

T.C.
KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA
MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK
SEMPOZYUMU
18-19 ARALIK 2020

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

Olağanüstü Durumlarda
Manevi Danışmanlık ve
Rehberlik Sempozyumu

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yayınları: 9

ISBN: 978-975-7120-35-3

Editör: Prof. Dr. Şahmurat ARIK

Dr. Öğr. Üyesi Esra IŞIK

Kapak: Gözde Ajans

Baskı:

Girişim Ajans Matbaa Ltd. Şti.
Büyük Sanayi Samanyolu Cad.
No: 35 İskitler/ANKARA/TÜRKİYE

Baskı Tarihi:

2021

© Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,
2020.

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi,
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Evliya Çelebi Yerleşkesi Tavşanlı Yolu 10. Km.
KÜTAHYA/TÜRKİYE
Tel: 0 (274) 443 43 43
lee@dpu.edu.tr

İÇİNDEKİLER

I. OTURUM - 18 Aralık 2020 CUMA

SABIR, ŞÜKÜR HAMD ÇİZGİSİNDE SEL, GÖÇÜK, DEPREM, HEYELAN, YANGIN, GİBİ AFETLERE UĞRAMIŞ KAZAZEDELERE MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Birol YILDIRIM3

GEÇMİŞTE YAŞANAN SALGIN HASTALIKLAR KARŞISINDA BAZI DİVAN ŞAİRLERİNİN ŞİİRLERİNE YANSIYANLAR

Ayşe Nur KEÇELİ.....5

SALGIN DÖNEMLERİNDE MANEVİ REHBERLİK OLARAK NEBEVİ SÜNNET

Muhammet Emin GELGEL7

ÇAĞIMIZIN SORUNLARI KARŞISINDA MANEVİ DEĞERLERİN YERİ VE ÖNEMİ

Prof. Dr. Talip KARAKAYA.....9

II. OTURUM

İSLAM TARİHİNDE SALGIN HASTALIKLAR VE SALGINLA MÜCADELEDE KULLANILAN NEBEVİ YÖNTEMLER

Yusuf OKTAN13

ÜLKEMİZDEKİ GÖÇMEN KADINLARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Sümeyye DUVAN15

TÜRKİYE’DE DEZAVANTAJLI GRUPLARA DÖNÜK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ

Canan KAPUCU ÖZTÜRK17

HZ.PEYGAMBER’İN SÜNNETİNDE MÂNEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÖRNEKLERİ

Prof. Dr. Ali ÇELİK19

III. OTURUM

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK HİZMETİ OLARAK HZ. PEYGAMBER’İN UHREVİ MÜJDELERİ

Dr. Öğr. Üyesi Abdulvasıf ERASLAN.....23

SALGIN ZAMANLARINDA YAŞLILARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİ

Mehmet PEHLİVAN.....25

SAĞLIKLI YAŞAMA VE MANEVİ BAKIM

Abdurrahman GÖRMEZ.....27

MODERN ZAMANLARIN ANOMALİSİ OLARAK BİREYCİLİK VE BİREYCI TOPLUM

Prof. Dr. Hüsamettin İNAÇ.....29

IV. OTURUM

HZ. PEYGAMBER'İN ZOR ANLARDA EŞİ AİŞE R.HA İLE İLETİŞİMİ

Osman Nedim YEKTAR.....33

SALGIN HASTALIKLARLA MÜCADELE EDEN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Şüheda YILMAZ.....37

KRİZ DÖNEMLERİNDE MANEVİ DANIŞMANLIK

Modern Toplumda Anlam Arayışının Sosyolojik Bir Okuması

Habip MEÇİN.....39

ŞANLIURFA'DA PARMAKLIKLAR ARDINDA MANEVİ HİZMETLER

Prof. Dr. Hasan AKAN.....41

I. OTURUM - 20 Aralık 2020 CUMARTESİ

AHLAK-MANEVİ DESTEK İLİŞKİSİ VE OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA AHLAK ÂLİMLERİNİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Garip AYDIN.....45

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI TARAFINDAN COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE SUNULAN MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİ (KÜTAHYA ÖRNEĞİ)

Zeynep ÖZTÜRK.....47

KUR'AN VE SÜNNETE GÖRE OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Salih Rifat ŞEN.....49

HZ. PEYGAMBER'İN SALGIN HASTALIKLARA KARŞI DANIŞMANLIĞI -Umre ve Hac Yolculukları Bağlamında-

Osman Nedim YEKTAR.....51

II. OTURUM

SOSYAL UYUM SÜRECİNDE SURİYELİ GÖÇMENLERE YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK: UYUM SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ (İstanbul Örneği)

Dr. Musa GELİCİ.....55

ERKEN DÖNEM İSLAM TARİHİNDE SALGINLAR KARŞISINDA MÜSLÜMANLARIN TUTUMU: ALGI BİÇİMİ, MANEVİ YAKLAŞIM VE TEDAVİ YOLLARINA DAİR BİR ARAŞTIRMA

Dr. Melek YILMAZ GÖMBEYAZ.....57

DEPREMZEDELERE YÖNELİK OLARAK MANEVİ BAKIM (İZMİR-2020 ÖRNEĞİ)

Dr. Serpil BAŞAR.....59

DEZAVANTAJLI GRUPLARIN TOPLUMSAL ENTEGRASYONU AÇISINDAN MANEVİ REHBERLİK VE DANIŞMANLIK

Esra IŞIK.....61

III. OTURUM

TÜRKİYE’DE LİSANSÜSTÜ EĞİTİMDE MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Yılmaz CEYLAN.....65

TÜRKİYE’DEKİ GÖÇMEN ÇOCUKLARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Elif TÜMER,.....67

CEZA İNFAZ KURUMLARINDA DİNİ DANIŞMANLIK VE MANEVİ REHBERLİK HİZMETLERİNİN VERİMLİLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Abdurrahman PARLAK.....69

MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK AÇISINDAN COVID-19 HASTALIĞI GEÇİRENLERDE DİNDARLIK, MANEVİYAT VE SAĞLIK İLİŞKİSİ

Sezai KORKMAZ.....71

IV. OTURUM

GÜÇLER PERSPEKTİFİNDEN MANEVİYAT: KORONAVİRÜS SALGINI SÜRECİNDE YAŞLI BİREYLERİN GÜÇLENDİRİLMESİNDE MANEVİYATIN ARACI ROLÜ

Nevzat GENCER.....77

**OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA (COVID 19) MEDYA ÜZERİNDEN
HASTALARIN UMUTSUZLUKLARIYLA BAŞA ÇIKMADA MANEVİ
DANIŞMANLIK VE REHBERLİK**

Fatma ACAR 79

**DOĞAL AFET DURUMUNDA MANEVİ DANIŞMANLIK VE PASTORAL
YAKLAŞIM: DEPREM ÖRNEĞİ**

Mercan ÖZEN 81

ŞİZOFRENİ HASTALARINDA SPİRİTUALİTE VE YAŞAM KALİTESİ

Dr. Öğr. Üyesi Berna ERSOY ÖZCAN 83

V. OTURUM

**COVID 19 HASTALARINA VE YAKINLARINA YÖNELİK MANEVİ
DANIŞMANLIK VE REHBERLİK**

Fatime KARTI 87

**OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN MANEVİ
DANIŞMANLIK VE REHBERLİK**

Büşra Nur ÖZKAPLAN 89

ŞANLIURFA'DA HASTALARA YÖNELİK MANEVİ HİZMETLER

Prof. Dr. Hasan AKAN 91

**AFETLERİN RUH SAĞLIĞI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİYLE BAŞA ÇIKMA
STRATEJİSİ OLARAK KADER İNANCI**

Dr. Öğretim Üyesi Ömer Faruk SÖYLEV 93

VI. OTURUM

**DEPREMZEDELERE YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK:
EKİM 2020 İZMİR DEPREMİ ÖRNEĞİ**

Merve ALTINLI MACİC 97

TUTUKLULARIN ISLAHINDA ŞİİR

Hamiyet CİNGÖZ CANGÜR 99

**COVID 19 PANDEMİ DÖNEMİNDE MANEVİ DANIŞMANLIK VE
REHBERLİK BAĞLAMINDA SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN MASAL
ANLATICILIĞI**

Hacer AKÇAALAN 101

**TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZLERİNDEKİ HORTİKÜLTÜREL TERAPİ
BAHÇELERİNİN BİREYLERİN İYİ OLMA HALİNE ETKİLERİ**

Emine AKTAŞ 103

VII. OTURUM

COVID-19 SALGINI SIRASINDA ALKOL BAĞIMLILIĞIYLA BAŞ ETMEDE MANEVİ BAKIM İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİ

Dr. Abdullah DAĞCI - Dr. İsa CEYLAN 107

SALGIN HASTALIKLA MÜCADELE EDEN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Muhammed SÖNMEZ 111

DEPREMZEDELERE MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Serap TURSUN, Manevi Danışman, Diyanet İşleri Başkanlığı 113

KÜTAHYA GÖÇ İDARESİNDE GÖÇMENLERE YÖNELİK YAPILAN ETKİNLİKLERİN MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Ümit AKTI 115

VIII. OTURUM

COVID-19'UN BİREYSEL DİNDARLIĞA ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Tahsin KULA 119

HAPİSHANELERDE MANEVİ BAKIM UZMANININ MESLEKİ PROFİLİ VE İŞLEYİŞ BİÇİMİ

Sedrettin AKAN 121

CEZA İNFAZ KURUMLARINDA REHABİLİTASYON UYGULAMALARI KAPSAMINDA MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİ

Salih KALKAN 123

COVID-19 HASTALIĞINI GEÇİREN SAĞLIK ÇALIŞANLARININ BAŞA ÇIKMA SÜRECİNDE DİN VE MANEVİYAT

Doç. Dr. Orhan GÜRSU - Salih BAYINDIR 125

IX. OTURUM

DEPREMZEDELERE YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

Muhammed COŞKUN, Müdür, Diyanet İşleri Başkanlığı
Bursa Eğitim Merkezi Müdürlüğü 129

TEODİSE PROBLEMİ BAĞLAMINDA TABİAT-İNSAN-İNANÇ MÜNASEBETİ

Mehmet Latif BAKIŞ 131

HZ. MUHAMMED (S.A.S.) VE MANEVİ REHBERLİK

Hüseyin ÖZDOĞAN 133

HELAL VE SAĞLIKLI GIDA EĞİTİMİNDE ANNENİN ROLÜ

Prof. Dr. Ali ALAŞ..... 135

X. OTURUM

İŞİTME ENGELLİLERE YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK İŞİTME ENGELLİLER İÇİN HAZIRLANMIŞ NAMAZ KİTABI ÖNERİSİ

Nurdan AYGÜN..... 139

TÜRKİYE'DEKİ SURİYELİ GÖÇMENLERE YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİNDE DİKKATE ALINMASI GEREKEN SOSYO-KÜLTÜREL ÖZELLİKLER: BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Dr. Ayşe ŞALLI 141

AFET VE ACİL DURUM SONRASI PSİKOSOSYAL DESTEK SÜRECİNDE MANEVİ DANIŞMANLIK UYGULAMALARI

Salih KALKAN..... 143

HZ. PEYGAMBER'İN SÜNNETİNDE MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÖRNEKLERİ

Doç. Dr. Şemsettin KIRIŞ 145

XI. OTURUM

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA (COVID 19) MEDYA ÜZERİNDEN HASTALARIN UMUTSUZLUKLARIYLA BAŞA ÇIKMADA MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Fatma ACAR..... 149

İNSANIN MANEVİ BAKIMA OLAN İHTİYACI

Hastalar Risalesi İle Bir Gencin Uyanışının Manevi Bakıma Yansıması ve Psikolojik Bir Tahlili

İdris GÖRMEZ..... 151

KUR'AN'DA İMTİHAN KAVRAMI VE GÜNLÜK HAYATA YANSIMALARI

Musa TURŞAK..... 153

KRİZ ZAMANLARINDA DİN/MANEVİYAT: GÖÇ-DEPREM-PANDEMİ EKSENİNDE ARAŞTIRMA BULGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep SAĞIR..... 155

XII. OTURUM

COVID-19 NEDENİYLE YAKINLARINI KAYBEDENLERİN YAS SÜRECİNİ ANLAMLANDIRMALARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Mustafa Fatih AY - Ali AKKAYA..... 159

COVID-19’UN RUH SAĞLIĞINA ETKİLERİ VE TEDAVİ YÖNTEMLERİ

Merve ERDOĞAN YILDIZ..... 161

YETİŞTİRME YURTLARINDA KALAN ÇOCUKLARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİĞİN ÖNEMİ

Aysun ÖGCEM 163

COVID-19 SÜRECİNDE YAŞLILARDA RUH SAĞLIĞI VE DİNİ BAŞA ÇIKMA UYGULAMALI BİR MODEL GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİLİLİĞİNİN TEST EDİLMESİNİN TANITIMI

Doç. Dr. Muhammed KIZILGEÇİT - Doç. Dr. İsmail SEÇER - Dr. Öğr. Üyesi Murat YILDIRIM - Dr. Öğr. Üyesi Fuat KARABULUT - Dr. Abdullah DAĞCI - Dr. N. Yasemin ANGİN - Araştırma Görevlisi M. Enes VURAL - Araştırma Görevlisi Nurun Nisa BAYRAM - Doktora Öğrencisi Murat ÇİNİCİ 165

XIII. OTURUM

COVID HASTALARINA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Dr. Aysun CUMHUR 171

SALGIN ZAMANINDA YAŞLILARA YÖNELİK MANEVİ DESTEK HİZMETLERİ

Rukiye KARAKÖSE..... 173

COVID-19 SALGINI SIRASINDA ALKOL BAĞIMLILIĞIYLA BAŞ ETMEDE MANEVİ BAKIM İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİ

Dr. Abdullah DAĞCI - Dr. İsa CEYLAN 175

SOSYAL HİZMET UYGULAMALARINDA PANDEMİ VE MANEVİ DESTEK

Dr. Öğr. Üyesi Abdulkakim BEKİ 179

XIV. OTURUM

SALGIN ZAMANLARINDA YAŞLILARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK ve REHBERLİK HİZMETLERİ

Mehmet PEHLİVAN..... 183

ASR-I SAÂDET’TE SALGIN HASTALIKLAR VE TOPLUM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: HZ. PEYGAMBER’İN ALDIĞI TEDBİRLER ÜZERİNE SOSYOLOJİK BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Büşra KUTLUAY ÇELİK..... 185

ZORUNLU GÖÇTE MANEVİ DANIŞMANLIK: AHISKALI TÜRKLER ÖRNEĞİ, ÇARPICI SONUÇLARI VE İLGİNÇ FARKLARI

Nilüfer MUTLU 187

OLAĞANÜSTÜ TIBBİ DURUMLARDA HEKİMLERİN HASTA VE ÇEVRESİNE DAVRANIŞLARI NASIL OLMALIDIR?

Uz. Dr. Selçuk ESKİBUÇUK189

XV. OTURUM

MANEVİ DANIŞMAN ADAYI İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN GÖÇMENLERE YÖNELİK TUTUMUNU ÖLÇME VE MANEVİ DANIŞMANLIK ALGI DÜZEYLERİNİN YETERLİLİĞİ ÜZERİNE BİR İNCELEME; KSU ÖRNEĞİ

Abdurrahman ÜNALAN.....193

AİLEDE MANEVİ REHBERLİĞİN ÖNEMİ

Sadettin OKUR195

COVID-19 SÜRECİNDE MANEVİ BİR GEREKSİNİM OLARAK SABIR: HUZUREVİ YAŞLILARI ÜZERİNDE BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Dr. Abdullah DAĞCI - Dr. İsa CEYLAN197

BAKARA 2/155-157 ÂYETLERİ BAĞLAMINDA KUR'ÂN'DA MUSÎBET-SABIR İLİŞKİSİ VE PANDEMİ SÜRECİNDE MANEVİ DANIŞMAYA ETKİSİ

Ünal KIYAR.....199

XVI. OTURUM

MANEVİYAT, İLİŞKİ İHTİYACI, YAŞAMIN ANLAMI VE COVID 19 KORKUSU ARASINDAKİ İLİŞKİ

Yasin TOPRAK203

VEFA VE SAĞLIK ÇALIŞANLARININ COVID-19 KORKUSU VE DİNDARLIK YÖNELİM DURUMLARI

Doç. Dr. Muhammed KIZILGEÇİT- Doktora Öğrencisi Murat ÇİNİCİ - Doktora Öğrencisi Emrullah AKÇA - Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇAKMAK,205

SOSYAL HİZMET ANLAYIŞIYLA TAZİYE KÜLTÜRÜNÜN YAS SÜRECİNDEKİ ETKİSİ

Muhammed ZORLU - Dr.Öğr.Üyesi Abdulhakim BEKİ207

HASTANELERDE SAĞLIKTA KALİTE STANDARTLARI AÇISINDAN, MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİĞE YÖNELİK İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Emine AKTAŞ - Hasan AKAN.....209

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“I. OTURUM”

18 Aralık 2020 - Cuma

I. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Talip KARAKAYA
-----------	--

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

16:00 - 17:00	Dr. Öğr. Üyesi Birol YILDIRIM	“TASAVVUFÎ BİR PERSPEKTİFLE SABIR, ŞÜKÜR VE HAMD ÇİZGİSİNDE SEL, GÖÇÜK, DEPREM, HEYELAN, YANGIN VE KAZA GİBİ AFETLERE UĞRAMIŞ KAZAZEDELERE MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK”
	Ayşe Nur KEÇELİ	“GEÇMİŞTE YAŞANAN SALGIN HASTALIKLAR KARŞISINDA BAZI DİVAN ŞAİRLERİNİN ŞİİRLERİNE YANSIYANLAR”
	Muhammet Emin GELGEL	“SALGIN DÖNEMİNDE MANEVİ REHBERLİK OLARAK NEBEVİ SÜNNET”
	Prof. Dr. Talip KARAKAYA	“ÇAĞIMIZIN SORUNLARI KARŞISINDA MANEVİ DEĞERLERİN YERİ VE ÖNEMİ”

SABIR, ŞÜKÜR HAMD ÇİZGİSİNDE SEL, GÖÇÜK, DEPREM, HEYELAN, YANGIN, GİBİ AFETLERE UĞRAMIŞ KAZAZEDELERE MANEVÎ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Dr. Öğr. Üyesi Birol YILDIRIM, Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi,
Tasavvuf Ana Bilim Dalı
birolyildirim97@hotmail.com

ÖZET

Dünya hayatı celâl ve cemâl tecellileri bağlamında kabz u bast, kahr ve lütuf, nimet ve küflet dengesinde akıp gider. Bütün bu tecellilerin merkezinde olan insanın hayatı düz bir çizgide ilerlemez. Zaten Yüce Yaratan Kur’ân-ı Kerim’de vaz ettiği “*Andolsun, biz sizi biraz korku, açlık ve bir parça mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle imtihan edeceğiz. Sabır gösterenleri müjdele*” (Bakara, 2/155) âyet-i kerîmesi ile hayatın zıtları üzerine kâim bir dünya hayatına gözümüzü açacağımızı bize peşinen bildirmiştir. Âyet-i Kerîme’de geçen beş yaygın musibeti sabır ve teslimiyet duygusu içinde göğüsleyebileceğimizin yolunu da göstermiştir. Felaket ve musibetlerle baş etmede, ağır psikolojik darbeler yemeden atlatmada “*Sabır, acı bir olayın yaptığı sarsıntıya karşı ilk anda gösterilen tahammüldür*” (Buhârî, Cenâiz, 32) hadîs-i şerîfinin ortaya koyduğu gerçeğin kavranması hayati öneme sahiptir. Musibeti ilk anda metanetle karşılayarak sabreden kişi bu metanetini şükür ve hamd ile de birleştirirse nice ilahi lütfâ kavuşacağı gibi, Allah Teâlâ’dan geldiğinden şüphe olmayan bu belayı da çok fazla darbe yemeden atlatmayı başaracaktır. Evrendeki celâl ve cemâl tecellileri üzere akışı çok iyi yakalayan sûfiler bu hususta çokça çaba sarf etmişler, insanların diline pelesenk olacak teselli dizeleri yazmışlardır. Bunlara çalışmamızda yer verilecektir.

Çağımız bela ve musibetlerin alışılmadık, ani tezahürlerinin çokça görüldüğü bir yaşam döngüsü içinde akıp gitmektedir. Vahşi kapitalizmin dünyayı talan etmesi sonucu iklim değişiklikleri, çevre kirliliği, atmosferik değişiklikler sel, göçük, deprem, heyelan gibi doğal afetlere neden olmaktadır. Hayatın keşmekeşi içinde yangın, kaza gibi birinci dereceden insanların neden olduğu sıkıntılar da işin cabasıdır. Bu tespitten sonra şunu belirtmekte yarar vardır. Afettede insanların çoğunlukla her zaman bu bilinç seviyesinde olmalarını beklemek çoğunlukla ham bir hayalden ibarettir. Manevî rehberlik görevi yapan toplum önderlerinin halka bu hususlarda yol göstermeleri, onları teselli etmeleri psikolojik destek vermeleri beklenir. Düzenlenen bu kongre de anladığımız kadarıyla toplum önderlerinde bu bilinci oluşturmaya matuftur.

Anahtar Kelimeler: Belâ, musibet, sûfiler, manevî rehberlik.

SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE TO SURVIVORS WHO HAVE SUFFERED DISASTERS SUCH AS FLOODS, DENTS, EARTHQUAKES, LANDSLIDES, FIRES, ALONG THE LINES OF PATIENCE, GRATITUDE PRAISE

ABSTRACT

In the context of the manifestations of Jalal and Jamal, the life of this world flows in the balance of Hilt u bast, Kahir and Grace, blessing and mold. The life of the person at the center of all these manifestations does not move in a straight line. *“Be sure we shall test you with something of fear and hunger; some loss in goods or lives or the fruits (of your toil), but give glad tidings to those who patiently persevere”* (Baqara, 2/155) Ayat-i-kerimesi has informed us in advance that we will open our eyes to the life of this world on the contrasts of life. He also showed the way that we can deal with the five common calamities that pass in Ayat-i-Kerim in a sense of patience and submission. *“Patience is the tolerance shown at the first moment against the concussion of a painful event”* (Buhari, Cenaiz, 32) it is vital to understand the truth revealed by the hadith-i sharif in dealing with disasters and calamities, in overcoming severe psychological blows. If a person who is patient by meeting the calamity with fortitude at the first moment combines this fortitude with gratitude and praise, he will receive many divine grace, as well as he will be able to survive this scourge without much impact, which is not in doubt that it comes from Allah Ta'ala. The Sufis, who captured the flow very well, such as the manifestations of Jalal and Jamal in the universe, made a lot of efforts in this regard, wrote consolation strings that would be pelesen in the language of people. These will be included in our study.

Our age flows in a life cycle in which unusual, sudden manifestations of troubles and calamities are widely observed. As a result of wild capitalism plundering the world, climate changes, environmental pollution, atmospheric changes cause natural disasters such as floods, dents, earthquakes, landslides. Not to mention the troubles caused by first-degree people, such as fire and accident, in the chaos of life. After this determination, it is worth noting that. In disaster, it is mostly a raw dream to expect people to always be at this level of consciousness. Community leaders who act as spiritual guidance are expected to guide the public in these matters, comfort them, and provide psychological support. As far as we understand, this Congress is aimed at creating this consciousness in the leaders of society.

Keywords: Trouble, Calamity, Sufis, Spiritual guidance.

GEÇMİŞTE YAŞANAN SALGIN HASTALIKLAR KARŞISINDA BAZI DİVAN ŞAİRLERİNİN ŞİİRLERİNE YANSIYANLAR

Ayşe Nur KEÇELİ, Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi, Kastamonu
keceli2015@outlook.com

ÖZET

Tüm dünyayı kasıp kavuran Covid 19 virüsü, diğer bir adıyla Korona milyonlarca insanın maddi manevi büyük sıkıntılar yaşamasına sebep olmuştur. Yapılan araştırmalar bizlere geçmişte de Korona benzeri salgın hastalıkların yaşandığını, birçok ölümlerin meydana geldiğini, sosyal ve psikolojik olarak insanlığın büyük bir buhran yaşadığını gösteriyor. Eski Türk Edebiyatı kaynaklarına baktığımızda divan şairlerinin bu salgın hastalıklar karşısında boş durmadıklarını, dönemin şartlarının şiir dünyasını da etkisi altına aldığını görüyoruz. Araştırmalarımız bizlere hekimlerin de şiir yazdıklarını, divan şairlerinin toplumu ilgilendiren her alanda var olduklarını, yaşanan olumsuzluklar karşısında kayıtsız kalmayıp şiirleriyle bu olumsuzluklara meydan okuduklarını görüyoruz. Elimizdeki şiirler bizlere dönem hakkında bilgi verirken, tedavi yöntemlerinin de nasıl uygulandığını, akılda kalıcılığı artırmak gayesiyle ahenkle kelimelerin dans ettiğini gösteriyor. Divan şairleri konularını genellikle dini inançlar çerçevesinde ele alırlar, bundan mütevellit birçok şiirde ayet ve hadis örnekleri görmek mümkündür.

Her devirde karşılaştığımız bu hastalıklarla baş edebilmenin tek yolu psikolojik olarak ‘bu sıkıntının da bir gün biteceği’ düşüncesidir. Günümüzde de rastladığımız en büyük sorun hastalıktan ziyade psikolojik sorunlarımız, korkularımızdır. İnsan zaten tedbirini alıp tevekkül ederek bu hastalığı psikolojik olarak yenmiş olur. Aslında bazı divan şairlerinin yapmak istediği de budur. Geçmişte yaşanan bu felaketler nasıl bir gün bitmiş yok olmuşsa, Korona virüs de bir gün bitip yok olacaktır.

Bu bildiride Divan şairlerinin yaşadıkları dönemde gelişen durumlar karşısında kayıtsız kalmayıp topluma yaptıkları manevi destekler, hastalıklara uyguladıkları tedaviler ve yazdıkları şiirler ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Divan şairi, divan şiirinin manevi boyutu, hastalık karşısında divan şiiri., korona virüs, salgın.

REFLECTIONS ON THE POEMS OF SOME DIVAN POETS IN THE FACE OF PAST EPIDEMICS

ABSTRACT

Covid 19 virus, also known as Corona, which has taken the whole world by storm, has caused millions of people to experience great financial and moral problems. Researches show us that corona-like epidemics have been experienced in the past, many deaths have occurred, and humanity has experienced a great depression socially and psychologically. Once we look at the sources of Classical Turkish Literature, we saw that Ottoman poets did not be unconcerned to this disease. The conditions of the period also influenced the world of poetry, too. Our research shows us that physicians also write poems, that divan poets exist in every field that concerns the society, that they are not indifferent to the negativities experienced and that they challenge these negativities with their poems. While the poems in our hand give us information about the period, they also show how the treatment methods were applied and that words were compatible with each other in order to increase the memorable one. Divan poets generally handle subjects within the framework of religious beliefs, so it is possible to see verses and hadiths in many poems. The only way to cope with these diseases that we encounter in every era is to think that these diseases will end. The biggest problem we encounter is our psychological problems fears rather than illnesses. By taking human precautions and reliance this disease is already overcome psychologically. In fact,, this is what some divan poets are trying to do. Corona virus will end and disappear one day, just as these disasters in the past have come to an end. In this paper, the spiritual of divan poets, not being indifferent to the situations that developed during their lifetime, their treatment of illnesses and the poems they wrote will be discussed.

Keywords: Corona Virus, Epidemic, Divan poetry in the face of illness, Divan poetry, Spiritual dimension of divan poetry

SALGIN DÖNEMLERİNDE MANEVİ REHBERLİK OLARAK NEBEVİ SÜNNET

Muhammet Emin GELGEL, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler
Enstitüsü, Hadis Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi
muhammetemingel@hotmail.com

ÖZET

Tarih boyunca insanlar her zaman bir rehber ihtiyacı duymuşlardır. Bu anlamda bireyler kendilerinden daha bilgili gördükleri kimseleri veya fikirleri kendilerine rehber edinmişlerdir. Rehber olacak bireyler ise gerek maddi gerek manevi olsun her konuda yardımcı olabileceği düşünülen kimselerden seçilme gayreti içerisinde girilmiştir. İslam'ın iki temel kaynağı kabul edilen Kuran ve Sünnet de tarihi süreç içerisinde insanlığa büyük bir rehberlik yapmıştır. İslam tarihinin başlangıcı kabul edebileceğimiz vahyin ilk geldiği andan itibaren Hz. Peygamber de peygamberlik görevi gereği bizzat o dönemde manevi bir danışmanlık rolü üstlenmiştir. Daha sonra Hz. Peygamber'in vefatıyla birlikte nebevî sünnet dinamik bir şekilde bizlere kadar ulaşmış ve böylece yaklaşık bin dört yüz yıldır tüm insanlığa rehber olmuştur.

Bu tebliğde Hz. Peygamber'in salgın dönemlerinde nasıl bir rehberlik yaptığı hadis/sünnet verilerinden örnekler verilerek açıklanacaktır. Buna ilaveten Kuran'da ve Sahabe döneminde olağanüstü durumlar ile ilgili görülen bulgulardan da kısaca bahsedilerek tebliğin genel hatları çizilmiş olacaktır. Daha sonra elde edilen verilerden çıkarımlar yapılarak salgın sürecinde nasıl bir tavır sergilenmesi gerektiği Kuran ve Sünnet ışığında maddeler halinde özet olarak sunulması planlanmaktadır.

Bu konunun çalışılmasının asıl gayesi Müslümanlara her alanda çok büyük örneklik teşkil eden Hz. Peygamber'in sünnetinin olağanüstü durum ve hallerdeki rolüne dikkat çekmek ve bu tarz durumlarla karşılaşıldığında nasıl bir yol haritası izlenmesi gerektiği nebevî sünnet ışığında sunularak insanlığa faydalı bir çalışma yapmaktır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Sünnet, Hadis, Manevi Rehberlik, Salgın

FOLLOWERS OF SUNNAH AS A SPIRITUAL GUIDANCE IN EPIDEMIC TIMES

ABSTRACT

Throughout history, people always have needed guidance in this sense, individuals acquire(-get) guidance someone or ideals whom or which are more knowledgeable than themselves. Individuals who will be guide make an effort to be chosen among people who are thought to be useful in every subject both material and spiritual. Throughout history, both Qur'an and tradition which are accepted as the islamic fundamental source guide hugely to all humanity. From the moment when the first revelation(divine inspiration) which is accepted as the beginning of İslam, Muhammed himself assume a spiritual guide to people at that time and then with the decease of Muhammed, the followers of Sunnah reached to us dynamically and by this way, it has become a guide to all humanity for approximately four thousand years.

In this rescript, it will be explained how Muhammed react in the time of epidemic with examples which are taken from the data of prophet Muhammed's sayings/deeds. In addition to this, the rescript will be outlined by mentioning shortly about the extraordinary situations in the time of Qur'an and companions of prophet Muhammed. After that, it is planned to present shortly how to react in pandemic process by the light of Qur'an and tradition by deducing from the acquired data.

The main object of studying this subject is to take attention to the role of the prophet Muhammed's Sunnah who is a big role model for all Muslims in the time of extraordinary situations and status and to make a useful study for all humanity how to react when we come across these kind of situations by presenting in the light of Sunnah.

Keywords: Qur'an, Sunnah, Hadith, Spiritual Guidance, Epidemic

ÇAĞIMIZIN SORUNLARI KARŞISINDA MANEVİ DEĞERLERİN YERİ VE ÖNEMİ

Prof. Dr. Talip KARAKAYA, Dumlupınar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi,
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi, Kütahya
talipkarakaya@hotmail.com

ÖZET

İnsan, bedeni bir varlık olmanın yanında aynı zamanda ruha sahip bir varlıktır. Maddi yönü kadar ruhsal yönü de çok önemli olan insanı diğer canlılardan ayıran en önemli özellikler; akıl, bilinç ve ruhtur. Açlık, susuzluk, yemek, içmek...vb. kadar depresyon, korku, sevinç, umut, umutsuzluk...vb. insanın psikolojik ve ruhsal özelliklerindendir. Çağımızın seküler, modern ve post-modern dünyası, insanları kendi benliklerinden, değerlerinden, inançlarından koparıp maddeci, ateist, agnostik, şüpheli bir varlık haline getirmek için uğraşmaktadır. Bu durum karşısında insanlar; kötümser olmakta, iç dünyalarından uzaklaşmakta, kendisiyle barışık olmayan, umutsuz, inançsız hale gelmektedirler. Bunun yanında insan hastalık, ölüm korkusu, salgın... vb. durumlar karşısında daha da umutlarını kaybetmektedir. Bu durum karşısında kişi, içine düştüğü psikolojik metafordan kurtarmak için çırpınmakta ve büyük bir uğraş vermektedir.

Günümüzde insanlar sağlıklarını korumak ve sağlıklı kalabilmek için ellerinde bulunan tüm olanakları kullanabilmekte ve değişik alternatif çözümler üretmeye çalışmaktadırlar. İnsanların maddi gereksinimleri kadar bazı manevi gereksinimleri olduğu kabul edilen bir gerçektir. Dinin, ruh ve beden sağlığına olumlu etkilerinin kanıtlanmasıyla dini yaşantı, inanç ve maneviyata olan güven daha da artmış, çağımızda dini inançlar ve maneviyat terapi süreçlerine dahil edilmeye başlanmıştır. Bu da dinin insan için vazgeçilmezliğini teyit eden bir husustur. Kişilerin bedenlerinin yanında ruh sağlıklarının da korunması, onların tam bir huzur içerisinde olması bakımından önemlidir. Maddi ihtiyaçlar ve tedaviler kadar manevi ihtiyaç ve tedavinin de gerekliliğinde şüphe yoktur. Bu bildiride çağımızın sorunları karşısında manevi değerlerin ve danışmanlığın yeri ve önemi hakkında bilgi sunmak istiyorum.

Anahtar Kelimeler: Çağımızın sorunları, Ateizm, Manevi Değerler, İnanç, Din ve Tanrı.

THE PLACE AND IMPORTANCE OF SPIRITUAL VALUES AGAINST THE PROBLEMS OF OUR AGE

ABSTRACT

In addition to being a body being, man is also a creature with a soul. The most important features that distinguish human beings from other living creatures, which are as important as the material aspect as well as the spiritual aspect; it is mind, consciousness and spirit. Hunger, thirst, eating, drinking... etc. like depression, fear, joy, hope, despair... etc. It is one of the psychological and spiritual characteristics of human. The secular, modern and post-modern world of our age strives to turn people into materialistic, atheistic, agnostic, skeptical creatures by detaching them from their own selves, values and beliefs. In the face of this situation, people become pessimistic, move away from their inner world, become not at peace, hopeless, and unbelief. Besides, human disease, fear of death, epidemic... etc. loses hope even more in the face of situations. In the face of this situation, the person struggles and tries hard to get rid of the psychological metaphor he falls into.

Today, people can use all the means they have in order to protect their health and stay healthy and try to find different alternative solutions. It is an accepted fact that people have some spiritual needs as well as their material needs. It is an accepted fact that people have some spiritual needs as well as their material needs. With the proof of the positive effects of religion on mental and physical health, confidence in religious life, belief and spirituality has increased, and religious beliefs and spirituality have started to be included in the therapy processes in our age. This is a matter that confirms the indispensability of religion for man. Protecting people's mental health as well as their bodies is important for their complete peace of mind. There is no doubt about the need for spiritual needs and treatment as well as financial needs and treatments. In this paper, I would like to present information about the place and importance of spiritual values and counseling in the face of the problems of our age.

Keywords: Problems of our age, Atheism, Spiritual Values, Faith, Religion and God.

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“II. OTURUM”

18 Aralık 2020 - Cuma

II. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Ali ÇELİK
------------	-------------------------------------

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

16:00 - 17:00	Öğr. Gör. Dr. Yusuf OKTAN	“İSLAM TARİHİNDE SALGIN HASTALIKLAR VE SALGINLA MÜCADELEDE KULLANILAN NEBEVÎ YÖNTEMLER”
	Sümeyye DUVAN	“ÜLKEMİZDEKİ GÖÇMEN KADINLARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ”
	Canan KAPUCU ÖZTÜRK	“TÜRKİYE’DE DEZAVANTAJLI GRUPLARA DÖNÜK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ”
	Prof. Dr. Ali ÇELİK	“HZ.PEYGAMBER’İN SÜNNETİNDE MÂNEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÖRNEKLERİ”

İSLAM TARİHİNDE SALGIN HASTALIKLAR VE SALGINLA MÜCADELEDE KULLANILAN NEBEVÎ YÖNTEMLER

Dr. Öğr. Gör. Yusuf OKTAN, Yalova Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi,
Hadîs Anabilim Dalı
oktanyusuf@gmail.com

ÖZET

Dünyayı kısa sürede etkisi altına alan ve toplumları her yönüyle etkileyen Covid-19 salgın hastalığı tarihte yaşanan salgın hastalıklar ve salgınlarda uygulanan yöntemler konusunu gündeme getirmektedir. Salgına karşı kullanılan yöntemler arasında sadece Müslümanlar arasında değil özellikle batı merkezli gayr-i Müslim toplumlarda da görülen Hz. Peygamber (s.a.s.)’in salgın ve benzeri hastalıklar hususundaki sözleri sosyal medyada görülmektedir. Bu durum İslam tarihinde görülen salgın hastalıklar ve Müslümanların salgın özellikli hastalıklarla mücadelesinde uyguladıkları özellikle nebevî yöntemleri öne çıkarmaktadır. Zira İslam tarihinde kaydedilen başta Amvâs (16/693), Cârif (69/688), Feteyât (87/705), Müslim b. Kuteybe (131/748) isimli tâun hastalıkları olmak üzere Abbâsî ve Emevî devletleri döneminde görülen salgın hastalıklarda sahâbedende olmak üzere binlerce kişi ölmüş bunun toplumsal hayata etkileri de büyük olmuştur. Zira bazı salgınlardan sonra şehir ve köylerdeki mahalle yapısı değişmiş insanların toplu yerleşim yerlerinden uzaklaşmasıyla şehirlerin demografik yapısı değişimler meydana gelmiştir. Bu durumun iktisadî bozulmaya neden olmasıyla ticarî ilişkilerde de sũistîmaller görülmüştür. Salgının insanlar üzerindeki iktisadî etkisi arttıkça şehirlerde asayişin tehdit edildiği ve güvenliğin bozulduğu aktarılmıştır. Bu durum toplumun her kesimi tarafından salgını ortadan kaldırmak için belli başlı önlemler almaya zorlamıştır. İslam tarihinde salgına karşı alınan önlemler ve salgınla mücadelede Hz. Peygamber’in söz ve uygulamaları öne çıkmıştır. Günümüzde hastaya ya da hastaya temaslı kişilere zorunluluk haline gelen karantina uygulaması başta olmak üzere Hz. Peygamber’in özelde salgın konusunda, genelde ise maddi ve manevi temizlik ve nezafet hususundaki söz ve uygulamaları önem arz etmektedir. Çalışma İslam tarihinde görülen salgın hastalıklar, salgının Müslümanlar üzerindeki toplumsal, sosyal, siyasi ve manevi etkilerini ele alarak salgınla mücadelede uygulanabilecek nebevî yöntemlerden bahsedecektir.

Anahtar Kelimeler: Hadîs, Salgın, Vebâ, Rehber, Covid-19.

EPIDEMIC DISEASES IN ISLAMIC HISTORY AND PROPHETIC METHODS USED IN COMBATING THE PANDEMIC

ABSTRACT

Covid-19 epidemic disease, which affects the world in a short time and affects societies in all aspects, brings up the issue of epidemics and methods applied in epidemics in history. The words of the Prophet (pbuh) on epidemics and similar diseases that is among the methods used against the epidemic, which is seen not only among Muslims but also in western-based non-Muslim societies are seen on social media. This situation highlights the epidemic diseases seen in Islamic history and especially the prophetic methods applied by Muslims in their struggle against epidemic diseases. In the history of Islam, mainly Amwās (16/693), Jārif (69/688), Fatayāt (87/705), Muslim ibn ʿQutayba (131/748) thousands of people, including the Companions, died in the epidemic diseases seen during the period of the Abbasid and Umayyad states. Because, after some epidemics, the neighborhood structure of the cities and villages has changed and the demographic structure of the cities has changed as people move away from the collective settlements. As this situation caused economic deterioration, systems were also observed in commercial relations. It was reported that as the economic impact of the epidemic on people increased, public order was threatened and security was deteriorated in cities. This situation has forced all segments of society to take certain measures to eliminate the epidemic. The Prophet's words and practices have come to the fore in the precautions taken against the epidemic in the history of Islam and in the fight against the epidemic. Nowadays, especially the quarantine application, which has become a necessity for the patients or people in contact with the patient, The Prophet's words and practices regarding the epidemic in particular, and material and spiritual cleaning and kindness in general are important. The study will discuss the epidemic diseases seen in the history of Islam and the communal, social, political and spiritual effects of the epidemic on Muslims and talk about the prophetic methods used in combating the epidemic.

Keywords: Hadīth, Epidemic, Plague, Guide, Covid-19

ÜLKEMİZDEKİ GÖÇMEN KADINLARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Sümeyye DUVAN, Yüksek Lisans Öğrencisi, Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Disiplinlerarası Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Ana Bilim Dalı, Kütahya
sumeyyedvnn@gmail.com

ÖZET

Göç, insanların farklı nedenlerle yaşadıkları coğrafyayı terk edip yaşamlarını devam ettirmek için başka ülkelere yerleşmelerini ifade eden bir olgudur. Göçün işçi göçü, beyin göçü, zorunlu göç, gönüllü göç, geçici, kalıcı göç, iç ve dış göç gibi birçok çeşidi vardır. Bu göç çeşitlerinden zorunlu göçün nedenleri çoğunlukla savaş, afet ve sürgünlerdir.

Ortadoğu’da 2010’ların başından beri süregelen, insan hayatını tehdit eden yıkıcı savaşlar nedeniyle yoğun bir zorunlu insan göçü sürecine girilmiştir. Bu insan hayatını tehdit eden savaşlardan mecbur kalarak kaçan göçmenler, bu sürecin en başında, göç sürecinde ve sonrasında da çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadırlar. Dil ve kültüre yabancılık, buna bağlı olarak aidiyet duygusu hissedememe, kendini ifade edememe, yeterli eğitim alamama, kendi yetileri doğrultusunda iş bulamama ve maddi yetersizlikten dolayı temel ihtiyaçlarını giderememe gibi zorluklar yaşamaktadırlar. Bununla beraber bireyin üstesinden gelemediği zorlukların sonucunda baskı, bunalım, depresyon, korku, endişe ve sarsıntıya bağlı stres bozukluğu gibi ruhsal hastalıklar ortaya çıkar.

UNHCR’nin verilerine göre ülkemizde 3 milyon 621 bin 968 Suriyeli, 370 bin kadar farklı uyruklardan göçmen bulunmaktadır. Bu göçmenlerin %44’ü kadınlardan oluşmaktadır. Bu göçmen kadınlar içinde yetiştikleri coğrafyadaki kültürün etkisiyle erkeklere oranla iş gücüne daha az katılıp daha az sosyalleştikleri için bahsi geçen ruhsal hastalıklara daha çok maruz kalırlar. Kadının toplum inşasındaki rolü göz önüne alındığında ülkemizdeki bu çok sayıda bulunan göçmen kadınların ruh sağlığının korunması adına manevi rehberlik ve danışmanlık hizmetleri kapsamında destek verilmesi önemlidir.

Bu çalışmada tarama modeli kullanılarak ülkemizde yaşayan göçmen kadınlara yönelik hangi Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetlerinin verilebileceği ve bunların gelişmeye açık yönleri tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Manevi Danışmanlık, Göçmen, Kadın, Ruhsal Hastalıklar

EXAMINATION AND EVALUATION OF THE MORAL COUNSELING AND GUIDANCE WORKS FOR MIGRANT WOMEN IN OUR COUNTRY

ABSTRACT

Immigration is a phenomenon that expresses people leaving their geography for different reasons and moving to other countries to continue their lives. There are many types of migration such as labor migration, brain drain, forced migration, voluntary migration, temporary and permanent migration, internal and external migration. Among these types of migration, the causes of forced migration are mostly war, disaster, and exile.

Due to the destructive wars that have been going on in the Middle East since the early 2010s and threatening human life, an intense process of forced human migration has been entered. Immigrants who fled from wars that threaten human life faced various difficulties at the very beginning of this process, during and after the migration process. They experience difficulties such as being unfamiliar with language and culture, inability to feel a sense of belonging, not being able to express themselves, not getting enough education, not finding a job in line with their abilities, and not meeting their basic needs due to financial insufficiency. However, as a result of the difficulties that the individual cannot overcome, mental illnesses such as stress disorder due to pressure, depression, fear, anxiety, and shock occur.

According to UNCHR's data There are 3 million 621 thousand 968 Syrians and 370 thousand immigrants from different nationalities in our country. 44% of these immigrants are women. As these migrant women participate in the workforce and socialize less, they are more exposed to the mentioned mental illnesses than men due to the influence of the culture in the geography they grew up in. Considering the role of women in building society, it is important that these migrant women in our country are supported within the scope of spiritual guidance and counseling services to protect their mental health.

In this study, it is discussed that Spiritual Counseling and Guidance Services can be provided to immigrant women living in our country by using the screening model and their aspects open to improvement.

Keywords: Spiritual Counseling, Immigrant, Woman, Mental Illnesses

TÜRKİYE’DE DEZAVANTAJLI GRUPLARA DÖNÜK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ

Canan KAPUCU ÖZTÜRK, Yüksek Lisans Öğrencisi, Dumlupınar Üniversitesi,
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Disiplinlerarası Manevi Danışmanlık
ve Rehberlik Ana Bilim Dalı
cnnkpc26@gmail.com

ÖZET

Dezavantaj, avantajlı olmama, istenilen durumda yetersizlik durumudur. Dezavantajlı birey; özel gereksinimleri olan, görme, işitme, bedensel, zihinsel yönden kendi kendine yetme becerisi sınırlı ya da kendi kendine yetemeyen, sağlık sorunları yaşayan, madde bağımlılığı olan, şiddet mağduru, yoksul, evsiz, işsiz gibi özelliklere sahip kişi olarak tanımlanmaktadır. Her avantajlı görünen birey potansiyel bir dezavantajlıdır. Yeni dünya düzeni ile dezavantajlı bireylerin sayısı gün geçtikçe artmakta ve kapsamı genişlemektedir. Sosyal devlet anlayışı ile ülkemizde dezavantajlı bireylerin sıkıntıları giderilmeye çalışılmakta, çalışma hayatına katılmaları için gerekli olanaklar sağlanmaktadır. Dezavantajlı bireyler yaşadıkları zihinsel, fiziksel, ekonomik, öz bakım sıkıntılarının beraberinde psikolojik sorunlar da yaşamaktadırlar. Dezavantajlı bireylerin sosyal hayatta var olmalarının sağlanmasının yanında, bu bireylerin manevi danışmanlık ve rehberlik ile ruh sağlığı desteğinin de verilmesi önemlidir. Kapitalist düzen, maddeye verilen anlam, tüketim anlayışının hayatımızın her alanına yayılması gibi faktörler yeterliliği olan bireylerde dahil psikolojik hastalıklara sebep olurken, özellikle dezavantajlı bireyleri hayatın anlam ve amacı noktasında ruhsal boşluğa sevk etmektedir. Manevi danışmanlık ile bireylerin yaşadığı acıyı, ruhunu inciten durumu manevi ve dini yönden iyileştirme amaçlanmaktadır. Bu çalışmada Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetlerinin ülkemizdeki dezavantajlı bireylerin yaşam kalitesine yönelik etkileri araştırılmaktadır. Araştırmada belgesel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye’de dezavantajlı bireyler ile yapılan Manevi Danışmanlık makale, tez, proje çalışmaları oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Manevi Danışmanlık, Dezavantajlı Grup, Ruh Sağlığı

INVESTIGATION OF HISTORICAL SPIRITUAL GUIDANCE COUNSELING AND DISADVANTAGED GROUPS WORKING IN TURKEY

ABSTRACT

The disadvantage is not being advantageous, inadequate in the desired state. Disadvantaged individual; It is defined as a person with special needs, with limited or inadequate vision, hearing, physical and mental self-sufficiency, health problems, substance addiction, victim of violence, poor, homeless, unemployed. Every seemingly advantageous individual is at a potential disadvantage. With the new world order, the number of disadvantaged individuals is increasing day by day and its scope is expanding. With the understanding of social state, the problems of disadvantaged individuals are tried to be eliminated in our country, and necessary opportunities are provided for their participation in working life. Disadvantaged individuals experience psychological problems along with their mental, physical, economic and self-care problems. In addition to ensuring the existence of disadvantaged individuals in social life, it is important to provide spiritual counseling, guidance and mental health support to these individuals. While factors such as the capitalist order, the meaning given to matter, the spread of consumption understanding to all areas of our lives cause psychological diseases, including individuals with competence, they lead especially disadvantaged individuals to a spiritual void at the point of meaning and purpose of life. With spiritual counseling, it is aimed to heal the pain experienced by individuals and the situation that hurts their soul in spiritual and religious aspects. In this study, the effects of Spiritual Counseling and Guidance Services on the quality of life of disadvantaged individuals in our country are investigated. Documentary scanning model was used in the research. Spiritual Counseling working group of the research article made by disadvantaged individuals in Turkey, thesis, project constitutes work.

Keywords: Spiritual Counseling, Disadvantaged Group, Mental Health

HZ.PEYGAMBER'İN SÜNNETİNDE MÂNEVÎ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÖRNEKLERİ

Prof. Dr. Ali ÇELİK - Kütahya Dumlupınar Üniv. İslâmî İlimler Fak.
ali.celik@dpu.edu.tr

ÖZET

“İnsan”, yaratılış itibâriyle varlık âleminin en üst noktasındadır. Yüce Rabbimiz onu kendisine muhâtap kılmış ve ona yüklediği emâneti/*Allahı bilme ve birleme* (TEVHİD) yerine getirmekle sorumlu tutmuştur. İşte insan, kendisi için belirlenmiş bir ömür çizgisi üzerinde böyle bir mükellefiyetin imtihanını vermektedir. Bu husus, Kur'an'da (لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا) (Mülk,2) “Hanginiz daha iyi amele yapacak diye denemek/imtihan etmek için...” şeklinde açıklanmıştır.

Hız.Peygamber(s.a.v), Kur'an'ın ifâdesiyle “âlemlere rahmet olarak gönderilmiş” Allah'ın elçisi idi. O'nun bu görevi, varlık âlemi içinde hem insanı, hem de insanın dışındaki tüm varlıkları bir bütün olarak kapsamaktaydı.

O'nun risâletinin bu kapsayıcılığında “insan”, her bir hali ve durumu için kendisine bir yer; karşılaştığı her bir sorunu için, bir çözüm şekli bulabilmiştir. Onun içindir ki yüce Rabbimiz, Peygamberimizi bize örnek olarak takdim etmekte ve onun gösterdiği örneğe uymamızı istemektedir: (لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ) Ahzab,21 “Allah'ın Rasûlünde sizin için en güzel örneklik vardır....”

O elçi, ruh dünyamızı rahatlatacak, mânevî destek verecek, rehberlik edecek “rahmet olma” özelliğini en güzel şekilde yerine getirmiş, bizi dünyada *salâha*, âhirette *felâha* götürecek ilke ve esasları tek tek göstermiştir.

Bu tebliğimizde, Allah Rasûlü'nün sünnet-i seniyyesinde, insanların şu dünya hayatında karşılaşılabilecekleri problemlerle *başedebilme* yolundaki önerilerini içeren uygulamalarından (sünnetinden) örnekler vererek, onları mânevî danışmanlık ve rehberlik açısından değerlendirmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Sünnet, Hadis, Mânevî danışmanlık, rehberlik

IN THE SUNNAH OF PROPHET SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE EXAMPLES

ABSTRACT

“Human” is a being created at the highest point of the world of existence due to its position. As such, while she is under the obligation to fulfill the responsibility imposed by the supreme power on the one hand, she is also in the test of whether or not to fulfill this responsibility. Here, while walking on the line of life to teach in an effort to test such an obligation, sometimes they may encounter situations and problems that they never expected. By finding the solution himself or not, she will make sense of her life in different ways.

Prophet (pbuh) was the messenger of Allah *“sent as mercy to the realms”* in the words of the Quran. This duty of Him included both man and all beings outside of man as a whole in the world of beings. In this coverage of His prophethood, each element of the world of beings and especially *“human”* has a place for itself for each state and condition; He was able to find a solution for every problem he encountered. The main thing is to search for the solution to the problem encountered, to make an effort in that direction, to be examined in integrity and to make a solution-oriented effort. Because our supreme Lord sent one of us (that is, her Prophet) as a messenger of herself, who will help us, guide us, comfort our spiritual world, give spiritual support and guide. That messenger fulfilled the feature of *“mercy”* in the best way, and showed the principles and principles that will lead to peace in the world and destruction in the hereafter.

In this communiqué, we will try to evaluate them in terms of spiritual counseling and guidance by giving examples of the practices (circumcision) of the Prophet, which include the suggestions of the Prophet about coping with the problems that people may encounter.

Keywords: Quran, Sunnah, Hadith, Spiritual counseling, guidance.

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“III. OTURUM”

18 Aralık 2020 - Cuma

III. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Hüsamettin İNAÇ
-------------	---

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

16:00 - 17:00	Dr. Öğr. Üyesi Abdulvasıf ERASLAN	“OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK HİZMETİ OLARAK HZ. PEYGAMBER’İN UHREVİ MÜJDELERİ”
	Mehmet PEHLİVAN	“SALGIN ZAMANLARINDA YAŞLILARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİ”
	Abdurrahman GÖRMEZ	“TÜRKİYE’DE DEZAVANTAJLI GRUPLARA DÖNÜK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ”
	Prof. Dr. Hüsamettin İNAÇ	“SAĞLIKLI YAŞAMA VE MANEVİ BAKIM”

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVÎ DANIŞMANLIK HİZMETİ OLARAK HZ. PEYGAMBER'İN UHREVÎ MÜJDELERİ

Dr. Öğr. Üyesi Abdulvasıf ERASLAN, Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi,
Hadis Anabilim Dalı
abdulvasiferaslan@gmail.com

ÖZET

İnsanın dünya hayatındaki en büyük emellerinden biri mutlu olmaktır. Buna karşın insanlık tarihi felaket, savaş ve bulaşıcı hastalık gibi toplumun her bir kesimini etkileyen olaylarla doludur. Günümüzde de bu olaylar insan hayatının bir parçası olarak her an meydana gelebilmektedir. Yaşanan belâ ve musibetler karşısında insanlar kendilerini çaresiz bırakan zorluklarla karşılaşmaktadır. Böyle zamanlarda insanlar rehberliğe ve manevî danışmanlığa ihtiyaç duymaktadır. Her dönemde olduğu gibi Hz. Peygamber (SAV) döneminde de çeşitli salgın hastalıklar, savaşlar ve ölümler meydana gelmiştir. Her derdin devasının olduğuna inanan Hz. Peygamber, ashabına kriz dönemlerinde rehberlik etmiş onlara manevî danışmanlıkta bulunmuştur. Bunun en güzel örneklerinden biri hem felaketzede hem de onun yakınına teselli etmeye yönelik uhrevî hayatın makam ve maslahatları ile teskin etmesi ve bu anlayış şekline dinî yaşamda bir karşılık biçmiş olmasıdır. Müslüman düşüncesinde ebedî saadet, en az dünya saadeti kadar önemsendiğinden başta çaresi olmayan hastalıklar olmak üzere kişiye sıkıntı veren her bir durum teolojiyle ilişkilendirilmiştir. En küçüğü parmağa batan dikenin hissettirdiği, en büyüğü ise ölüm sebebiyle yaşanan acılardan her birine uhrevî karşılık vadedilmiştir. Şüphesiz doğal afet, salgın ve olağanüstü durumlarda kişinin karşılaşabileceği en büyük acılardan biri kişinin hayatını kaybetme korkusu veya yakınına kaybetmekten kaynaklanan psikolojik travmalardır. İşte Hz. Peygamber tam bu noktada manevî şehadet makamını telkin etmiş, ashabına rehberlikte bulunmuş ve onlara manevî danışmanlığın en büyüğünü gerçekleştirmiştir. Bu çalışmada Hz. Peygamber'in olağanüstü durumlarda insanlara uhrevî mükâfatlar vadederek onları nasıl rehabilite ettiğine ve manevî danışmanlıkta bulunduğu dair çeşitli örnekler aktarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hadis, manevî danışmanlık, olağanüstü durumlar, rehberlik, uhrevî müjdelere.

ABSTRACT

One of the biggest aims of the human in the life of the world is to be happy. However, human history is full of events such as disaster, war, and contagious disease that affect every segment of society. Today, these events can occur at any time as a part of human life. People are left helpless in the face of troubles and calamities. they face difficulties that leave them desperate. Wherever it appears on this table, people need guidance and spiritual counseling at such times. As in every period, various epidemics, wars and deaths occurred in the time of the Prophet (PBUH). Believing that there is a cure for every problem, The Prophet guided his companions in times of crisis and provided them with spiritual counseling. One of the most beautiful examples of this is that he soothes both the victim and his relatives with the authorities and interests of the otherworldly life, and this way of understanding has a response in religious life. Since eternal bliss is at least as important as world happiness in Muslim thought, every situation that causes trouble to a person, especially illnesses that have no cure, is associated with theology. The smallest of this is the pain caused by the thorn piercing the finger, the biggest one is the pain caused by death, both situations have a corresponding response. Undoubtedly, in natural disasters, epidemics and extraordinary situations, one of the biggest pains that a person may face is the fear of losing his life or the psychological trauma caused by the loss of a person's relative. At this point, the Prophet inculcated the spiritual position of martyrdom, guided his companions and performed the greatest spiritual counseling to them. In this study, various examples of how the Prophet relieved people psychologically by promising otherworldly rewards in disasters and extraordinary situations, and his spiritual counseling and guidance will be presented.

Keywords: Hadith, spiritual counseling, extraordinary situations, guidance, afterdeath gospels.

SALGIN ZAMANLARINDA YAŞLILARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİ

Mehmet PEHLİVAN , S.D.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri A.B.D.
Din Sosyolojisi, Afyonkarahisar İl Müftülüğü Din Hizmetleri Uzmanı.
m.pehlivan97@hotmail.com

ÖZET

İnsan dediğimiz varlık, hayatı boyunca çeşitli yaşamsal evrelerden geçmektedir. Bu evreler, doğumla başlamakta; bebeklik, çocukluk, ergenlik, genç yetişkinlik, yetişkinlik ve yaşlılık dönemleri şeklinde devam etmektedir. Bu süreçte insanın, hayatın anlam ve amacını kavrayabilmesi, dünyaya niçin geldiğini, ödev ve sorumluluklarının neler olduğunu bilmesi, kişiyi manevi anlamda canlı tutan önemli noktalardan bir tanesidir. İnsanoğlu var olduğu sürece, maddi yardıma ihtiyaç duyduğu gibi şüphesiz ki manevi desteğe de ihtiyaç duymaktadır. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de bilhassa son yıllarda bireyi ve toplumu anlama açısından manevi danışmanlık hizmetleri önem kazanmaktadır. Manevi danışmanlık hizmetinin götürüldüğü bir kesim de yaşlılarımızdır. Bu çalışmamızda, salgın döneminde yaşlılara yönelik yapılan manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerini, yaşlıların manevi ihtiyaçlarını, maneviyat ile ilgili kuramsal yaklaşımları, yaşlı refahı, hastalık ve manevi destek gibi konuları ele alacağız.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Manevi Danışmanlık, Salgın, Din, Maneviyat.

SPIRITUAL CONSULTANCY AND GUIDANCE SERVICES FOR THE ELDERLY IN TIME OF OUTSTANDS

ABSTRACT

The being we call human goes through various vital stages throughout its life. These stages start with birth; It continues in infancy, childhood, adolescence, young adulthood, adulthood and old age. In this process, being able to comprehend the meaning and purpose of life, to know why he came to the world, what his duties and responsibilities are, is one of the important points that keep a person alive in a spiritual sense. As long as human beings exist, they undoubtedly need moral support as well as financial aid. As in the world, spiritual counseling services have gained importance in our country, especially in recent years, in terms of understanding the individual and society. Another segment where spiritual counseling service is provided is our elderly. In this study, we will discuss issues such as spiritual counseling and guidance services for the elderly during the epidemic, spiritual needs of the elderly, theoretical approaches to spirituality, elderly welfare, illness and spiritual support.

Keywords: Old Age, Spiritual Counseling, Epidemic, Religion, Spirituality.

SAĞLIKLI YAŞAMA VE MANEVİ BAKIM

Abdurrahman GÖRMEZ, Akdeniz Kültür ve Eğitim Derneği (AKDER)
Yönetim Kurulu Başkanı
agormez@gmail.com

ÖZET

İnsanı, aileyi ve bir milleti ayakta tutan, hayatlandıran, nurlandıran, kıymetlendiren maneviyattır. Bu maneviyata cemiyetin- çocuk, genç, aile, hasta, yaşlı, engelli, bağımlı, hükümlü vb. – her kesimin şiddetle ihtiyacı vardır. Bu ihtiyacın yerini tutacak başka hiçbir şey yoktur. Her insan yaratılış ve fitrat itibarıyla maddî midesinin ihtiyacını karşılamaya mecbur olduğu gibi, kalbinin ve ruhunun ihtiyacını karşılamaya da mecburdur, tâ ki, gerçek mutluluğa erişebilsin. Manevi bakımın geliştirilmesi ve uygulanmasının ana gayesi, hedef kitlenin manevi ve moral değerlerini yükseltmek ve teselli etmektir. Bu ana gaye çerçevesinde Sağlıklı Yaşama ve Manevi Bakım'ın hedeflerini şu şekilde özetleyebiliriz;

- Kaybolan değerlerimiz ve medeniyetimizin gelişmesine ve gelecek nesillere aktarılmasına katkı sağlamak,
- İnsanların manevî hayatlarının tanziminde onlara yardımcı ve yol gösterici olmak,
- Fertlerin hayat standartlarını geliştirmek,
- Kendisiyle ve toplumla barışık fertler olmalarını sağlamak,
- Hem psikolojik ve moral değerlerini ve hem de hayat standartlarını yükseltmek,
- Onlara sıcak ilgi ve alaka gösterip mutlu ve huzurlu bir hayat sevincine ulaşmalarını sağlamak,
- Nesiller arası eğitim programları ile yaşlıların bilgi ve tecrübelerini genç nesillere aktarmak.
- Manevi bakım hizmetlerinde evrensel standartlarda çalışmalar yapmak.
- Yeni yetişen nesillerde gönüllülük bilincini yaygınlaştırmak.

Anahtar Kelimeler: Değer, engelli, ruh, sağlık, yaşlı

HEALTHY LIVING AND SPIRITUAL CARE

ABSTRACT

It is spirituality that sustains, enlivens, enlightens and appreciates people, families and a nation. This spirituality of society - children, youth, family, sick, elderly, disabled, dependent, convict, etc. - every segment of society needs it. There is no substitute for this need. Every human being is obliged to meet the needs of his material stomach as well as to meet the needs of his heart and soul in terms of creation and nature, so that he can attain true happiness. The main purpose of the development and implementation of spiritual care is to increase and comfort the spiritual and moral values of the target audience. Within the framework of this main purpose, we can summarize the goals of Healthy Living and Spiritual Care as follows; The development of our lost values and civilization and their transfer to future generations contribute,

- To help and guide people in the arrangement of their spiritual lives,
- To improve the living standards of individuals,
- To ensure that they are at peace with themselves and the society, Increasing both psychological and moral values and living standards,
- To show them warm interest and interest and to ensure that they reach the joy of a
- happy and peaceful life,
- To transfer the knowledge and experience of the elderly to the younger generations
- with intergenerational training programs.
- To work in universal standards in spiritual care services.
- Spreading the Consciousness of Volunteerism in New Generations.

Keywords: Health, Spirit, Value, Disabled, Elderly

MODERN ZAMANLARIN ANOMALİSİ OLARAK BİREYCİLİK VE BİREYÇİ TOPLUM

Prof. Dr. Hüsamettin İNAÇ, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi,
İİBF, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü,
husamettin.inac@dpu.edu.tr

ÖZET

Rönesans, reformasyon, aydınlanma, rasyonalizm ve hümanizm gibi olguların neticesinde ortaya çıkan Avrupa modern toplumu, gelenek ve modernite arasında tansiyon yaratmıştır. Zira modern paradigma insanı gelenekselden kopmaya ve yeni olanı sahiplenmeye zorlamaktadır. Ayrım yapmaya mecbur bırakılan modern insan, içinde bulunduğu sosyolojik cemaat ve kolektiviteden çıkmak ve fiziki ve psikolojik güvenliğini sağlama işlevini yerine getiren milli, dini, mezhepsel kategoriler gibi geleneksel formlardan uzaklaşmak durumunda kalmaktadır. Söz konusu uzaklaşma kişinin içine doğduğu ve içinde yaşadığı topluma yabancılaşmasını beraberinde getirmektedir. Toplumun teamülleri, gelenekleri, adetleri, inançları ve normatif çerçevesini hayat içerisinde kabullenme, içselleştirme ve davranışa dönüştürme pratiği demek olan toplumsallaşma, yerini artık bireyselleşmeye bırakmaktadır. Toplumun değerlerini kabul etmekle birlikte kendi ilgi, ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda mahrem bir dünya kurarak bireyselleşme sürecine giren insan, zamanla toplumdan uzaklaşmaya ve atomize olmaya başlar. Hayatın karmaşılaşması, ihtiyacın artması ve sosyolojik zamanın hızlanması bu bireyselleşme sürecini radikalleştirir. Radikalleşen, topluma yabancılaşan ve değerler manzumesini ve toplumsal referans çerçevelerini yitiren birey, bireysel olmaktan da uzaklaşarak bireyci bir yapıya bürünür. Artık sadece kendini düşünen, hazları için yaşayan (hedonist), toplumun değer sistemi ve insanların geri kalanı ile bağlarını kesen insanlardan oluşan bireyci toplum, her türlü bencillik ve şiddete, faşizme, yabancı düşmanlığına, ırkçılığa ve bu kabil şovenist davranış kalıplarına açık hale gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bireyselleşme, yabancılaşma, bireyci toplum, atomizasyon, hedonizm

THE INDIVIDUALISM AND INDIVIDUALISTIC SOCIETY AS AN ANOMALY OF MODERN TIMES

ABSTRACT

The European modern society arisen from the renaissance, reformation, enlightenment, rationalism, and humanism has created a tension between the modern and traditional by enforcing people interrupting from the traditional and identifying himself with the new now in paradigmatic manner. Therefore, the modern man is bound to exclude form the social community and collectivity which he lived in and leave traditional social units based on religious, national and ethnic belongingness leading to alienation from the society. The socialization has been replaced by the individualism which depends upon the social sphere consists of individual interests, demands and necessities. The creation of the individualist realm brings the alienation of the individual from the society gradually. Together with the complexification of the social life, the increase in social needs and the acceleration of the social time/tempo, the radicalization of the individualism became inevitable and individual society transforms into the individualistic one. This transformation makes the society fragile, vulnerable and fragmentized. Thus, the society undergoes to the chauvinist and violent behavior forms such xenophobia, selfishness, racism and separatism.

Keywords: Individualism, alienation, individualistic society, atomization, hedonism

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“IV. OTURUM”

18 Aralık 2020 - Cuma

IV. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Hasan AKAN
------------	--------------------------------------

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

16:00 - 17:00	Dr. Öğr. Üyesi Osman Nedim YEKTAR	“HZ. PEYGAMBER’İN ZOR ANLARDA EŞİ AİŞE İLE İLETİŞİMİ”
	Şüheda YILMAZ	“SALGIN HASTALIKLARLA MÜCADELE EDEN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ”
	Habip MEÇİN	“KRİZ DÖNEMLERİNDE MANEVİ DANIŞMANLIK”
	Prof. Dr. Hasan AKAN	“ŞANLIURFA’DA PARMAKLIKLAR ARDINDA MANEVİ HİZMETLER”

HZ. PEYGAMBER'İN ZOR ANLARDA EŞİ AİŞE R.HA İLE İLETİŞİMİ

Dr. Öğr. Üyesi Osman Nedim YEKTAR, Namık Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi,
Temel İslam Bilimleri Bölümü, Hadis Ana Bilim Dalı.
osmannedimyehtar@hotmail.com

ÖZET

Hız. Peygamber'in zor anlarda eşİ Aışe r.ha ile olan iletişimini, hadisler çerçevesinde çalışmamızda ele alacağız. Aışe r.ha., Hız. Peygamber'in en yakın sahâbîsİ Ebûbekir r.a.'in kızıdır. Hız. Peygamber Medine'ye geldikten iki yıl sonra onunla evlendi.

Aışe r.ha., Hız. Peygamber ile evli olduğı süreçte bazı sıkıntılı anlar yaşadı. İfk hadisesi, teyemmüm ayeti inmeden Aışe r.ha.'nin gerdanlığını kaybetmesi, aşırı kıskançlığının neticesinde yaşadığı “*bal şerbeti*” olayının yanı sıra, diğere annelerimizle birlikte dünyalığı fazla istemeleri hadislerde konusu geçen bazı örneklerdir.

İfk hadisesinde Aışe r.ha., babasının evine gitmek zorunda kaldı. Kendisine münafıklarca iftira atılmasından ötürü derin bir üzüntü yaşadı. Allah c.c. onun iffetli bir hanım olduğı hususunda “*Nûr Süresini*” indirdi. Aışe r.ha.'ye iftira atmaya çalışanları da bu sürede kınadı. Bu konu hadislerde de geniş yer buldu.

Toplumumuzda evliliklerinin devamını istemeyen kişiler tarafından, iftiraya maruz kalan bayanlar vardır. Aışe r.ha., moral olma açısından, bu durumdaki bayanlara güzel bir örnektir. Bu konu psikoloji, iletişim ve sosyoloji alanında derinlemesine incelenmeyi bekleyen bir husustur.

Bir başka örnekte, Aışe r.ha., yolculukta mola verdikleri sırada gerdanlığını kaybetmişti. Hız. Peygamber s.a.s. kaybolan gerdanlığı gece boyu eşİyle birlikte aradı. Ona kızmadı, onu karalamadı, “*Şöyle yapsaydın.*” dahi demedi. Sahabe de Hız. Peygamber ile birlikte gerdanlığı aradılar.

Hız. Peygamber s.a.s. eşİyle birlikte gece boyu gerdanlığı aramanın neticesinde bitap düştü. Sabah namazı kılmak için kafilde abdest alabilecek su yoktu. Münafıklar, “*Aışe r.ha. hem Rasûlullâh s.a.s.'ı hem bütün insanları su aramaktan alıkoydu.*” dediler. Allah c.c. bunun üzerine “*Teyemmüm ayetini*” indirdi. Müminlerin annesinin başından geçen ve sıkıntı olarak görülen bu olay, su olmayan durumlarda tüm müminler için kıyamete kadar rahmete dönüştü.

Bir başka olayda Aışe r.ha., eşini seven her kadın gibi kocasını başkasından kıskanıyordu. Hız. Peygamber s.a.s.'in diğere eşİ Zeynep bintü Cahş r.ha.'nın yanında bal şerbeti içmesi ve onun yanında biraz fazla kalması, onun dikkatini çekmişti. Bunu kıskançlığa dönüştürdü. Hafsa r.ha. ile beraber Hız. Peygamber'e karşı bir plan yaptılar. Allah c.c. bu planı Hız. Peygamber

s.a.s.’e haber verdi. Ancak Hz. Peygamber, Aişe r.ha.’nin bu olayda gönlünü kırmadı. Aksine –Günahtan berî olmasına rağmen- adeta hatayı kendinde arar gibi, bir ay boyunca eşlerinin yanına hiç girmedir. Kendisini dinledi.

Günümüzde eşler arasındaki anlaşmazlıklarda, “*hep karşı tarafın suçlu olması*” tezi üzerinde durularak anlaşmazlıklar çözülmeye çalışılmaktadır. Bu yaklaşımla anlaşmazlıklar daha da büyümektedir. Bu konu, iletişim, empati, otokontrol ve pedagojik açıdan incelenecektir.

Hz. Peygamber, kendisine gelen dünyalık malları suffe ehline, Medine’nin fakirlerine dağıtırdı. Bazen evinde yiyecek bir şey dahi kalmazdı. Bu durum, bir defasında hanımlarını zorlamıştı. Medine’de malları çok olan kişiler gibi bolluk içinde yaşama arzusu, onların gönüllerinde belirmişti. Bunun üzerine Allah c.c., “*Allah c.c. ’ı, Rasûlünü s.a.s. ve ahiret yurdunu arzuladıkları takdirde büyük bir mükâfata ereceklerini*” onlara haber verdi. Hz. Ebubekir ve Hz. Ömer r.huma. dünya meta’sını fazla isteyerek Hz. Peygamber’i bunaltmamalarını, aile sorumluluğu içerisinde hareket etmelerini kızlarından istediler.

Günümüzde tuik ve diğer araştırma verilerine göre, aile yuvalarının yıkılmasında en önemli nedenlerden bir tanesi, maddi sıkıntılar veya lüks yaşama arzusudur. Buna aile büyüklerin sorumsuzca müdahaleleri eklenince, maalesef kaçınılmaz son, boşanmak olmaktadır.

Hz. Peygamber ve Aişe r.ha. yukarıda bazı örneklerini zikrettiğimiz zor durumlarda sıkıntılara karşı birlikte direndiler. Allah c.c.’in yardımıyla da bu zor anları atlatabilmeyi başardılar.

Resûl-i Ekrem s.a.s., eşi Aişe r.ha.’ye karşı fevrî davranışta bulunmadı, onun ve hiçbir hanımının kalbini kırmadı, eşine vurmadı, kaba konuşmadı, hakaret etmedi; aksine nazik ve hoşgörülü, saygılı ve yardımsever oldu. Olumsuzluklar karşısında en büyük ilacın, sorunları zamana yaymak olduğunu, gördü.

Aişe r.ha bu zor anlarda Allah c.c. ve onun Rasûlüne s.a.s. teslim oldu, sıkıntıların yüreğine inen ağırlıklarını, yalnız Allah c.c.’a bıraktı. Sabırlı oldu, eşini çok sevdi, onun sevgisi için gerektiğinde dünya ve onun rahatını terk etti, araya üçüncü bir şahsı sokmadı. Neticede elde ettiği “*Müminlerin annesi olma şerefini*” hayatı boyu devam ettirdi. Kıyamete kadar da devam ettirecektir.

Yukarıda ana hatlarını çizmeye çalıştığımız “*Hz. Peygamber’in Zor Anlarda Eşi Aişe r.ha İle Olan İletişimi*” adlı konumuz, başta Kütüb-ü Sitte olmak üzere, hadis kaynaklarında geçen rivayetler ışığında ele alınacaktır. Hadislerin günümüze olan mesajını doğru alabilmek içi ise, şerhlerin yanı sıra iletişim teknikleri, empati, psikoloji, sosyoloji, aile alanında yapılan çalışmalardan yararlanılacaktır. Bu bilgiler, aile konusundaki anket, “*tuik verileri*” başta olmak üzere çeşitli toplumsal analizlerden faydalanılarak sunulacaktır.

Bunun yanı sıra, Ceza ve İnfaz Kurumları’nda kadın cinayetlerini işleyen bazı tutukluların, bazı hadisleri yanlış anladıklarına bu çalışmada yeri geldikçe işaret edilecektir. Bu hadislerden birisinde “*Üç kişini kanı helaldir... Evli iken zina eden kadın ...*” cümlesinden hareketle maalesef hanımını öldüren suçlular vardır. Bu kişiler, suçlarını meşru hale getirmek için bu tür hadisleri kullanmaktadırlar. Bu konuyu detaylı şekilde “*Suç ve Suçlularla Mücadelede Nebvî Metotlar*” adlı doktora tezimizde ele almıştık. Ancak, yeri geldikçe bu çalışmamızda bu türden hadislere işaret edilecek ve izahları yapılacaktır. Saygılarımla.

Anahtar Kelimeler: Hz. Peygamber, Aişe, Sıkıntı, Zorluk, İletişim.

THE PROPHET MUAMMED'S S.A.S. COMMUNICATION WITH HIS WIFE AISHA R.HA. in DIFFICULT TIMES

ABSTRACT

In our study, we will discuss the communication of the Prophet with his wife Aisha in difficult moments within the framework of the hadiths. Aisha r.ha., She is the daughter of Abubekir, the closest companion of the Prophet. Two years after the Prophet came to Madinah, he married him.

Aisha r.ha., Hz. Muhammed s.a.s. had some troubled moments while he was married to the Prophet. The incident of ifk, the loss of Aisha before the ayet of tayammum was revealed, the "honey sherbet" incident she experienced as a result of her extreme jealousy, as well as her desire to be worldly together with our other mothers are some of the examples mentioned in the hadiths.

In the incident of İfk, Aisha r.ha. had to go to her father's house. He was deeply saddened at the hypocritical slandering of him. Allah c.c. He sent down the "*Period of Light*" that she was a chaste lady. Those who tried to slander Aisha r.ha. also condemned during this period. This issue has also found wide coverage in hadiths.

In our society, there are women who are slandered by those who do not want their marriage to continue. Aişe r.ha. is a good example for women in this situation in terms of morale. This subject is a matter that needs to be examined in depth in the field of psychology, communication and sociology.

In another example, Aisha lost her necklace while taking a break on the journey. The Prophet s.a.s. He searched the lost necklace with his wife all night. He didn't get mad at him, he didn't smear him, "*If you did this way.*" he did not even say. The Companions of Hz. They searched for the necklace with the Prophet.

The Prophet s.a.s. He was exhausted as a result of searching for the necklace with his wife all night. There was no water in the caravan to perform the morning prayer. The hypocrites said, "*Aisha r.ha. it prevented both the Prophet and all people from looking for water.*" they said. Allah c.c. thereupon he sent down the "*tayammum verse*". This incident, which happened to the mother of the believers and was seen as a distress, turned into a mercy for all believers until doomsday in situations where there was no water.

In another case, Aisha r.ha. was jealous of her husband from someone else like every woman who loved her husband. Hz. The Prophet s.a.s.'s other wife, Zeynep bintü Cahsh, drinking honey sherbet and staying with him a little too long drew his attention. It turned this into jealousy. Hafsa r.ha. together with Hz. They made a plan against the Prophet. Allah c.c. This plan is Hz. The Prophet informed pbuh. However, Hz. The Prophet did not break the heart of

Aisha in this incident. On the contrary, he never entered his wives for a month, as if seeking the fault in himself, despite being devoid of sin. He listened to himself.

Today, in disputes between spouses, the thesis that “*the other party is always guilty*” is tried to be resolved. With this approach, conflicts are getting bigger. This subject will be examined in terms of communication, empathy, self-control and pedagogical aspects.

H.z. The Prophet would distribute the worldly goods that came to him to the sufferers, the poor of Madinah. Sometimes he wouldn't even have anything to eat in his house. This situation once forced his wives. The desire to live in abundance, like those who had many goods in Madinah, appeared in their hearts. Thereupon, Allah c.c. said, “Allah c.c., His Messenger, pbuh. and that they will receive a great reward if they desire the home of the hereafter. H.z. Abu Bakr and H.z. Omar r.huma. H.z. They asked their daughters not to overwhelm the Prophet and to act in a family responsibility.

Today, according to tuik and other research data, one of the most important reasons for the destruction of family homes is financial difficulties or the desire to live in luxury. When the irresponsible interventions of the family members are added to this, unfortunately, the inevitable end is divorce.

The Prophet and Aisha r.ha. They resisted together against the troubles in difficult situations, some of which we have mentioned above. With the help of Allah c.c., they were able to overcome these difficult moments.

The Messenger of Allah c.c. did not act impulsively against his wife Aisha, did not break her or any of her wives, did not hit her husband, did not speak rude, did not insult her; on the contrary, he was kind and tolerant, respectful and helpful. He saw that the biggest medicine in the face of negativities is to spread the problems over time.

Aisha r.ha in these difficult moments Allah c.c. and to his Prophet s.a.s. He surrendered, he left the weight of the troubles in his heart only to Allah c.c. He was patient, he loved his wife very much, he left the world and his comfort when necessary for his love, he did not insert a third person. He maintained the “*honor of being the mother of believers*”, which he obtained as a result, throughout his life. It will continue until the doomsday.

We tried to outline the above H.z. Our topic titled “*The Communication of the Prophet with His Wife Aisha in Difficult Times*” will be discussed in the light of the narrations in the hadith sources, especially Kutub-u Sitte. In order to get the message of the hadiths to the present day, besides the commentaries, communication techniques, empathy, psychology, sociology, family studies will be used. This information will be presented by making use of various societal analyzes, especially the family questionnaire and “*tuik data*”.

In addition, it will be pointed out in this study that some prisoners who committed femicide in Penal Institutions misunderstand some hadiths. In one of these hadiths, unfortunately, there are criminals who killed his wife based on the sentence “*The blood of three people is lawful ... The woman who committed adultery while married ...*” These people use such hadiths to legitimize their crimes. We discussed this issue in detail in our PhD thesis titled “*Prophetic Methods in Combating Crime and Criminals*”. However, when necessary, such hadiths will be pointed out and explained in this study. Yours truly.

Keywords: The Prophet, Aisha, Distress, Difficulty, Communication.

SALGIN HASTALIKLARLA MÜCADELE EDEN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Şüheda YILMAZ , Hemşire, BUÜ. İlahiyat Fakültesi Öğrencisi
suhedayilmaz187@gmail.com

ÖZET

Bilindiği üzere sağlık çalışanları sağlık sisteminin bel kemiğini oluşturmaktadır. Dolayısıyla sağlık çalışanlarının fiziksel, ruhsal ve mental yönden iyi olması sağlık sisteminin başarılı bir şekilde ilerlemesi anlamına da gelmektedir.

Şu an tüm dünya Covid-19 virüs pandemisi ile mücadele etmektedir. Adı geçen pandemi dünyadaki tüm sağlık çalışanlarını adeta bir savaşın içerisine sokmuştur ve bu durum pek çok sağlık personeline travma oluşturmuştur.

Travma'nın, *“insanın hayatını altüst eden ve karşısında güçsüz, çaresiz kaldığı bir durum”* olduğunu hatırlayacak olursak, aslında alışılmış insan deneyiminin sınırları aşıldığında her bir kişinin travmayla muhatap olduğu/olacağı gerçeğiyle karşılaşmış oluruz.

Travma aynı zamanda inanç sistemimizi de adeta *“baştan aşağı”* güçlü bir şekilde sarsar. Travma sonrasında kişi güvende olmadığını, yalnız ve çaresiz olduğunu düşünür. İşte bu süreç, özellikle sağlık çalışanlarında ciddi bir belirsizlik oluşturmaktadır. Ne zaman biteceği bilinmeyen bu dönemin süresi uzadıkça bu alanda çalışan personelin içsel dayanak noktaları da adeta tükenmektedir.

Pandemiyle mücadelenin adeta bir savaş olduğundan söz ettik. Ancak her savaşta düşman cephesi belli iken pandemiyle mücadelede virüsün konumlandığı cephe belli değildir. Bu sebeple sağlık personeli en yakınına bile mesafeli davranmak, çalışma alanlarında kendisini tüm çevresinden soyutlamak ve bireysel çalışma yapmak zorundadır. Aksi takdirde bulaş yolunu arttırır ve salgın hastalığı desteklemiş olur. Böylesi bir zorunlu uygulama ise sağlık personelinin çalışma alanındaki huzurunu tehdit eder hale gelmiştir. Hatta kendisiyle dertleşerek sorunlarına çözüm bulacağı meslektaşlarıyla bile iletişimini zayıflatmıştır. Bu ise onun pandemiyle mücadelesinde cepheye *“yalnız çıkması”* anlamına gelmektedir. Çalışma alanında yaşadığı bu sıkıntılarının yanında, bir taraftan da evine ve ailesine bu salgın hastalığı taşımamak için çaba gösteren sağlık çalışanı; adeta farklı cephelerde ama tek başına savaşan bir savaşçı gibidir. İşte gerek işyerindeki çalışma arkadaşları ve gerekse yakın çevresindeki akrabalarıyla ilişkileri bu şekilde zayıflamaya yüz tutmuş sağlık personelinin, kendisini bilhassa manevi açıdan destekleyecek ve yaptığı işin farklı boyutlarını; özellikle de manevi anlam boyutunu kendisine kavratacak bir güce ve desteğe ihtiyacı vardır. Bu bağlamda diyebiliriz ki, sağlık çalışanlarına yönelik Manevi Danışmanlık ve Rehberlik hizmetinin son derece önemli olduğu açık ve net bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık çalışanları, manevi destek, travma, salgın hastalık, çaresizlik

SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE FOR HEALTHCARE PROFESSIONALS COMBATING OUTCOME DISEASES

ABSTRACT

As it is known, healthcare professionals are the backbone of the healthcare system. Therefore, healthcare professionals' physical, spiritual, and mental well-being means the successful progress of the health system.

Now the whole world is fighting against the Covid-19 Pandemic. The pandemic has literally put all healthcare professionals in the world into a war, and this situation has traumatized many of them. Trauma; It is a situation that turns people's life upside down and makes them powerless and helpless. When the limits of habitual human experience are exceeded, the person is exposed to trauma.

Trauma strongly shakes our belief system from top to bottom. After the trauma, the person thinks that he is not safe, he is alone and helpless, and this process creates a serious uncertainty, especially for healthcare workers. As the duration of this period, which is not known to end, is prolonged, the internal support points of the personnel working in this field are almost exhausted.

Pandemic refers to a war but; The enemy front is clear in the war. During the pandemic period, healthcare personnel have to be distant to even the closest people, isolate themselves from everyone in their workplaces and do individual work. Otherwise, it increases the route of transmission and supports the epidemic. Such practices have shaken the peace and trust of healthcare personnel in their workplace. This has even weakened their communication with his colleagues, with whom they can understand and find solutions to their problems. This means that they come to the front alone. In addition to these troubles in the work area, the health workers who strive to prevent this epidemic to their home and families are like warriors fighting alone on different fronts. The healthcare personnels whose relationships in the workplace and their immediate surroundings have been weakened in this way will support them especially morally and the different aspects of their work; especially it needs a spiritual strength and support to grasp the meaning dimension. Concordantly, we understand the importance of providing Spiritual Counseling and Guidance services to healthcare professionals.

Keywords: Healt workers, Moral support, Trauma, Epidemic disease, Despair

KRİZ DÖNEMLERİNDE MANEVÎ DANIŞMANLIK

Modern Toplumda Anlam Arayışının Sosyolojik Bir Okuması

Habip MEÇİN, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Sosyal ve Beşeri Bilimler A.B.D.
sosyologhabip@gmail.com

ÖZET

İnsanın anlam arayışı kendi tarihiyle yaşittir. Anlamın maddeyi aşan yapısı, manayı da her zaman dikkate almayı, insanın madde ve mana bütünlüğü içinde ele alınıp üzerinde düşünmeyi gerekli kılmaktadır. İnsan, kendi biyolojik varlığını oluşturan et, kemik ve kan gibi maddi boyutunun üstünde ve ötesinde bir anlam ve maneviyat boyutuna sahiptir. İnsanı ayakta tutacak, güçlendirecek, acılarını hafifletecek, başarılarını destekleyecek, kişiliğini şekillendirecek her bir sürecin arka planında maneviyat vardır. Fakat ne var ki modern toplum bir anlamsızlık içerisindedir. Modern hayatın bu anlamsızlık labirentlerinde yorulan, silikleşen ve yalnızlaşan insanın anlam arayışında manevî danışmanlık alması, sorunlu, kırılgan ve kriz dönemlerinde dini/manevi dinamiklerle desteklenmesi gerekmektedir. Toplumsal krizler yaşayan modern insanın anlam arayışı yolculuğunda elde ettiği manevi danışmanlığın sosyolojik okuması bu bildirinin konusunu oluşturmaktadır. Bu bildiride ayrıca, din-sağlık ilişkisini kurarak, hastalık sürecinde biyo-medikal ve biyo-psiko-sosyal modellerin karşılaştırmasını yapıp kriz dönemlerinde manevî danışmanlığın gerekliliğinin ortaya konulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Danışmanlık, Maneviyat, Anlam, Sağlık, Hastane.

ABSTRACT

Man's search for meaning is as old as his own history. The structure of meaning that transcends matter makes it necessary to always take into account the meaning, to consider and think about the human being within the integrity of matter and meaning. Man has a meaning and spirituality dimension above and beyond his material dimension such as flesh, bone and blood, which constitute his own biological existence. There is spirituality in the background of each process that will sustain and strengthen people, alleviate their suffering, support their success, and shape their personality. Modern society is in a state of meaninglessness. People who are tired, dimmed and lonely in these mazes of meaninglessness of modern life should receive spiritual counseling in their search for meaning and should be supported with religious/spiritual dynamics in problematic, fragile and crisis periods. The subject of this report is the sociological reading of the spiritual counseling obtained by modern people who experience social crises in their search for meaning. In this paper, it was also aimed to establish the relationship between religion and health, to compare the bio-medical and bio-psycho-social models in the disease process and to reveal the necessity of spiritual counseling in crisis periods.

Keywords: Crisis Counseling, Spirituality, Meaning, Health.

ŞANLIURFA'DA PARMAKLIKLAR ARDINDA MANEVİ HİZMETLER

Prof. Dr. Hasan AKAN, Harran Üniversitesi, Biyoloji Bölümü Başkanı, Şanlıurfa
hasanakan1972@gmail.com

ÖZET

Manevi destek hizmeti; insanların acılı hallerinde hayatlarına yeni bir anlam vermelerine eşlik etmek ve onlara moral kazandırmaya çalışmaktır. Hastane, cezaevi ve sosyal hizmet kurumlarında, bu hizmetin sunulmasına daha çok ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle, manevi rehberlik hizmetleri cezaevlerinde önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Demir parmaklıkların ardında geçirilen sürelerin avantaja dönüştürülmesi, mahpusların topluma kazandırılması, hayata dair ümitlerin aşılması ve olumsuz davranışlardan uzaklaşmalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Şanlıurfa'daki kapalı ve açık cezaevlerinin bir nevi Medrese-i Yusufiye, mektep ve irfan ortamlarına dönüşmesi için 2016-2020 yılları arasında tarafımızdan belli aralıklarla konferans ve seminerler verildi, mahpuslara kitaplar dağıtıldı ve değerler eğitime yönelik çalışmalar yapıldı.

Verdiğimiz konferans başlıkları arasında “*Oruca bilimsel bakış*”, “*15 Temmuz darbe süreci*”, “*Nitelikli insan olma*” ve Uyuşturucunun insan vücuduna etkileri’ yer almaktadır

Bu tebliğde mahkûmlarla yapılan bireysel görüşmelerden ilginç hatıralar, hapishanelerin manevi açıdan birer eğitim ve nefsi terbiyesine nasıl dönüşeceği ve tutuklulara verilen manevi hizmetlere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Cezaevleri, Mahpus, Islahhane, Manevi hizmet, Şanlıurfa,

SPIRITUAL SERVICES AT THE PRISONS IN ŞANLIURFA, BEHIND THE FINGERS

ABSTRACT

Spiritual support service; It is to accompany people in their painful situations to give a new meaning to their lives and to try to give them morale. There is a greater need to provide this service in hospitals, prisons and social service institutions. In particular, spiritual guidance services fill an important gap in prisons. It aims to turn the time spent behind bars into an advantage, to reintegrate prisoners into society, to instill hope in life and to help them avoid negative behaviors.

Conferences and seminars were given by us at regular intervals between 2016-2020 in order to transform the closed and open prisons in Şanlıurfa into a kind of madrasa-i Yusufiyye, school and wisdom environment, books were distributed to prisoners and studies were carried out for values education.

The conference titles we gave include “*Scientific view on fasting*”, “*July 15 coup process*”, “*Being a qualified person*” and the effects of drugs on the human body ”.

This paper will include interesting memories from individual interviews with prisoners, how prisons can turn into a spiritual education and self-education, and the spiritual services provided to prisoners.

Keywords: Prisons, prisoner, correctional facility, Spiritual service, Şanlıurfa.

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“I. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

I. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Osman Nedim YEKTAR
-----------	---

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

10:00 - 11:00	Dr. Öğr. Üyesi Garip AYDIN	“AHLAK-MANEVİ DESTEK İLİŞKİSİ VE OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA AHLAK ÂLİMLERİNİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ”
	Zeynep ÖZTÜRK	“DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI TARAFINDAN COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE SUNULAN MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİ (KÜTAHYA ÖRNEĞİ)”
	Salih Rifat ŞEN	“KUR’AN VE SÜNNETE GÖRE OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK”
	Dr. Öğr. Üyesi Osman Nedim YEKTAR	“HZ. PEYGAMBER’İN SALGIN HASTALIKLARA KARŞI DANIŞMANLIĞI -UMRE VE HAC YOLCULUKLARI BAĞLAMINDA-”

AHLAK-MANEVİ DESTEK İLİŞKİSİ VE OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA AHLAK ÂLİMLERİNİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Garip AYDIN, Aksaray Üniversitesi.
garipaydin@aksaray.edu.tr

ÖZET

İslam inancına göre insan beden ve ruhtan ibaret bir bütündür. Ruh ile bedeni birbirinden ayıran yaklaşımların yanıldıkları tarihi süreç içerisinde açık bir şekilde ortaya çıkmıştır. Nitekim gelinen noktada Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) sağlık tanımındaki, beden ve ruh sağlığının birlikte iyi olması vurgusu bu bağlamda dikkat çekicidir.

Günümüzde hastalık teşhislerinde de aynı şekilde insan psikolojisinin bedeni etkilediği, fiziki hastalıkların insan ruhunu etkilediği açık bir şekilde görülmekte ve psikosomatik hastalıklarla ilgili bilimsel çalışmalarda bunlar tespit edilmektedir.

Son dönemlerde hasta psikolojisiyle ilgili yapılan çalışmalarda hastaların vermiş oldukları tepkilerin ahlaki erdem ve erdemsizliklerle yakından ilişkili olduğu görülmektedir. Bu sebeple insanların yaşamış oldukları maddi ve manevi hastalıklarla ahlak arasında yakın bir ilişki söz konusudur. Aynı şekilde hastaya yapılacak manevi destekte bu ilişki dikkate alınmazsa istenen hedefe ulaşamayacaktır.

Bu bağlamda İslam ahlak âlimlerinin kendilerinden önceki felsefi birikimi de dikkate alarak bütün insanlarda var olan manevi kuvveler üzerinden geliştirmiş oldukları teoriler, günümüz için ayrı bir önem arz etmektedir. Onların tarihi süreç içerisinde geliştirmiş oldukları çözümler, hastalara yaklaşımları, çözüm önerileri günümüze ışık tutmaktadır. Batı dünyasında gerçekleştirilen manevi destek çalışmalarının henüz belli bir standart yakalayamamış olması bu çalışmaları daha da önemli kılmaktadır.

Bu çalışmada maddi ve manevi hastalıkların ahlak ile ilişkisi üzerinde durulacak, İslam ahlak âlimlerinin geliştirdiği teoriler ve çözüm önerileri tespit edilecek, günümüz hastaları için bunların karşılığı değerlendirilecektir. Ayrıca Hz. Peygamber'in olağanüstü durumlardaki davranışlarının örnekliliğine değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Manevi Destek, Ahlak, Ahlak âlimleri, Hz. Peygamber, Dua

THE RELATION OF MORAL-SPIRITUAL SUPPORT AND SOLUTION PROPOSALS OF MORAL SCIENCES IN EXTRAORDINARY SITUATIONS

ABSTRACT

According to Islamic belief, human is a whole consisting of body and soul. It has clearly emerged in the historical process that the approaches that separate the soul and the body were wrong. As a matter of fact, the emphasis on good physical and mental health together in the definition of health by the World Health Organization (WHO) is remarkable in this context.

Today, it is clearly seen that human psychology affects the body and physical diseases affect the human psyche in the diagnosis of diseases. These effects are detected in scientific studies on psychosomatic diseases.

Lately studies on patient psychology show that the reactions of patients are closely related to moral virtues and vices. For this reason, there is a close relationship between the material and spiritual illnesses people have experienced and morality. Likewise, if this relationship is not taken into account in the spiritual support to be given to the patient, the desired goal will not be achieved.

In this context, the theories that Islamic moral scholars have developed over the spiritual forces existing in all human beings, taking into account the philosophical accumulation before them, are of particular importance today.

The solutions they developed in the historical process, their approaches to patients and their solution suggestions shed light on today. The fact that the moral support works carried out in the Western world have not yet achieved a certain standard makes these studies even more important.

This study will focus on the relationship of material and spiritual illnesses with morality, The theories and solutions developed by Islamic moral scholars will be determined, their response will be evaluated for today's patients. In addition, the example of the Prophet's behavior in extraordinary situations will be mentioned.

Keywords: Spiritual Support, Morality, Moral Scholars, Prophet, Prayer.

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI TARAFINDAN COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE SUNULAN MANEVÎ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİ (KÜTAHYA ÖRNEĞİ)

Zeynep ÖZTÜRK, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,
Disiplinlerarası Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans
Öğrencisi, Kütahya Simav Müftülüğü Aile ve Dini Rehberlik Bürosu Vaizi, Kütahya
zeynebmah@gmail.com

ÖZET

Dünyayı etkisi altına alan yeni tip koronavirüs ile dünyanın gündemi, insanların hayat düzeni ve hayata bakışı değişmiş; insanlar bu yeni durumdan çeşitli şekillerde etkilenmiştir. Bu etkinin olumsuz boyutunu en aza indirmek için ülkelerde kurum ve kuruluşlar seferber olarak üzerine düşen ve ihtiyaç duyulan görevi yapmaya gayret etmektedir.

Pandemi ile birlikte oluşan yeni yaşam biçimi, arzulanan bir yaşam biçimi olmadığından, insanlar bu düzene adaptasyonda sıkıntı yaşamaktadır. Yeni tip koronavirüsün hayata dahil olmasıyla yaşanan can kayıpları, insanların sosyal ortamlarda eskisi gibi bulunamaması, evde zorunlu kalma süreçleri, ekonomik kayıplar, maskesiz bir yaşamın yeniden mümkün olup-olmayacağı belirsizliği gibi alışılmışın dışındaki durumlar çeşitli psikolojik sıkıntılara neden olmuştur. Küresel salgının insanlarda oluşturduğu psikolojik sıkıntılardan olan kaygı, korku, endişe, ümitsizlik, öfke ve suçluluk gibi durumlarla başa çıkmada, alacakları manevî danışmanlık ve rehberlik hizmeti önem arz etmektedir.

Ülkemizde salgının maddi ve manevi olumsuz etkisiyle mücadelede önemli bir yere sahip olan kurumlardan biri Diyanet İşleri Başkanlığıdır. Diyanet İşleri Başkanlığı, manevî danışmanlık ve rehberlik hizmetini pandemi sürecinde de yürütmektedir.

Bu bildiride, Covid-19 pandemi sürecinde Diyanet İşleri Başkanlığınca sunulan manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetleri değerlendirilerek, Kütahya'daki örneklerine yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Salgın, Diyanet İşleri Başkanlığı, manevî danışmanlık, Covid-19, pandemi

SPIRITUAL CONSULTANCY AND GUIDANCE SERVICES DURING THE COVID-19 PANDEMIA PROVIDED BY THE PRESIDENCY OF RELIGIOUS AFFAIRS (KÜTAHYA SAMPLE)

ABSTRACT

With the new type of coronavirus affecting the world, the world's agenda, people's life order and view of life have changed; people have been affected by this new situation in various ways. In order to minimize the negative dimension of this effect, institutions and organizations in the countries strive to do their part and the required duties.

Since the new lifestyle that emerged with the pandemic is not a desired one, people have trouble adapting. Unusual situations such as the loss of life with the inclusion of the new type of coronavirus, the inability of people to be in social environments as before, the processes of staying at home involuntarily, economic losses, uncertainty about whether a life without a mask will be possible again caused various psychological problems. Spiritual counseling and guidance services they will receive are important in dealing with situations such as anxiety, fear, anxiety, despair, anger and guilt, which are caused by the psychological problems caused by the global epidemic.

The Presidency of Religious Affairs is one of the institutions that have an important place in combating the negative impact of the epidemic in our country, and the Presidency of Religious Affairs also carries out spiritual counseling and guidance services during the pandemic process.

In this paper, spiritual counseling and guidance services offered by the Presidency of Religious Affairs during the Covid - 19 pandemic process will be evaluated and examples in Kütahya will be presented.

Keywords: Epidemic, Presidency of Religious Affairs, spiritual counseling, Covid- 19, pandemic

KUR'AN VE SÜNNETE GÖRE OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Salih Rifat ŞEN, Diyanet İşleri Başkanlığı/Vaiz
Orcid.Org/0000-0001-9541-2937
salihrifatsen@hotmail.com

ÖZET

Manevi danışmalığa ihtiyaç ilk insandan itibaren insan hayatında var olan bir olgudur. Bütün toplumlar manevi danışmanlık ve rehberlik çeşitli görünmektedir. İslam dininin özelliklerinden biride rehberlik daha doğrusu manevi rehberlik konusuna büyük önem vermesidir. İslam dini bu önemden dolayı, toplumsal olarak manevi desteğe en çok ihtiyaç duyulduğu zamanlarda Peygamberler göndermiştir. Kur'an-ı Kerim'e göre Hz Nuh(as)'ın sel afeti, Hz Eyyüp(as)'ın salgın hastalık durumlarındaki manevi rehberlik örnekleri olarak verilebilir. Yine Peygamberimiz Hz Muhammed (sav)'in Hz Ebubekir ile hicrette mağarada kaldıkları sırada Hz Ebubekir'in korkması üzerine onu “üzülme, Allah(cc) bizimle beraberdir” (Et-Tevbe,40.) şeklindeki iletişimi manevi rehberliğe örnek olabilir. Manevi danışmanlık konusunda ülkemizde çeşitli akademik araştırmalar yapılmaktadır. Bizde bu çalışmamızla Manevi rehberlik ve danışmanlık alanına Kur'an ve Sünnet yönüyle ve bilimsel yaklaşımla katkı sağlamayı amaçladık. Bundan dolayı bu araştırmada İslam dininin birincil kaynakları arasında yer alan Kur'an-ı Kerim'in Manevi rehberlikle ilgili belli başlı kavramları, ayetler çerçevesinde incelenerek, manevi rehberlik konusunda Kur'an'ın mesajı anlaşılmasına çalışıldı. Kur'an ve sünnette genel anlamda manevi rehberlik ve danışmanlıkla ilgili birtakım ilke ve kurallar ortaya konulmuştur. Bu, İslam dininin insan hayatını maddi ve manevi her yönüyle yönleriyle bir bütün halinde ele almasının ve neticede bu hayatı düzene koymada kişiye yardımcı olmasının tabii bir sonucudur.

Anahtar Kelimeler: Tefsir, Manevi Rehberlik, Sabır, Deprem, Salgın.

SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE IN EXCEPTIONAL SITUATIONS ACCORDING TO THE QUR'AN AND SUNNA

ABSTRACT

The need for spiritual counseling is a phenomenon that has existed in human life since the first person. Spiritual counseling and guidance appears to be diverse in all societies. One of the characteristics of the religion of Islam is that it attaches great importance to guidance, more precisely to spiritual guidance. Because of this importance, the religion of Islam sent prophets when socially moral support was most needed. According to the Quran, the flood disaster of the Prophet Noah (as) can be given as examples of the spiritual guidance of the Prophet Eyyüp (pbuh) in cases of epidemics. Again, the communication of the Prophet Muhammad (saas) with the Prophet Abu Bakr as he was afraid of Abu Bakr while they were staying in the cave in the migration, saying, “*Do not worry, Allah (swt) is with us*” (At-Tawba, 40.) Can be an example of spiritual guidance. Various academic researches are carried out in our country on spiritual counseling. With this study, we aimed to contribute to the field of spiritual guidance and counseling in terms of Quran and Sunnah and with a scientific approach. Therefore, in this study, the main concepts of the Quran, which is among the primary sources of the religion of Islam, regarding spiritual guidance were examined within the framework of verses, and the message of the Quran about spiritual guidance was tried to be understood. In general, some principles and rules regarding spiritual guidance and counseling are set forth in the Quran and Sunnah. This is a natural result of the religion of Islam taking human life as a whole in all aspects, both material and spiritual, and ultimately helping people to organize this life.

Keywords: Tafsir, SpiritualGuidance, Patience, Earthquake, Pandemic.

HZ. PEYGAMBER'İN SALGIN HASTALIKLARA KARŞI DANIŞMANLIĞI

-Umre ve Hac Yolculukları Bağlamında-

Dr. Öğr. Üyesi Osman Nedim YEKTAR, Namık Kemal. Üniv. İlahiyat Fak.
Temel İslam Bilimleri Bölümü Hadis Ana Bilim Dalı.
osmannedimyektar@hotmail.com

ÖZET

Hiz. Peygamber s.a.s.'in umre ve hac yolculuklarında karşılaştığı veya karşılaşma ihtimali olan salgın hastalıklara karşı danışmanlığı, bu çalışmada ele alınacaktır.

İnsan vücudunun en hassas olduğu anlardan bir tanesi, seyahat anıdır. Eğer toplu olarak seyahat yapıyorsa mikrop kapma olasılığı daha da artmaktadır.

Müslim'in Sahih'inde naklettiğine göre Hiz. Peygamber s.a.s. hayatında dört defa umre, bir defa hac yapmıştır. Onun bu yolculuklar sırasındaki uygulamaları çalışmamıza ışık tutacaktır.

Hiz. Peygamber umre yapmak niyetiyle Medine'den geldiği Hudeybiye'de ve on binlerce Sahâbesinin r.hum. katıldığı veda haccında temizliğe ve salgın hastalığın bulaşmamasına gayret göstermiştir. Bu konuda hastalık varsa, önlem alması için sahâbesini uyarmıştır.

Hiz. Peygamber ve Sahâbe, Hudeybiye'ye rüzgârlı bir gecede ulaştılar. Rüzgârın esmesi nedeniyle tozlar ve hayvan kılları, havada uçmaktaydı. Sahâbenin bu kötü ortamdan etkilenerek hastalığa yakalanmamaları için, namazlarını cemaat ile kılmaları yerine, oldukları çadırlarda veya binit üzerlerinde eda etmelerini istemişti. Bu yüzden, müezzine "Sallû fi-rihâlikum-bü-yûtikum" ifadesini ezana ilave yapmasını emretmişti.

O, hacda başının üstünde pirelerin zıpladığı Ka'b b. Mâlik (r.a.)'e "Sana ulaşan bu sıkıntıyı başkasında hiç görmedim." şeklinde hitap etmiştir. Bu rahatsızlığı başkasına bulaşmamasını sağlamak için önce Ka'b'a fidye verdirmiş, ardından saçlarını kazıtmasını emretmiştir. Bu esnada inen ayette Allah c.c., hasta veya başında böyle bir sıkıntı olan birinin, "Üç gün oruç tutmak veya altı miskini doyuracak kadar sadaka vermek veya kurban kesme" şeklinde fidye ödemekle mesul olduğunu haber vermiştir.

Hiz. Peygamber hayvandan insana geçebilecek her türlü mikrobu çağlar ötesinden önleyerek, "Leş ve yırtıcı hayvanların etlerinin yenmemesini, yırtıcı hayvanın artığının ellenmemesi ve yenmemesini" emir buyurmuştur.

İhramlıyken bile olsa, hac ve umrede insana saldıran "Kuduz köpeğin" öldürülmesini emretmiştir. Bu sayede de kuduz mikrobunun hayvandan insana geçmesinin önüne geçmiştir.

Yukarıda bazı örneklerini saydığımız sünnetteki koruyucu tedbirler, hadis şerhleri, tıp, mikrobiyoloji, enfeksiyon hastalıkları alanlarında yazılan eserlerden faydalanılacaktır. Özellikle corona virüs ile ilgili güncel verilere de temas edilerek "Hiz. Peygamber'in Salgın Hastalıklara Karşı Aldığı Önlemler" günümüze aktarılacaktır. Böylelikle Hiz. Peygamber s.a.s.'in çağımıza rahmet olacak prensipleri daha da yayılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hiz. Peygamber, Danışmanlık, Salgın, Corona, Bulaşıcı.

CONSULTANCY of the PROPHET MUHAMMED’S (S.A.S.) AGAINST OUTSTANDING DISEASES

In Tne Context of Umrah and Pilgrimages-

ABSTRACT

The counseling of the Prophet Muhammed s.a.s. against the epidemic diseases he encountered or may encounter during his umrah and pilgrimage journeys will be discussed in this study.

One of the most sensitive moments of the human body is the moment of travel. If you travel collectively, the possibility of getting infected increases even more.

According to what Muslim narrates in his Sahih, Prophet s.a.s. He performed umrah four times in his life and once pilgrimage. His applications during these journeys will shed light on our study.

In Hudaibiya, where the Prophet came from Madinah with the intention of doing umrah, and tens of thousands of Companions. During the farewell pilgrimage he attended, he tried to clean and prevent the infection. If there is a disease in this regard, he warned his companions to take precautions. The Prophet and Companions reached Hudaibiya on a windy night. Dust and animal hair were flying in the air due to the wind blowing. He asked the Companions to perform their prayers in tents or on a binit, instead of performing their prayers in congregation so that they would not be affected by this bad environment and get sick. For this reason, he ordered his muezzin to add the expression “*Sallû fi-rihâlikum-büyutikum*” to the ezan.

He, on the pilgrimage, Ka'b b. Malik (r.a.) Told “*I have never seen this problem in anyone else.*” addressed in the form. In order to prevent this illness from being transmitted to anyone else, he first had Ka'b give a ransom and then ordered him to shave his hair. Meanwhile, in the verse that was sent down, Allah states that someone who is sick or has such a distress is responsible for paying ransom in the form of “*fasting for three days or giving alms enough to feed six musk or sacrificing*”.

The Prophet s.a.s. ordered that “*the meat of carcasses and predators should not be eaten, and the remnants of the predator should not be handled and eaten*” by preventing all kinds of microbes that could pass from animal to human.

Even when he was in ihram, he ordered the death of the “*rabid dog*” who attacked people at pilgrimage and umrah. In this way, it has prevented the rabies microbe to pass from animal to human.

We will benefit from the works written in the fields of protective measures, hadith annotations, medicine, microbiology, and infectious diseases in the circumcision, some of which we have listed above. Especially by contacting the current data about corona virus, “*Measures Taken by the Prophet s.a.s. Against Epidemic Diseases*” will be transferred today. Thus, The principles of the Prophet s.a.s. that will mercy our age will spread further.

Keywords: The Prophet s.a.s., Consultancy, Pandemic, Corona, Contagious.

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“II. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

II. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Esra IŞIK
------------	--

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

10:00 - 11:00	Dr. Musa GELİCİ	“SOSYAL UYUM SÜRECİNDE SURİYELİ GÖÇMENLERE YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK: UYUM SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ (İSTANBUL ÖRNEĞİ)”
	Dr. Melek YILMAZ GÖMBEYAZ	“ERKEN DÖNEM İSLAM TARİHİNDE SALGINLAR KARŞISINDA MÜSLÜMANLARIN TUTUMU: ALGI BİÇİMİ, MANEVİ YAKLAŞIM VE TEDAVİ YOLLARINA DAİR BİR ARAŞTIRMA”
	Dr. Serpil BAŞAR	“OLAĞANÜSTÜ HALLERDE MANEVİ BAKIM (DEPREMZEDELERE YÖNELİK OLARAK İZMİR-2020 ÖRNEĞİ)”
	Dr. Öğr. Üyesi Esra IŞIK	“DEZAVANTAJLI GRUPLARIN TOPLUMSAL ENTEGRASYONU AÇISINDAN MANEVİ REHBERLİK VE DANIŞMANLIK”

SOSYAL UYUM SÜRECİNDE SURİYELİ GÖÇMENLERE YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK: UYUM SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

(İstanbul Örneği)

Dr. Musa GELİCİ, DİB Üsküdar, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Camii Uzman İ.H
gelicimusa@gmail.com

ÖZET

Ortadoğu coğrafyasındaki sosyal ve siyasal çalkantıların iç savaşı tetikleyen ve beklenmedik trajedilere sebep olan korkunç yüzü, Türkiye’ye yaklaşık 9 yıllık süreçte bitmeyen bir Suriyeli göç akınını mücbir kıldı. Bu zorunlu göç hareketinin dini, insani ve vicdani sorumluluğunun gereklerini Türkiye Cumhuriyeti Devleti büyük oranda yerine getirmiştir. Tabiatıyla sürecin ‘ev sahibi’ ve ‘misafir’ olarak nitelendirilebilecek her iki tarafı için de savaşın bitmesi ve geri dönüşle neticelenmesi umulmuştur. Fakat aradan geçen yaklaşık 9 yıl zarfında Suriye meselesinin çözümüne dair herhangi bir olumlu işaretin belirmemesi özellikle Suriyeli göçmenler açısından artan bir şekilde istikrarsızlık hissi ve endişesini tetiklemiştir.

Göç’ün kalıcılığının tartışıldığı şu süreçte artan endişelerin odağında bulunan Suriyeli göçmenlerin sosyal entegrasyon çalışmalarının yeterince tesis edilememiş olması, dönüş ve kalış psikolojisi içerisinde Suriyeli göçmenlerin çok büyük problem ve sıkıntılarla karşı karşıya kalmasına ve toplumun en hassas ve savunmasız kesimi olarak problemlerin odağı haline gelmelerine sebep olmuştur.

Bu çalışmamızın amacı çeşitli parametreler çerçevesinde şekillenen uyum kaynaklı problemleri öncelikli olarak tespit etmek ve Suriyeli göçmenlere yönelik gerçekleştirilebilecek ‘Manevi Danışmanlık ve Rehberlik’ çalışmalarında hangi biçimde rehberlik ve danışma hizmetlerinin geliştirilebileceğine dair çözüm önerisi ortaya koymaktır. Bu münasebetle İstanbul ili, Suriyeli göçmenlerin yoğun yaşadığı bir metropol olarak örneklem alanı seçilmiştir. Bu çalışma nitel bir araştırmadır. Durum çalışması olarak desenlemiştir.

İstanbul metropolünde yapılan araştırmada literatür taraması ve gözlemler yapılmıştır. Daha sonra yarı yapılandırılmış bir görüşme formu oluşturulmuştur. İstanbul’da yaşayan Suriyeli beş sosyal araştırmacı ve entelektüelle yarı yapılandırılmış mülakat tekniği çerçevesinde görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerden elde edilen nitel veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Verilerin analizinde NVIVO programından yararlanılmıştır.

Sonuç itibarıyla uyum süreçlerinde sosyal entegrasyonun en önemli araçlarından olan ev sahibi toplumun dilini konuşmamak Türk toplumunun içerisinde Suriyeli toplumu daha da savunmasız kılmaktadır. Özellikle uyum problemleri ekseninde kadınlar ve çocuklar günlük hayatta nefret objesi olarak Suriyeli olmanın zorluklarıyla yüzleşmektedirler. Dil öğrenme konusunda gerekli altyapı hizmetinin tüm göçmenleri kuşatacak sistematik ve makul bir çalışma ile verilmesi elzemdir. Araştırmada İstanbul örneklem alanında yaşanan problemler ve çözüm önerileri detaylı bir şekilde ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Suriye, Göçmenlik, Uyum (Entegrasyon), Manevi Danışmanlık, Rehberlik

SPIRITUAL ADVICE AND GUIDANCE ON SOCIAL COHESION OF SYRIAN IMMIGRANTS: ADAPTATION ISSUES AND SOLUTION STRATEGIES

(The Case of Istanbul)

ABSTRACT

The terrible face of social and political turmoil in the Middle East, which triggered civil wars, causing unexpected tragedies, resulted in a never-ending immigration of Syrian migrants to Turkey within nearly nine years. The State of the Republic of Turkey fulfilled the requirements of its religious, humanitarian, and conscientious responsibility in this forced migration movement. It was hoped by both sides (which can be described as *“the host”* and *“the guest”*) that the war would end and result in a return of the immigrants to their home countries in time. However, in the past 9 years, the fact that there were no positive signs for resolving the Syrian civil war issue triggered a growing sense of instability and anxiety, especially for Syrian migrants.

The fact that the social integration efforts of Syrian migrants, who are at the very heart of increasing concerns during the process of discussing the permanency of this migration, has not yet been adequately established, which caused Syrian migrants to face huge problems and difficulties in the dilemma of *“return or stay”*, and to become the focus of problems as the most sensitive and vulnerable segment of the society.

The primary purpose of the present study was to identify adaptation-related problems, which are shaped within the framework of various parameters, and to provide a solution for which guidance and counseling services could be developed in rehabilitation efforts for Syrian migrants. In this respect, the city of Istanbul was chosen as the sampling area as a metropolis where Syrian migrants lived extensively. The study had a qualitative design, and was designed as a case study.

Literature review and observations were performed in Istanbul metropolis. Then, a semi-structured interview form was created. Interviews were conducted with five Syrian social researchers and intellectuals living in Istanbul in the framework of semi-structured interview technique. The qualitative data obtained in the interviews were subjected to content analysis. The NVIVO Program was used in the analysis of the data.

As a result, not being able to speak the language of the host society, which is one of the most important means of social integration in adaptation processes, makes the Syrian community even more vulnerable within the Turkish society. Especially on the axis of adaptation issues, women and children face the challenges of being Syrians as objects of hatred in everyday life. It is important that the necessary infrastructure services are provided for learning the language with systematic and reasonable works to embrace all immigrants.

In the present study, problems in Istanbul sampling area and solution strategies were identified in detail.

Keywords: Syria, Immigration, Adaptation (Integration), Spiritual Counseling, Guidance

ERKEN DÖNEM İSLAM TARİHİNDE SALGINLAR KARŞISINDA MÜSLÜMANLARIN TUTUMU: ALGI BİÇİMİ, MANEVÎ YAKLAŞIM VE TEDAVÎ YOLLARINA DAİR BİR ARAŞTIRMA

Dr. Melek YILMAZ GÖMBEYAZ, Kur'an Kursu Öğreticisi,
Türkiye Cumhuriyeti Diyanet İşleri Başkanlığı Başiskele İlçe Müftülüğü
mygombeyaz@gmail.com

ÖZET

İnsanlık tarihinin dönüm noktalarını oluşturan, tarihin akışına etki etmekle kalmayıp yön veya şekil veren önemli hadiselerden biri, zaman zaman ortaya çıkan, çeşitli sebep ve sonuçlarla kendini gösteren salgınlardır. Öyle ki, aylarca veya yıllarca sürebilen, binlerce hatta kimi zaman milyonlarca insanın ölmesine sebep olan bu salgınlar, İslâm Tarihi'nde de azımsanmayacak şekilde karşılaşılan olaylardan olmuştur. Nitekim aralarında Taberî, İbnü'l-Esîr, İbn Kesîr, İbn Hacer gibi meşhur alimlerin de olduğu birçok müverrih, müfessir, muhaddis, eserlerinde salgınlardan kapsamlı bir şekilde bahsetmiştir. Bu çalışmamızda salgın konusunu Abbâsîlere kadarki erken dönem İslam Tarihi zemininde inceleyeceğimizden, evvela bu ifadenin o dönemdeki lafız ve mana açılımlarına, bir başka ifadeyle nasıl algılandığına kısaca değinmek faydalı olacaktır. Nitekim o dönemde Araplar salgın için veba ve fakat ekseriyetle “*tâûn*” ifadesini kullanmaktaydılar. Lügatta “*incitmek, ayıplamak, kusur izafe etmek*” anlamlarına gelen ta'n kökünden türemiş olan bu ifade, “*veba*” ile paralel olarak, “*bulaşarak yayılan her hastalığı*” işaret etse de vebaya göre daha muhtasar bir anlamı haizdir. Keza rivayetlerde de erken dönem İslam tarihindeki salgınlardan bahsedilirken bu ifadenin öne çıktığı görülmektedir. Sonraki bölümde ise, çalışmamızın omurgasını teşkil eden ve bu dönemin ön plana çıkan, Şîrûye, Amvâs, Cârîf, Feteyât gibi meşhur salgınları –başlığımız bağlamında- tetkik edilerek Müslümanlar üzerindeki tesirleri izah edilecektir. Buna mukabil son bölümde başta Hz. Peygamber (as) olmak üzere Müslümanların bu olağandışı durumlar karşısındaki tutumları, bakış açıları, ortaya koydukları çözüm yolları üzerinde durulacaktır. Bu bağlamda Hz. Peygamber (as)'in tavsiye, emir veya nehiyleri, tedavi yöntem veya uygulamalarına dair rivayetler irdelenirken, bir yandan söz konusu rivayetlerin işaret ettiği manevî yaklaşım ve tezahürleri de ele alınırken öte yandan bunların günümüze tuttuğu ışık ve yansıttığı mesajlar ön plana çıkarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslam Tarihi, Salgın, Tâûn, tedavi, maneviyat

THE ATTITUDE OF MUSLIMS IN THE FACE OF EPIDEMİCS IN EARLY ISLAMIC HISTORY: A STUDY ON PERCEPTION, SPIRITUAL APPROACH AND TREATMENT PATHS

ABSTRACT

One of events that composes/creates milestones of history of Islam, not only affecting the course of history but also giving direction is epidemics which appear sometimes and manifest by various causes and consequences. So, the epidemics which can last for months and years, and cause death of thousands or even millions of people, are one of the considerable events in the history of Islam. As a matter of fact, many famous historians, commentators, hadith scholars, including al-Tabari, Ibn al-Athir, Ibn Kathir, Ibn Hajar, talked extensively about epidemics in their works. Since we will examine the epidemic issue on the basis of early Islamic history until the Abbasid period in this study, first of all, it will be useful to briefly touch upon the wording and meaning expansions of this expression in that period, in other words, how it was perceived. As a matter of fact, Arabs at that time used the term “*plague*”, but mostly “*tan/tâûn*” for the epidemic. Although this expression derived from the root of “*ta'n*”, which means “*to hurt, to blame, to attribute a fault*” in the dictionary, refers to “*every disease that spreads by transmission*” in parallel with the “*plague*”, it has a more concise meaning than the plague. Likewise, it is seen that this expression stands out when the epidemics in the early Islamic history are mentioned in the narrations. In the next section, the famous epidemics such as Shiruya, Amwâs, Jârîf, Fatayat, which constitute the backbone of our study and which came to the fore in this period, will be examined - in the context of our title - and their effects on Muslims will be explained. On the other hand, in the last section, the attitudes, perspectives and solutions of Muslims, including the Prophet (pbuh), against these extraordinary situations will be discussed. In this context, while examining the rumors of the Prophet's (pbuh) suggestions, orders or prophecies, treatment methods or practices, the spiritual approach and manifestations indicated by these narrations will also be discussed, on the other hand, the light they bring to the present and the messages they reflect will be brought to the fore.

Keywords: History of Islam, epidemic, taun, treatment, spirituality

DEPREMZEDELERE YÖNELİK OLARAK MANEVİ BAKIM (İZMİR-2020 ÖRNEĞİ)

Dr. Serpil BAŞAR, İzmir İl Müftülüğü-Uzman Vaiz
serpil-basar@hotmail.com

ÖZET

Ülkemizin deprem kuşağı üzerinde yer alan İzmir ilimiz, 30 Ekim 2020 günü saat 14.50 de 6.9'luk bir deprem ile şiddetli bir biçimde sarsıldı. İzmirliilerin ifadesi ile *"kesinlikle 7 ve üzeri olarak hissedilen"* depremde resmi rakamlara göre 116 vatandaşımız yaşamını yitirdi. Şehrin gökdelenleri ile modern yüzü olan Bayraklı ilçesi ise, ilk dakikalardan itibaren enkaz altında kurtarılmayı bekleyenleri ile ve yaralıları ile olayın odak noktası oldu. Vatandaşların ve kurtarma ekiplerinin yardımı ile 107 canın enkaz altından çıkarıldığı depremde, 1035 kadar da yaralı, yakındaki Ege Üniversitesi Hastanesi ve Tepecik Eğitim Araştırma Hastaneleri'nde tedavi altına alındı.

Bu afeti bizzat İzmir'de ikamet edenler olarak yaşayan ve sağ kurtulan biz İzmir İl Müftülüğü görevlileri, Bayraklı ilçesinde Valilik tarafından kurulan kriz masasına bağlı olarak manevi danışmanlık yapmak üzere enkaz başına göreve çağrıldık. Görev çağrımızda *"depremzedeler için manevi danışman olarak görevlendirildiniz"* ifadesi özellikle belirtildi. Meslek hayatımızda ilk defa bir afet sonrasında sahada yer aldık. 20 kişiden oluşan bu ekip, son 4 yıldır hastanede manevi destek görevlisi olarak çalışan görevli ve eğitimci 8 kişi, daha önce hastane manevi destek eğitimi almış 2 din hizmetleri uzmanı, 10 da vaiz ve din hizmetleri uzmanından meydana geliyordu.

Bu bildiride İzmir depreminde enkaz başında yakınının kurtulması için bekleyenlere, depremden sağ kurtulan ancak çadıra yerleşmiş olanlara ve hastanelerde yaralı olarak tedavi gören depremzedelere yönelik olarak yürüttüğümüz *"manevi danışmanlık"* uygulaması anlatılacaktır. Ayrıca, psiko-sosyal destek vb. hizmetler gibi diğer kurumların yaptıkları hizmetler de gözlemlenmiş, onlar arasında Diyanet İşleri Başkanlığı için yeni bir alan olan *"olağanüstü hallerde manevi danışmanlık"* uygulamasının güçlükleri, zayıf yönleri ve geliştirilebilir yönlerine temas edilerek önerilerde bulunulacaktır.

İzmir depremi uygulaması, covid salgını ve deprem sonrası olmak üzere iki afet içinde yapılan bir çalışma olarak Türkiye'de ilk sayılabilir. Bu yönü ile de bildirimiz, ileride yapılacak çalışmalara ışık olabilir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Afet, Manevi Danışmanlık, Manevi Destek, Manevi Bakım.

ABSTRACT

Located on the earthquake zone of our country, our city of Izmir was severely shaken by an earthquake of 6.9 at 14.50 on October 30, 2020. According to official records, 116 citizens lost their lives in the earthquake, which was felt as “*definitely 7 and above*” as the people of Izmir say. Bayraklı district, which is the modern face of the city with its skyscrapers, became the focal point of the event with those waiting to be rescued under the wreckage and the wounded from the first minutes. In the earthquake, where 107 lives were rescued from the rubble with the help of citizens and rescue teams, around 1035 injured were treated at nearby Ege University Hospital and Tepecik Training and Research Hospital.

We, Izmir Provincial Mufti officials who lived and survived this disaster as residents of Izmir, were called upon to work in order to provide spiritual counseling in connection with the crisis desk set up by the Governorate in Bayraklı district. In our call for duty, the expression “*you have been appointed as a spiritual counselor for earthquake victims*” was specifically stated. For the first time in our professional life, we took part in the field after a disaster. This team of 20 people consisted of 8 staff and educators who had been working as spiritual support officers at the hospital for the last 4 years, 2 religious services specialists who had previously received training in hospital spiritual support, and 10 preachers and religious services specialists.

In this paper, the “*spiritual counseling*” practice we carry out for those who waited for their relatives to be rescued at the beginning of the wreckage in the Izmir earthquake, those who survived the earthquake but settled on the tent, and the earthquake victims who got treatment in hospitals as injured, will be explained. Moreover, services such as psychosocial services provided by other institutions have also been observed. Among them, recommendations will be made by contacting on the difficulties, weaknesses and developable aspects of the “*spiritual counseling in emergency situations*” practice, which is a new field for the Presidency of Religious Affairs.

Izmir earthquake application, Covidien epidemic and, as a study conducted in the first two disasters, including the earthquake in Turkey counted. With this aspect, our report can be a light for future studies.

Keywords: Earthquake, Disaster, Spiritual Counseling, Spiritual Support, Spiritual Care.

DEZAVANTAJLI GRUPLARIN TOPLUMSAL ENTEGRASYONU AÇISINDAN MANEVİ REHBERLİK VE DANIŞMANLIK

Dr. Öğr. Üyesi Esra IŞIK, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi,
Sosyoloji Anabilim Dalı.
esra.isik@dpu.edu.tr

ÖZET

Toplum benzer avantajları ve dezavantajları paylaşan gruplardan oluşur. Bu avantaj ve dezavantajlar başta ekonomik olmak üzere kültürel, siyasi, etnik ve sosyal unsurların yarattığı imkânlarla bağlı olarak ortaya çıkar. Dezavantajlı gruplar söz konusu imkânlarla ya hiç erişemeyen ya da kısıtlı erişen gruplardır. Aynı zamanda yaş, eğitim, fiziksel özellikler, cinsiyet gibi faktörlerde dezavantajlılığa yol açabilmektedir. Bu gruplara yönelik çözüm önerileri büyük oranda hükümetlerin ve sivil toplum kuruluşlarının ekonomik yardımları temelinde şekillense de dezavantajlı grupların toplumsal entegrasyonlarının sağlanması da en az ekonomik yardımlar kadar önemlidir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı manevi rehberlik ve danışmanlık uygulamalarının toplumdaki dezavantajlı gruplar için neden önemli olduğu sorusuna yanıt aramak ve toplumsal entegrasyon açısından manevi rehberlik ve danışmanlığın ne anlama geldiği ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Dezavantajlı Gruplar, Toplumsal Entegrasyon, Manevi Rehberlik ve Danışmanlık, Sosyal Yardım, Toplumsal Dışlanma.

SPIRITUAL GUIDANCE AND CONSULTANCY IN TERMS OF SOCIAL INTEGRATION OF DISADVANTAGED GROUPS

ABSTRACT

Society consists of groups that share similar advantages and disadvantages. These advantages and disadvantages are shaped depending on the opportunities created by cultural, political, ethnic, social and economic factors. Disadvantaged groups are those that have either no or limited access to these opportunities. It can also lead to disadvantages in factors such as age, education, physical characteristics, and gender. Although the solution proposals for these groups are mostly shaped based on the economic assistance of governments and non-governmental organizations, ensuring the social integration of disadvantaged groups is at least as important as economic assistance. In this context, this study aims to find an answer to the question of why spiritual guidance and counseling practices are important for disadvantaged groups in society and to reveal what spiritual guidance and counseling mean in terms of social integration.

Keywords: Disadvantaged Groups, Social Integration, Spiritual Guidance and Counseling, Social Aid, Social Exclusion.

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“III. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

III. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Sezai KORKMAZ
-------------	--

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

10:00 - 11:00	Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz CEYLAN	“TÜRKİYE’DE LİSANSÜSTÜ EĞİTİMDE MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK”
	Elif TÜMER	“TÜRKİYE’DEKİ GÖÇMEN ÇOCUKLARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ”
	Abdurrahman PARLAK	“CEZA İNFAZ KURUMLARINDA DİNİ DANIŞMANLIK VE MANEVİ REHBERLİK HİZMETLERİNİN VERİMLİLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ”
	Dr. Öğr. Üyesi Sezai KORKMAZ	“MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK AÇISINDAN COVID-19 HASTALIĞI GEÇİRENLERDE DİNDARLIK, MANEVİYAT VE SAĞLIK İLİŞKİSİ”

TÜRKİYE’DE LİSANSÜSTÜ EĞİTİMDE MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz CEYLAN, Muş Alparslan Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi,
Din Sosyolojisi ABD.
y.ceylan@alparslan.edu.tr

ÖZET

Türkiye’de manevi danışmanlık ve rehberlik “*yeni*” olarak ifade edilebilecek bir alandır. Manevi danışmanlık ve rehberlik alanı bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmış ve çok yaygın bir şekilde devam etmektedir. Pek çok üniversitede farklı isimlerle de olsa açılan bölümler, bunlara olan yoğun ilgi ve söz konusu alanla ilgili hazırlanan lisansüstü tezler bunun göstergesi sayılabilir. Hem alanın yeni olması hem lisansüstü olarak okutuluyor olması bazı zorlukları beraberinde getirmektedir. Yeni bir alan olması, sürecin üniversitelere bırakılması ve manevi danışmanlığın psikoloji ve psikiyatriye alternatif olarak görülmesi gibi pek çok nedenden dolayı, programın ismi ve uygulama alanları da ayrıca tartışma konusu yapılmaktadır. Bu çalışmada manevi danışmanlık ve rehberlik alanı çerçevesince üniversitelerde açılmış lisansüstü programlar incelenecek, müfredatlarına bakılacak ve bunları karşılaştırmak suretiyle ortak ve farklı noktalarına ulaşılarak bu konuda bir çerçeve oluşturulacaktır. Çalışma sonunda manevi danışmanlık ve rehberliğin hangi üniversiteler, fakülteler ve programlar çatısı altında kendine yer bulduğuna, alanda hangi isimlerle açıldığına ve ne gibi derslerin okutulduğuna dair genel bir kanaatin oluşması sağlanmış olacaktır. Sonuç olarak manevi danışmanlık ve rehberlik ile ilgili üniversitelerde nasıl bir tutum içinde olunduğuna dair çıkarım ve önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: manevi, danışmanlık, rehberlik, lisansüstü, eğitim

SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE IN MASTER DEGREE OF TURKEY

ABSTRACT

Spiritual counseling and guidance is an area that can be expressed as “*new*” in Turkey. The fact that the field is new and that it is taught as a graduate has some difficulties. It is even seen that there are differences in the name in universities. However, the field of spiritual counseling and guidance has emerged as a need and continues to be very common. The departments opened with different names in many universities, the intense interest in these, and the graduate theses prepared in the field of spiritual counseling and guidance can be considered as an indicator of this. Due to many reasons such as being a new field, leaving the process to universities, and considering spiritual counseling as an alternative to psychology and psychiatry, its name and application areas are also discussed. In this study, the graduate departments opened in universities within the framework of spiritual counseling and guidance will be examined, their curricula will be examined, and a framework will be formed by reaching their common and diverging points by comparing them. At the end of the study, spiritual counseling and guidance will be opened in which universities, which names and which faculties, in which programs and a general opinion will be formed about which courses are taught in these programs. Social sciences institutes of all universities will be screened by scanning method, and those who provide postgraduate education on spiritual counseling and guidance will be excluded and examined. As a result, inferences and suggestions will be made regarding the attitude of the universities regarding spiritual counseling and guidance.

Keywords: spiritual, counseling, guidance, graduate, education

TÜRKİYE’DEKİ GÖÇMEN ÇOCUKLARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Elif TÜMER, Yüksek Lisans Öğrencisi, Dumlupınar Üniversitesi,
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Ana Bilim Dalı
eliftumerr16@gmail.com

ÖZET

Göç, coğrafi mekan değiştirme sürecinin, ekonomik, kültürel, sosyal ve siyasi yönleriyle toplum yapısını değiştiren nüfus hareketidir. (Özer, 2004:11) Göçler; geçici, sürekli, iç, dış, gönüllü ve zaruri yapılan göçler şeklinde sınıflanmaktadır. Göç hareketini gerçekleştirenlere ise “*göçmen (mülteci)*” denmektedir.

20. ve 21. yy’larda yaşanan zaruri göçlerin ilk sebebini ekonomik sorunlar oluştururken, ikinci sebebini savaşlar ve çatışmalar sonucunda yaşanan güvenlik problemleri oluşturmaktadır. Zaruri göçü yaşayan göçmenler, birçok konuda fazlasıyla sorun yaşamış ve bu sorunlar onları psikolojik olarak yıpratmıştır. Kendi dillerinden ve kültürlerinden uzakta, kendilerini ait hissedemedikleri farklı bir ülkede; gerektiği kadar eğitim alamadıkları, iletişimde zorlandıkları ve maddi imkansızlıklar yaşadıkları için birçok göçmen bunalıma girmekte ve psikolojik sorunlar yaşamaktadır.

Göç idaresinin yeni yayınladığı tabloya göre Türkiye’de yaşayan Suriye’li göçmen sayısı 3.624.517’dir. Bu kişilerin %46,7’sini ise 0-18 yaş arası çocuklar oluşturmaktadır. Psikolojik açıdan, yaşanan olumsuzluklardan en çok etkilenen kişiler hiç şüphesiz bu yaş grubundaki çocuklardır. Zihinsel ve bedensel gelişimin en önemli zamanlarında yaşam kalitesi düşen, eğitim imkanı kısıtlanan, yaşları küçük olduğu için adaptasyon sağlamakta zorlanan bu çocuklara onları topluma kazandırmak adına Türkiye’de bazı manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetleri sunmak fazlasıyla önem arz etmektedir.

Bu çalışmada betimleme modeli kullanılarak Türkiye’de yaşamakta olan göçmen çocuklara ne tür Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri sağlanabileceği, verilen hizmetin çocukların ileriki yaşlarına ne gibi olumlu katkılar sağlayacağı tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göçmen, Çocuk, Psikolojik Sorunlar, Manevi Danışmanlık, Zaruri Göç

EVALUATION OF SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE SERVICES FOR IMMIGRANT CHILDREN IN TURKEY

SUMMARY

Immigration is a population movement which changes the social structure with its economic, cultural, social and political aspects of the geographic location changing proces. Immigrations are categorized as temporal, perpetual, inner, outer, volunteer and imperative migrations. People who carry out the migration movement are called “*immigrant (refugee)*”.

While the first reason of imperative migrations is economic problems in the 20th and 21st centuries, the second reason is security problems as a result of wars and conflicts. Immigrants who forced migrations had problems about many issues and this problem worn them as psychological. Far from their own language and culture, in a different country where they cannot feel belonging; Many immigrants are depressed and experience psychological problems, as they do not receive adequate training, have difficulties in communication and experience financial difficulties.

According to a new statement issued by the immigration authorities of the number of Syrian refugees living in Turkey it is 3,624,517. %46,7 of these people are children between the ages of 0-18. In terms of psychology, children in this age group are undoubtedly the people most affected by the negative experiences. Mentally and falling the most important time in the life quality of pyhsical development, restricted access to training, years in order to earn these children to them society struggling to ensure that adaptation is small in Turkey improtant too to provide some spiritual counseling and guidance services.

In this study, what kind of immigrant children living in Turkey using model description Spiritual Counseling and Guidance Services can be provided, such as what is discussed will contribute positively to the advanced age of the children served.

Keywords: Immigrant, Child, Psychological Problems, Spiritual Counseling, Forced Migration

CEZA İNFAZ KURUMLARINDA DİNİ DANIŞMANLIK VE MANEVİ REHBERLİK HİZMETLERİNİN VERİMLİLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Abdurrahman PARLAK, Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Din Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Mezunu
abdurrahmanparlak@gmail.com

ÖZET

İnsanlık kadar eski olan suç olgusu ne yazık ki halen günümüzde geçerliliğini korumaya devam etmektedir. Tarih boyunca suç olarak kabul edilen her türlü davranış ve fiillere karşı çeşitli tedbirler uygulanırken, günümüzde ise kişiyi özgürlüğünden alıkoyma yöntemi benimsenmektedir. Özgürlüğünden alıkonulan insanların kendilerini, hayatı ve ötesini sorgulamaktadırlar. Bu sorgu sürecinde ihtiyaç duydukları şeylerden birisi de manevi rehberliktir. Bundan dolayı Diyanet İşleri Başkanlığı halkı dini konularda aydınlatma vazifesini Ceza İnfaz Kurumlarında da ifa etmek üzere projeler üretmiş, kendi kurumu içerisinde özel eğitim görmüş görevlilerine cezaevi vaizi adında bir kadro tahsis ederek dini danışmanlık ve manevi rehberlik faaliyetleri ile bu boşluğu gidermeyi hedeflemiştir. Bu hedef çerçevesinde Diyanet İşleri Başkanlığı uzun zamandan beri alanında uzman cezaevi vaizleri ile Ceza İnfaz Kurumlarında, din eğitimi kapsamında, dini danışmanlık ve manevi rehberlik faaliyetlerini yürüterek hizmet etmektedir. Bu araştırma, Ceza İnfaz Kurumlarında din eğitimi kapsamında uygulanan dini danışmanlık ve manevi rehberlik faaliyetlerinin ıslah çalışmalarındaki yeri ve önemini ortaya koymayı ve uygulanan faaliyetlerin yetersiz ve zayıf yönlerini tespit etmek ve faaliyetlerin verimliliğinin artmasına katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Araştırma, Yozgat E Tipi Ceza İnfaz Kurumu örneklemini ile Türkiye evreninde tüm hükümlü ve tutuklulara uygulanan dini danışmanlık ve manevi rehberlik faaliyetlerinin mevcut durumu hakkında değerlendirme yapmayı hedeflemektedir. Araştırma tamamen gönüllülük esasına dayalı olarak, görüşme usulüne uygun bir şekilde hükümlü ve tutuklulara sorulan sorulara verilen cevaplar ve bu cevaplar neticesinde ulaşılan bulgu ve yorumlardan oluşmaktadır. Ceza İnfaz Kurumlarında yapılan dini danışmanlık ve manevi rehberlik faaliyetlerinin hükümlü ve tutuklular tarafından takdirle karşılandığı bununla beraber yapılan faaliyetlerin gerek yöntem gerekse içerik bakımından yetersiz kaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Uygulanan koğu sohbetlerinin verimli ancak süre ve sıklık periyodu bakımından yetersiz olduğu anlaşılmıştır. Konferansların verimli olduğu ancak her hükümlü ve tutukluya ulaşmadığı için yetersiz bulunduğu anlaşılmıştır. Kuran-ı Kerim derslerinin yüksek oran da verimli bulunmakla beraber şartlar gereği her hükümlü ve tutuklunun faydalanamaması nedeniyle yetersiz olarak değerlendirildiği anlaşılmıştır. Sonuç olarak uygulanmakta olan bu faaliyetlerin en kısa sürede hükümlü ve tutukluların ihtiyaçları doğrultusunda yeniden planlı bir şekilde değerlendirilmesi, çalışma koşullarının gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bu çalışmanın Diyanet İşleri Başkanlığı ile Adalet Bakanlığı arasında yapılacak yeni protokol ve müfredat çalışmalarına katkı sağlayacağı ve bu alanda çalışan veya çalışmak isteyen kişilere ışık tutacağı ve yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dini Danışmanlık ve Manevi Rehberlik, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din Eğitimi, Ceza İnfaz Kurumu, Cezaevi Vaizi.

ABSTRACT

Crime phenomenon which is as ancient as humanity is still extant today. Whereas various measures against all kinds of actions and deeds has been applied throughout the history, today the system of detainment of freedom is adopted. Pastoral care and guidance services are one of the things that detained people who in this period question themselves, life and life beyond need. Thus, directorate of religious affairs conducted projects to carry out the duty of enlightening people about religions affairs also in penal institutions and by appointing staffs who received a special in-institution training as penal institution preacher, the directorate aimed to fill the gap in this field. In this scope, the directorate of religious affairs provides services with specialist penal institution preachers by carrying out pastoral care and guidance services as part of religious education in penal institutions for a long time. This study aims to emphasize the importance and place of pastoral care and guidance services in the scope of religious education in rehabilitation studies in Penal Institutions and to detect insufficient and weak sides of provided services and to make a contribution to the increasment of efficiency of the said services. The research aims to carry out an evaluation, using the example of Yozgat E Type Penal Institutions, about the current situation of pastoral care and guidance services provided to all convicts and prisoners around Turkey. The research is composed of answers and conclusion reached as a result of those answer given to the questions which were asked in due form of interview to the convicts and prisoners on a volunteer basis. It is inferred that pastoral care and guidance services provided in penal intuitions has been appreciated but on the other hand, the said services has been incapable with regards to both method and content. It is seen that ward communions has been efficient but inadequate in terms of duration and frequency. It is found that the conferences has been grateful yet insufficient since not all convicts and prisoners has been reached in this manner. It is concluded that Quran courses has been regarded highly efficient but on the other hand they were assessed as insufficient as not all convicts and prisoners could benefit from those courses. As a result, those services needs to be re-evaluated according to the needs of convicts and prisoners in a planned way within the shortest time and working conditions need to be reviewed. I expect that our study will make contributions to the protocols that will be arranged between the Directorate of Religious Affairs and the Ministry of Justice and to the new curriculum studies and that it will provide an insight and lend assistance to those colleagues of us who studies or would like to study on this field.

Keywords: Religious Guidance and Pastoral Care, the Directorate of Religious Affairs, Religious Education, Penal Institution, Penal Institution Preacher.

MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK AÇISINDAN COVID-19 HASTALIĞI GEÇİRENLERDE DINDARLIK, MANEVİYAT VE SAĞLIK İLİŞKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Sezai KORKMAZ KSÜ İlahiyat Fakültesi Din Psikolojisi Anabilim Dalı.
kzsezai@gmail.com

ÖZET

İnsanlık tarih boyunca savaşlar, devrimler, afetler ve salgınlar gibi farklı eşiklerden geçmiştir. Olağanüstü olaylar insanların bireysel ve toplumsal olarak bilinçaltına işlendiği gibi bir takım yeni alışkanlıklar ve değişiklikler oluşturmuştur. Örneğin dünya savaşları, yerküredeki bütün insanları etkilediği gibi sanat, edebiyat, bilim ve dinlere de tesir etmiştir. İnsanların hayatlarında yaşamış oldukları büyük dramatik olaylar, bireylerin biliş, duygu ve davranışlarını değiştirmektedir. Eski dönemlerde yaşanan Veba ve İspanyol Gribi gibi salgınların kolektif bilinçaltında hala yaşaması ve nesilden nesile aktarılması, toplum ve bireylerin anlam dünyasını nasıl etkilediğini ortaya koymaktadır. 2019 yılında Covid-19 adında dünya genelinde büyük bir salgın yayılmaya başlamıştır. Bu salgın hastalığı bireysel, toplumsal ve ekonomik olarak olumsuzlar doğurmuştur. İnsanlar, hastalığa yakalanmadan önce, hastalığın yaşandığı karantina evresinde ve hastalık geçtikten sonra başa çıkılması gereken bir dize durumla karşılaşmıştır. Covid pandemisi, insanların yaşam, ölüm, sağlık, yaşam memnuniyeti, iyi oluş ve mülkiyet üzerinde tekrardan düşünmesine neden olmuştur. Jung’a göre din “*en gelişmiş psikoterapi*” yöntemini önermektedir. Özellikle 1960’lı yıllardan sonra psikoloji ve psikoterapilerde din ve maneviyat kavramına daha fazla başvurulması, olağanüstü olayların sağaltımında din ve maneviyatın önemine bir işaret olarak değerlendirilebiliriz. Ayrıca Pargament’in ifadesine göre 1980’li yıllardan itibaren dindarlık ve maneviyat araştırmaları, sağlık çalışmalarının en önemli unsurlarından biri haline gelmiştir. Bu bağlamda çalışmada manevi danışmanlık ve rehberlik açısından covid-19 hastalığı geçiren bireylerde dindarlık, maneviyat ve sağlık ilişkisi ele alınmıştır. Araştırmada, hastalığı geçirmiş bireylerde din ve maneviyatın psikolojik sağlamlık, öznel iyi oluş, ölüm düşüncesi ve sağlık üzerindeki etkilerinin araştırılması amaçlanmıştır. Manevi danışmanlık ve rehberlik açısından covid-19 hastalığı geçirmiş bireylerde dindarlık, maneviyat ve sağlık ilişkisinin tespiti için mülakat yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda Covid-19 hasta-

lıgını atlatan 10 kişi ile görüşülmüştür. Çalışmaya katılanların niteliklerine bakıldığında beşi kadın, beşi de erkeklerden oluşmakta olup, hepsi Kahramanmaraş'ta yaşamaktadır. Örneklem grubu; emekli, işçi, öğretmen, esnaf, tüccar, ev hanımı ve yarı zamanlı çalışanlardan oluşmuştur. Görüşülen kişilerin yaşları 23 ile 57 arasında değişmekte olup, çalışmada yaş ortalaması 36,5 olarak tespit edilmiştir. Çalışmanın bulgularına bakıldığında; gençler daha çok izolasyondan yakınırken, yaş arttıkça ölüm gibi gerçeklerden daha çok korkulmaktadır. Özellikle kronik rahatsızlıkları bulunan kişilerde ölüm anksiyetesi ağır basmaktadır. Sigara içen kişilerde de karantina sürecinde psikolojik rahatsızlıklar daha fazla olduğu gibi ve kaygı düzeyleri daha da yükselmiştir. Covid-19'a yakalandıktan sonra karantina sürecinde en çok rahatsızlık yaşanan durumlar; stres, sıkıntı, kaygı, izolasyon, yalnızlık, kırılganlık ve yaşam kalitesinin düşmesi, aile ve sevenlerden uzaklaşma, ölüm düşüncesi ve ekonomik olarak yaşanan zorluklardır. Covid-19 hastalığı sürecinde katılımcılar psikolojik durumların yanı sıra bedensel kırılganlık, halsizlik, tat ve koku kaybı, baş ağrısı, yorgunluk, öksürük, göğüste ve eklem yerlerinde ağrı hissetme gibi birtakım fiziksel sağlık problemleriyle baş etmek zorunda kalmışlardır. Katılımcıların bir kısmı hastalığı evde karantina koşullarında hafif atlattırken, evde yatarak geçirenler de bulunmaktadır. Literatürdeki çalışmaları destekler düzeyde, görüşme yapılan kişiler dindarlık ve maneviyat seviyelerinde Covid'e yakalandıktan sonra artış olduğunu ifade etmiştir. Karantina sürecinde en çok şikâyetçi olunan durum sosyal desteğin azalmış olmasıdır. Küçük çocukları olan ebeveynler çocuklardan uzak kalmanın zor olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca Covid-19'a yakalanan kişiler, pozitif olduklarını öğrendikleri ilk zamanlarda aşırı derecede panik yaşamıştır. Özellikle bu panik atak evresi, ölüm korkusuyla bütünleşmektedir. Ayrıca Covid-19 salgının çıktığı ilk dönemlerde hastalığa yakalananların daha çok zorluklar çektiği saptanmıştır. Son aylarda hastalığa yakalananlar, ilk dönem hastalarına göre aile ve yakınlarından daha çok sosyal destek görmüşlerdir. Buradan da hastalık hakkında bilgi sahibi olmanın, hastalar ve çevresindekiler açısından daha yararlı olduğu sonucu çıkarılabilir. Manevi danışmanlık ve rehberlik açısından bakıldığında Covid-19 salgınına yakalanan kişilere yardımcı olacak uzmanlar, hastalık hakkında bilgi sahibi olmalıdır. Panik yaşayan hastaları sakinleştirmek için manevi ve dini öğelerin kullanılması yerinde olabilir. Burada dikkat edilmesi gereken hususların en başında ölüm korkusunun izole edilmesi gelmektedir. Zira ölüm korkusuyla bütünleşen panik, psikolojik olarak çökkünlüğe ve sosyal izolasyondan dolayı kaybolmuşluk hissine sebep olmaktadır. Covid-19'a yakalanan bireyler, sakinliklerini koruyamadıklarında daha fazla etkilenmektedir. Sigarayı bırakan bir katılımcı, sağlık bakanlığının sigara bırakma hattının kendisini arayarak takip ettiklerini ve bunun sigarayı bırakma aşamasında kendini çok iyi hissettirdiği söylemiştir. Aynı şekilde yetkili kurumların (Diyanet İşleri Başkanlığı ya da Sağlık Bakanlığı) telefon veya sanal olarak manevi destek vermesinin faydalı olacağını vurgulamıştır. Ayrıca dini başa çıkma temelli olarak hastaların yanı sıra ailelere de manevi danışmanlık ve rehberlik yapılmalıdır. Ailelerin manevi iyi oluşlarının korunması ve sağlanması, hastalarında da daha iyi hissetmelerine yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Maneviyat, Dindarlık, Sağlık, Manevi Danışmanlık, Manevi Rehberlik.

THE LINK BETWEEN RELIGIOSITY, SPIRITUALITY AND HEALTH IN COVID-19 DISEASE SURVIVOR IN TERMS OF SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE

ABSTRACT

Throughout history, humanity has passed through different thresholds such as wars, revolutions, disasters and epidemics. Extraordinary events have created some new habits and changes as people are subconsciously processed individually and socially. For example, world wars not only affected all people in the world but also art, literature, science and religions. The major dramatic events that people have experienced in their lives change the cognition, emotion and behavior of individuals. The fact that epidemics such as the Plague and Spanish Flu experienced still live in the collective subconscious and are passed down reveal how they affect the world of meaning of society and individuals. In 2019, a large epidemic called Covid-19 began to spread worldwide. This epidemic caused negative effects individually, socially and economically. People have encountered a number of situations that need to be dealt with before contracting the disease, during the quarantine stage of the disease, and after the disease has passed. The Covid pandemic has caused people to rethink life, death, health, life satisfaction, well-being and property. According to Jung, religion suggests “*the most advanced method of psychotherapy*”. Especially after the 1960's, we can consider the more use of the concept of religion and spirituality in psychology and psychotherapy as a sign of the most important of religion and spirituality in the treatment of extraordinary events. In this study, the relationship between religiosity, spirituality and health in individuals with COVID-19 disease was discussed in terms of spiritual counseling and guidance. In the study, it was aimed to investigate the effects of religion and spirituality on psychological resilience, subjective well-being, thoughts of death and health in individuals with the disease. In terms of spiritual counseling and guidance, the interview method was used to determine the relationship between religiosity, spirituality and health in individuals with covid-19 disease. In this context, 10 people who survived Covid-19 disease were interviewed. Considering the qualifications of the participants in the study, five of them are women and five of them are men, and they all live in Kahramanmaraş. Sample sizes; retired, worker, teacher, tradesman, tradesman, housewife and part-time employees. The ages of the interviewees ranged from 23 to 57, and the average age in the study was found to be 36.5. Looking at the findings of the study; While young people complain more about

isolation, as the age increases, facts such as death are more feared. Death anxiety prevails especially in people with chronic diseases. In the quarantine process, psychological disorders and anxiety levels increased even more in smokers. The most disturbing situations during the quarantine process after getting Covid-19; stress, distress, anxiety, isolation, loneliness, fragility and decline in quality of life, alienation from family and loved ones, thoughts of death and economic difficulties. In the process of Covid-19 disease, the participants had to cope with a number of physical health problems such as physical malaise, fatigue, loss of taste and smell, headache, fatigue, cough, pain in the chest and joints, as well as psychological conditions. While some of the participants survived the disease, there were also those who were hospitalized at home. At a level that supports the studies in the literature, the interviewees stated that their religiousness and spirituality levels increased after they were caught by Covid. The most complained situation during the quarantine process is decreased social support. Parents with young children stated that it was difficult to stay away from children. In addition, people who caught Covid-19 experienced extreme panic when they first learned that they were positive. Especially this panic-agile phase is integrated with the fear of death. In addition, it was found that those who got the disease in the first periods of the Covid-19 epidemic had more difficulties. Those who have had the disease in recent months have received more social support from their families and relatives compared to first-stage patients. From this, it can be concluded that having information about the disease is more beneficial for patients and those around them. From the point of view of spiritual counseling and guidance, experts who will help people with the Covid-19 outbreak should have information about the disease. It may be appropriate to use the spiritual and religious approach to calm panic patients. The primary issue to be considered here is the isolation of the fear of death. Because panic, which is integrated with the fear of death, causes psychological depression and a feeling of loss due to social isolation. Individuals infected with Covid are more affected when they cannot maintain their calmness. A participant who quit smoking stated that the Ministry of Health called and followed the smoking cessation line at that time and that this made him feel very good. Likewise, he emphasized that it would be beneficial if authorized institutions (Presidency of Religious Affairs or Ministry of Health) provide moral support by phone or virtual. In addition, spiritual counseling and guidance should be provided to families as well as patients, based on religious coping. Protecting and ensuring the spiritual well-being of families will also help their patients feel better.

Keywords: Spirituality, Religiosity, Health, Spiritual Counseling, Spiritual Guidance.

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“IV. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

IV. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. İsmail SEÇER
------------	---------------------------------------

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

10:00 - 11:00	Dr. Öğr. Üyesi Nevzat GENCER	“GÜÇLER PERSPEKTİFİNDEN MANEVİYAT: KORONAVİRÜS SALGINI SÜRECİNDE YAŞLI BİREYLERİN GÜÇLENDİRİLMESİNDE MANEVİYATIN ARACI ROLÜ”
	Fatma ACAR	“OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN YÜRÜTÜLEN MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİNİN AİLE MUAŞERETİNE ETKİLERİNİN AİLE VE DİNİ REHBERLİK BÜROLARI NEZDİNDE İNCELENMESİ”
	Mercan ÖZEN	“DOĞAL AFET DURUMUNDA MANEVİ DANIŞMANLIK VE PASTORAL YAKLAŞIM: DEPREM ÖRNEĞİ”
	Dr. Öğr. Üyesi Berna ERSOY ÖZCAN	“ŞİZOFRENİ HASTALARINDA SPİRİTUALİTE VE YAŞAM KALİTESİ”

GÜÇLER PERSPEKTİFİNDEN MANEVİYAT: KORONAVİRÜS SALGINI SÜRECİNDE YAŞLI BİREYLERİN GÜÇLENDİRİLMESİNDE MANEVİYATIN ARACI ROLÜ

Dr Öğr. Üyesi Nevzat GENCER, Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Sosyal Hizmet Bölümü
nevatgencer@hitit.edu.tr

ÖZET

Depremler, seller, savaşlar, salgınlar gibi dramatik olaylar bireylerin ve toplumların yaşamlarında travmatik etkiler yapmakta ve neden olduğu bireysel ve toplumsal sonuçlar uzun yıllar sürmektedir. Bunun en yeni örneği ise tüm dünyanın mücadele etmeye çalıştığı sinsi düşman yeni tip koronavirüs salgınıdır. Aralık 2019'dan bu yana dünyanın her tarafında görülen bu salgın, Ekim 2020 itibarıyla kırk milyona yakın vaka sayısı ve bir milyonu aşan can kaybıyla etkisini sürdürmeye devam etmektedir. Bu tür olağanüstü durumları tecrübe eden bireylerin bir kısmı alan yazında travma sonrası stres bozukluğu olarak adlandırılan psikolojik sorunları yaşamaktadır. İlerleyen yaş, çeşitli kayıplar ve fonksiyon bozuklukları, depresyon, kaygı, eşlik eden kronik bazı rahatsızlıklar ve görece sosyal yalıtılmışlığın verdiği yalnızlık duygusu gibi pek çok nedenden dolayı yaşlı bireyler toplumların hassas kesimlerini oluşturmaktadır. Birçok olumsuzluklarla mücadele ederken bir de koronavirüs salgını gibi ölüm riski yüksek olan bir hastalık, bütünüyle yaşlı bireyleri etkisi altına almıştır. Ülkemizde yaşanan karantina ve sokağa çıkma kısıtlamaları da düşünüldüğünde, salgının psiko-sosyal etkisini en fazla yaşayan kişilerin yaşlılar olduğu değerlendirilebilir. Tüm bu dezavantajlarla birlikte salgın süreci, yaşlı bireylerin yaşam kalitesini düşürmekte, yaşam doyumları ve mutluluklarını da etkilemektedir. Aynı zamanda gerek devletin resmi kurumları ve gerekse gönüllü çalışmalar yoluyla yaşlılar başta olmak üzere dezavantajlı bireylere çeşitli sosyal hizmetler sunulmaktadır. Bu tür yardım ve destek faaliyetleri yürütülürken dikkat edilmesi gereken hususlardan birisi de bireyin manevi ihtiyaçlarının görmezden gelinmemesidir. Çünkü maneviyat; her bireyin özünde var olan ve bireyi güçlü kılan yanıdır. Her türlü sosyal hizmet müdahale ve uygulamalarında; bireyin içinde var olan gücü vurgulamak, bu güçleri artırmak ve geliştirmek için destekleme merkezi öneme sahiptir. Bu konu sosyal hizmet uygulamalarında güçlendirme yaklaşımının odağını oluşturmaktadır. Dolayısıyla yaşlılara yönelik müdahalelerde de yaşamda anlam bulma araçlarından birisi olan maneviyatın sürece dâhil edilmesi gerekmektedir. Her birey gücünü aşan ve kendisini çaresiz bırakan bir olay karşısında sığınacak bir liman arar. İnanç açısından bakıldığında manevi değerler birey için güvenilir bir limandır. Aşkın olanla kurulan bağ sayesinde maneviyat, zor zamanlarında bireyi güçlendirme işlevini yerine getirmektedir. Bir baş etme aracı olarak ele alındığında ise maneviyat, bireyin stres kaynağı olan salgını algılama ve değerlendirme biçimini değiştirmesine, travmatik yaşantının olumsuz etkilerini yönetmesine ve böylece psikolojik dayanıklılığını artırarak ruhsal sağlığını korumasına katkı sunabilir. Dolayısıyla; salgının oluşturduğu yalnızlık, kaygı, korku ve stresin üstesinden gelebilmeleri için yaşlıların dini ve manevi açılardan da desteklenmesi ve manevi güçlerinin harekete geçirilmesi elzemdir. Böylece, yaşadıkları olumsuzlukların etkisini azaltmak için yaşlılar, manevi eğilimlerinden duygusal destek alabilirler.

Anahtar Kelimeler: Din Psikolojisi, Sosyal Hizmet, Güçlendirme, Maneviyat, Yaşlılık, Koronavirüs, Salgın.

SPIRITUALITY FROM STRENGTHS PERSPECTIVE: THE MEDIATING ROLE OF SPIRITUALITY IN EMPOWERING OLDER INDIVIDUALS DURING THE CORONAVIRUS PANDEMIC PROCESS

ABSTRACT

Dramatic events such as earthquakes, floods, wars, and epidemics have traumatic effects on the lives of individuals and societies, and their individual and social consequences last for many years. The most vivid example of this is the insidious enemy new type of coronavirus pandemic that the whole world is trying to fight against. This pandemic, which has been seen all over the world since December 2019, continues to be effective with close to forty million cases and over a million casualties as of October 2020. Some of the individuals who experience such extraordinary situations experience psychological problems which are named as post-traumatic stress disorder in the literature. Due to many reasons such as advancing age, various losses and dysfunctions, depression, anxiety, some accompanying chronic diseases and the feeling of loneliness caused by relative social isolation, elderly individuals constitute the vulnerable sections of the societies. While struggling with many adversities, a disease with a high risk of death, coronavirus pandemic, has completely affected elderly individuals. Considering the quarantine and curfews in our country, it can be considered that people who experienced the psycho-social impact of the epidemic the most were the elderly. Along with all these disadvantages, the pandemic process itself decreases the quality of life of the elderly and affects their life satisfaction and happiness. In the meantime, various social services are provided to disadvantaged individuals, especially the elderly, through both the state's official institutions and voluntary work. One of the points to be considered while carrying out such aid and support activities is that the spiritual needs of the individual should not be ignored. Because spirituality is what is inherent in every individual and makes the individual strong. In all kinds of social service interventions and practices; it is of central importance to emphasize the strength that exists within the individual, and to support these powers to increase and develop. This subject constitutes the focus of the empowerment approach in social work practices. Therefore, spirituality, which is one of the means of finding meaning in life, should be included in the interventions for the elderly. Every individual looks for a shelter in the face of an event that exceeds his power and leaves him desperate. In terms of belief, spiritual values are a safe haven for the individual. Thanks to the connection established with the transcendent, spirituality fulfils the function of strengthening the individual in difficult times. When considered as a means of coping, spirituality can contribute to changing the way the individual perceives and evaluates the pandemic that is the source of stress, managing the negative effects of traumatic life, and thus increasing his psychological resilience and protecting his mental health. Therefore; in order to overcome the loneliness, anxiety, fear and stress caused by the pandemic, it is essential to support the elderly in terms of religious and spiritual aspects and to mobilize their spiritual powers. Thus, elderly people can receive emotional support from their spiritual inclinations to reduce the impact of their negativity.

Keywords: Psychology of Religion, Social Work, Empowerment, Spirituality, Old Age, Coronavirus, Pandemic.

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA (COVID 19) MEDYA ÜZERİNDEN HASTALARIN UMUTSUZLUKLARIYLA BAŞA ÇIKMADA MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Fatma ACAR, Dumlupınar Üniversitesi,
Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Tezsiz Yüksek Lisans
fatma.acar@ogr.dpu.edu.tr

ÖZET

Din ve sağlık hizmetleri birbirleri için önemli olan iki alandır. Geçmişe baktığımızda din ve sağlık alanları aynı kişiler tarafından yapıldığı üzere günümüzde farklı kişiler tarafından organize edilmektedir. İnsan hastalandığında manevi yönden boşluğa düşüp hastalığı ile ilgili “*Neden Ben?*” sorusuna cevap arayabilir. İşte bu noktada manevi danışmanlar devreye girerek hastanın içinde bulunduğu durumun anlamlandırılmasına yardımcı olurlar. Bu durum hastanın iyileşmesine olumlu yönde bir katkı sağlar. Nitekim moral ve motivasyonun hastalığın iyileşmesinde olumlu yönde etkili olduğu tıbben de kanıtlanmıştır. Maneviyat, insanın içinde gerçekleşen hemen hemen her bireyde planlı ya da plansız var olan bir durumdur. Türk toplumuna bakıldığında toplumun büyük bir kısmında manevi din temellidir. Bu açıdan bakıldığında hastanın tedavi aşamasında tıbbi tedaviyle birlikte manevi tedavi de iyileştirme sürecini olumlu yönde etkileyecektir. Tam da bu noktada manevi danışmanlar devreye girecektir. Ve böylece sağlık hizmetleri daha iyi işleyecektir. Tüm dünyada etkili olan Koronavirüs (COVID-19) salgını insanları olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Pandemi sürecinde Koronavirüs (COVID-19) tedavisi gören hastaların yanına doktorların bile girmesi çok zor iken bu hastalara talep halinde moral ve destek sağlamak için dini anlamda online olarak manevi danışmanlık ve rehberlik çalışmaları yapılabilir. Aynı çalışma hasta yakınlarına da yapılabilir.

Anahtar Sözcükler: Din, sağlık, manevi danışmanlık, online, hasta, covid19

SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE IN COOPING WITH PATIENT'S HAPPINESS ON THE MEDIA IN EXTRAORDINARY CONDITIONS (COVID 19)

ABSTRACT

Religious and health services are two important areas for each other. When we look at the past, the fields of religion and health are organized by different people today as they were done by the same people. When a person gets sick, he falls into a spiritual void and says “*Why Me?*” Can search for an answer to the question. At this point, spiritual counselors step in and help make sense of the patient's situation. This situation makes a positive contribution to the recovery of the patient. As a matter of fact, it has been proven medically that morale and motivation have a positive effect on the recovery of the disease. Spirituality is a planned or unplanned situation in almost every individual that occurs in human beings. When looking at the Turkish society, spirituality in most of the society is based on religion. From this point of view, in the treatment phase of the patient, along with medical treatment, spiritual treatment will positively affect the healing process. At this point, spiritual counselors will come into play. And so healthcare will work better. The coronavirus (COVID-19) epidemic, which is effective all over the world, can negatively affect people. During the pandemic process, it is very difficult for even doctors to enter patients who receive coronavirus (COVID-19) treatment, while spiritual counseling and guidance can be done online in religious terms to provide morale and support to these patients on demand. The same study can be done to relatives of patients.

Keywords: Religion, health, spiritual counseling, until, covid19

DOĞAL AFET DURUMUNDA MANEVİ DANIŞMANLIK VE PASTORAL YAKLAŞIM: DEPREM ÖRNEĞİ

Mercan ÖZEN, Yüksek Lisans Öğrencisi, Kahramanmaraş Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Felsefe ve Din Bilimleri Din Psikolojisi Ana Bilim Dalı
mercan9463@gmail.com

ÖZET

Afetler, oluşturdukları maddi ve manevi yıkımlar nedeniyle kişinin hem çevresinde hem de ruhsal yapısında ani ve olumsuz değişiklikler oluşturmaktadır. Deprem, tüm toplumlarda görülen önemli bir halk sağlığı sorunudur. Depremi çevre yıkımı ile başlayan ilk etkileri daha sonraki aşamada ruhsal yıkımların başlamasına neden olmaktadır. Bunların başında herhangi bir yakınının ölümü, hayat şartlarının değişmesi, kişinin düzeninin bozulması, hayata uyumla ilgili sorunlar gibi kişiyi zorlayabilen durumlar gelmektedir. Özellikle ani değişiklikler; beraberinde kaygı ve depresyonu getirebilmektedir.

Yeni ortaya çıkan olay ve durumlar karşısında insanlar, dinin bakış açısını ve tutumunu öğrenmeye, zaman zaman yaşadıkları acı ve krizler karşısında ruhsal çıkış yolları ararken manevi yardım ve desteğe ihtiyaç duymaktadırlar. Bu durum psikolojik yardım alanları arasında dinî danışma ve rehberlik hizmetlerine olan ihtiyacı ortaya çıkarmıştır.

Dini temellere dayalı olan danışmanlığın amacı, inançlı insanların yaşadığı olumsuz durumların inancın bakış açısıyla anlamlandırılmasını ve bu sayede insanların acıların üstesinden gelmesini sağlamaktır.

Pastoral psikoloji, manevi rehberlik ve klinik psikoloji arasındaki sınır bölgede etkinlik gösteren din psikolojisine ait alanlarından birisidir. Bu açıdan pastoral psikoloji, din psikolojisi yaklaşımları ile teolojik yaklaşımları birbirine bağlar. Rehberlik kavramı, danışmanlık ve psikoterapiyi içine alan şemsiye bir kavramdır. Dinsel ve manevi danışmanlık, danışmanlığın bir alt dalı olarak görülebilir.

Bu çalışmamızda, insan hayatında ani, büyük ve yıkıcı olumsuz değişikliklere sebebiyet veren doğal afetlerden olan depremler ve sonrasında bu depremlerden çeşitli şekillerde etkilenen kişilere verilmesi gereken dinsel, manevi ve pastoral danışmanlık hizmetleri açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Doğal Afet, Manevi Danışmanlık, Pastoral Psikoloji, Din Psikolojisi.

SPIRITUAL COUNSELING AND PASTORAL APPROACH IN CASE OF NATURAL DISASTER: EARTHQUAKE EXAMPLE

ABSTRACT

Disasters cause sudden and negative changes in both the environment and the mental structure of the person due to the material and spiritual destructions they cause. Earthquake is an important public health problem seen in all societies. The first effects of the earthquake, starting with the destruction of the environment, cause the spiritual destruction in the later stage. The most important of these is the death of a relative, changing life conditions, disruption of the person's order, and problems with adaptation to life, which can be difficult. Especially sudden changes; It can bring along anxiety and depression.

In the face of newly emerging events and situations, people need spiritual help and support to learn the perspective and attitude of religion, and to seek spiritual ways out of the pain and crises they sometimes experience. This situation has revealed the need for religious counseling and guidance services among the areas of psychological help.

The purpose of counseling, which is based on religious grounds, is to make sense of the negative situations experienced by believing people from the point of view of the faith, and thus enable people to overcome their suffering.

Pastoral psychology is one of the fields of the psychology of religion that operates in the border region between spiritual guidance and clinical psychology. In this respect, pastoral psychology connects theological approaches with the psychology of religion approaches. Counseling is an umbrella concept that includes counseling and psychotherapy. Religious and spiritual counseling can be seen as a sub-branch of counseling.

In this study, we will try to explain the religious, spiritual and pastoral counseling services that should be given to people affected by earthquakes, which are caused by natural disasters that cause sudden, large and destructive negative changes in human life, and afterwards in various ways.

Keywords: Earthquake, Natural Disaster, Spiritual Counseling, Pastoral Psychology, Psychology of Religion.

ŞİZOFRENİ HASTALARINDA SPİRİTUALİTE VE YAŞAM KALİTESİ

Dr. Öğr. Üyesi Berna ERSOY ÖZCAN, Sinop Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Sosyal Hizmet Bölümü
bersoyozcan@sinop.edu.tr

ÖZET

Spiritualite, dini veya kültürel sınırların ötesindedir. Spiritualite, inanç, yaşamda anlam ve amaç arayışı, başkalarıyla bağlantı duygusu ve iç huzur ve esenlik duygusuyla sonuçlanan benliğin aşılması ile karakterizedir. Güçlü bir manevi bağlantı, kişinin yaşamdan memnuniyet duygusunu geliştirebilir veya engelliliğe uyum sağlamasını sağlayabilir (Delgado, 2005).

Son yıllarda, akıl sağlığı rehabilitasyonu için psikososyal ve ruhsal bakıma artan ilgi gösterilmiştir. Hastaların genel işlevselliğini ve yaşam kalitesini artırabilecek psikososyal ve manevi destek önemlidir. Psikososyal müdahaleleri destekleyen kanıtlar üreten çalışmalarda belirgin bir artış olsa da, uluslararası literatürde psikiyatrik bozukluklar (yani maneviyat ve akıl sağlığı bakımı) üzerine yapılan az sayıda çalışma, psikotik bozukluğu olan kişilerde manevi bakımı vurgulamıştır (Ho vd., 2016). Sağlam bir manevi, dini veya kişisel inanç sistemi, remisyon sırasında şizofreni hastalarında aktif ve uyarlanabilir başa çıkma becerilerini olumlu yönde etkiler ve böylece bireyin hastalıkla ilgili stresörlerle başa çıkmasına yardımcı olur (Das vd., 2018). Nitekim psikozlu hastalar, psikotik durumlarıyla ilgili yaşam güçlükleri ile sosyal bir bakış açısıyla başa çıkmak için ve aynı zamanda hayatlarında anlam kazanmak için dini kullanabilirler (Huguelet, 2016).

Her insanın spiritual boyutu ile ilgili kendi yaşamına ait spiritual uygulama yolları ve ifadeleri olup sağlık üzerinde olumlu etkileri bulunmaktadır. Bu açıdan bakarsak hastaların yaşamı ve sağlığı üzerinde olumlu etkisi bulunan destekleyici spiritual bakımı hemşire ve diğer sağlık ekibi üyelerinin vermesinin önemli olduğu ifade edilebilir (Yılmaz, 2011). Şizofreni gibi yeti yitimi olan dezavantajlı bireylere hastanede ya da toplum ruh sağlığı merkezlerinde holistik bakımın temel unsuru olan spiritual bakımın verilmesi ile baş etme yöntemlerinin ve yaşam kalitesinin artacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şizofreni, spiritualite, dezavantajlı grup, holistik bakım, yaşam kalitesi

SPIRITUALITY AND QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA

ABSTRACT

Spirituality goes beyond religious or cultural boundaries. Spirituality is characterized by faith, a search for meaning and purpose in life, a sense of connection with others, and a transcendence of self, resulting in a sense of inner peace and well-being. A strong spiritual connection may improve one's sense of satisfaction with life or enable accommodation to disability (Delgado, 2005).

In recent decades, increased attention has been devoted to psychosocial and spiritual care for mental-health rehabilitation. Thus, psychosocial and spiritual support, which can enhance patients' overall functioning and quality of life, are important. While there has been a marked increase in studies generating evidence supporting psychosocial interventions, few studies in the international literature on psychiatric disorders (i.e. spirituality and mental-health care) have emphasised spiritual care in persons with psychotic disorders (Ho vd., 2016). A sound spiritual, religious, or personal belief system positively affects active and adaptive coping skills in patients with schizophrenia during remission, thus helping the individual to cope with illness related stressors (Das vd., 2018). Indeed, patients with psychosis can use religion to cope with life difficulties related to their psychotic condition, in a social perspective but also in order to gain meaning in their lives. Also, religion may be part of explanatory models about their disorder with, in some cases, a significant influence on treatment adherence (Huguelet, 2016).

Every person has spiritual application ways and expressions about their own life related to their spiritual dimension and they have positive effects on health. From this point of view, it can be stated that it is important that nurses and other healthcare team members provide supportive spiritual care, which has a positive effect on the life and health of patients (Yılmaz, 2011). It is thought that by providing spiritual care, which is the basic element of holistic care, to disadvantaged individuals such as schizophrenia, in hospital or community mental health centers, coping methods and quality of life will increase.

Keywords: Schizophrenia, spirituality, disadvantaged group, holistic care, quality of life

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“V. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

V. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk SÖYLEV
------------------	---

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
-------------	-----------------------	------------------------

11:30 - 12:30	Fatime KARTI	“COVİD HASTALARINA VE YAKINLARINA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK”
	Büşra Nur ÖZKAPLAN	“OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK”
	Prof. Dr. Hasan AKAN Ayşe Nur ALKIŞ	“ŞANLIURFA'DA HASTALARA YÖNELİK MANEVİ HİZMETLER”
	Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk SÖYLEV	“AFETLERİN RUH SAĞLIĞI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİYLE BAŞA ÇIKMA STRATEJİSİ OLARAK KADER İNANCI”

COVID 19 HASTALARINA VE YAKINLARINA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Fatime KARTI, Diyarbakır İl Müftü Yardımcısı
fatimekarti@hotmail.com

ÖZET

Covid 19'a kendisi, ailesinden biri, akrabalarından bir veya bir kaçını yakalanmış ya da sadece medyadan ve çevresinden duyduklarına, gördüklerine dayanarak il ve ilçe müftülüklerimize gelen soruların değerlendirilmesi yapılacaktır. Böylece kişilerin ve toplumun bulaşıcı hastalıklar veya doğal afetler karşısında manevi değerlere bakışının, beklentilerinin değerlendirilmesi yapılacaktır. Bu bağlamda gelen sorular türlerine göre ayrılarak yaş, cinsiyet, iş ve yaşadığı yer (mezra, köy, ilçe, merkez) değişkenleri de dikkate alarak değerlendirilecektir.

Amaç:

- Halkın doğal afetler veya bulaşıcı hastalıklar karşısındaki manevi değerlerden beklentilerini belirlemek
- İnsanların toplumsal felaketlere çözümler üretirken manevi danışmanlardan beklentilerini belirlemek
- Salgın hastalıklarının kişi ve toplum üzerindeki etkilerini açıklamak
- Covid 19'un insanların gerek aile bireyleri arasında gerekse toplumun diğer kesimleri ile iletişimini nasıl etkilediğini ortaya çıkarmak
- Dinin zorluklarla mücadele etme ve felaketlere dayanma gücü üzerindeki tesiri araştırılarak bu konuda manevi danışmanın ve danışmanların rolü üzerinde durulacaktır.
- Anahtar kelimeler: din, manevi danışmanlık, dini başa çıkma, covid 19

SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE FOR COVID PATIENTS AND THEIR RELATIVES

ABSTRACT

Covid 19 herself, one or more of her family or relatives were caught, or the questions sent to our provincial mufti and district mufti offices based on what they heard from the media and their surroundings will be evaluated. Thus, the perspective and expectations of individuals and society towards moral values in the face of communicable diseases or natural disasters will be evaluated. In this context, the questions will be divided according to their types and evaluated by taking into account the variables of age, gender, job and place of residence (hamlet, village, district, center).

Keywords: religion, spiritual counseling, religious coping, Covid 19

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Büşra Nur ÖZKAPLAN, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Felsefe ve Din Bilimleri Yüksek Lisans Öğrencisi
bnozkaplan@gmail.com

ÖZET

Yeni Korona virüs salgınından (Covid-19) bütün dünyada olduğu gibi Türkiye’de eğitim alanında büyük ölçüde etkilendi. Önlem olarak eğitimlere ara verildi. Bu süreçte de verilen eğitimlerde aksama olmaması için hızla alternatif olarak online eğitim yapılmasına karar verildi. Bununla beraber çalışmalar yapıldı.

Online yapılan eğitimlerin interaktif ve daha esnek olması, katılan kişilerin bilgiyi daha iyi öğrenmesini, farklı kişilerin de bilgi ve düşüncelerinden daha kolay haberdar olmalarını, farklı bakış açılarından bilgi birikimine sahip olabildiklerini aynı zamanda herkesin eğitimden aynı oranda faydalanabilmeleri gibi imkanlar olmuştur. Korona virüs sebebiyle, evde daha çok vakit geçirildiği dönemde, sosyal medya ve internet kullanımının, özellikle genç nüfusta ortalama 7.5 saat üzerine çıktığı tespit edilmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığımız, salgının yayılmasına engel olmak, etkinlikleri aza indirmek için alınan önlemler neticesinde yüz yüze yapılan vaaz, irşat, manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerini sosyal medya ile devam ettirmiştir.

Her türlü sosyal ve kültürel etkinlikten uzak kalan, kaygıları artan vatandaşlarımıza yardımcı olabilmek için birçok online faaliyetler düzenledik. Bu faaliyetlerle manevi duyguları güçlü tutmak, din konusunda toplumu aydınlatmaya devam etmek için Whatsapp, Telegram, Zoom, Microsoft teams, Instagram, facebook gibi uzaktan eğitim uygulamalarından yararlandık. Gruplara yönelik manevi atölye çalışmalarıyla sıkıntılı zamanlarda müminin tavrının nasıl olması, sıkıntılarla nasıl başa çıkılması gibi konularda halkımız bilinçlendirildi. Yine kursiyerlerimize sistematik düşünce ile hayatı anlama ve anlamlandırma, sabır, tevekkül, şükür, dua, empatiyle olaylara olumlu bakabilme, boş zamanı fırsata çevirebilme gibi konularda faydalı olabilecek manevi danışmanlık hizmetleri verildi. Sürece denk gelen önemli gün ve gecelerin önemini anlattığımız sosyal medya araçlarından canlı yayınlarla geniş topluluklara hitap edildi.

Online olarak yaptığımız bu eğitimlere katılan kişiler, eğitim sonunda; manevi huzur ve mutluluk duydukları, moral ve motivasyonlarının düzeldiğini, eğitimin üzerlerinde olumlu etki bıraktığını dile getirmişlerdir.

Sonuç olarak, özellikle salgın gibi durumlar karşısında online eğitim sistemlerinin, sosyal medyanın aktif bir şekilde kullanılabileceği, bu araçların manevi eğitim sürecinde pozitif etkilere sahip olduğu tarafımızdan gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: covid-19, salgın, sosyal medya, manevi rehberlik, eğitim

SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE ON SOCIAL MEDIA IN EXTRAORDINARY SITUATIONS

ABSTRACT

The education was influenced greatly from the new corona virus (covid-19) outbreak in Turkey as well as in the whole World was also. As a precaution, training was suspended. In order to avoid interruptions in the trainings given during this process, it was decided to conduct online training as an alternative quickly. With it, studies were done.

The online trainings were more interactive and more flexible, the participants could learn the information better, the information and thoughts of different people were more easily informed, they could have knowledge from different points of view, and everyone could benefit from the education at the same rate. Due to the corona virus, it has been determined that social media and internet usage exceeded 7.5 hours on average, especially in the young population, during the period when more time was spent at home. As a result of the measures taken to prevent the spread of the epidemic and to minimize the activities, our Presidency of Religious Affairs continued its face-to-face preaching, guidance, spiritual counseling and guidance services through social media.

We have organized many online activities in order to help our citizens who stay away from all kinds of social and cultural activities and whose concerns have increased. With these activities, we used distance education applications such as Whatsapp, telegram, zoom, Microsoft teams, instagram, facebook to keep the spiritual feelings strong and to continue to enlighten the society about religion. With the spiritual work shops for the groups, the awareness of our people was raised on issues such as how the attitude of the believer in troubled times and how to cope with difficulties. Spiritual counseling services were also provided to our trainees, which could be beneficial in subjects such as understanding and understanding life with systematic thinking, patience, trust, gratitude, prayer, empathy, and turning leisure time into an opportunity. Large communities were addressed with live broadcasts from social media tools, where we explained the importance of important days and nights that coincided with the process.

People who participated in these online trainings, at the end of the training; They expressed that they felt spiritual peace and happiness, their morale and motivation improved, and education had a positive effect on them.

As a result, we have observed that online education systems and social media can be used actively, especially in case of epidemics, and that these tools have positive effects in the spiritual education process.

Keywords: covid-19, epidemic, socialmedia, spiritualguidance, education

ŞANLIURFA’DA HASTALARA YÖNELİK MANEVİ HİZMETLER

Ayşe Nur ALKIŞ, Şanlıurfa Harran Üniversitesi Hastanesi, Osmanbey Kampüsü, Şanlıurfa
aysenurakan@gmail.com

Prof. Dr. Hasan AKAN, Harran Üniversitesi, Biyoloji Bölüm Başkanı, Şanlıurfa
hasanakan1972@gmail.com

ÖZET

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) sağlığı “*kişinin fiziksel, sosyal ve ruhsal yönden tam bir iyilik halidir*” olarak tanımlamaktadır. Bu tanıma göre “*hastalık yalnızca bedenen yetersizlik değildir, ruh halinin de bozulması*” demektir. Yani insanın ruhsal dengesinin bozulması da hastalık olarak tanımlanmaktadır. Maddeci anlayışın hüküm sürdüğü bu modern çağda musibetlere, hastalıklara, afetlere sadece maddi bir anlam yüklenmekte, onlardaki manevi hikmet ve hediyeler görmezlikten gelinmektedir. Bu bağlamda, ülkemizde ve tüm dünyada hastalıkların hızla çoğaldığı bu zamanda, manevi tavsiyeler daha büyük önem taşımaktadır. Çünkü maneviyat hem hastalıkla baş etme konusunda hem de pozitif bir yaşam algısı kazandırmada büyük önem arz etmektedir. Nitekim, İslam inancımıza göre “hastalıklar, insana gönderilen bir hediye, bir ihsan veya bir ikaz olarak telakki edilmektedir. Hatta hastalıkların manevi yönlerinin aktarılması için Sağlık Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı’nın imzaladığı protokolle ‘manevi destek ekipleri’ birçok devlet hastanelerinde göreve başlamıştır. Bu tebliğde, Şanlıurfa Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu’nda “*hastalığa manevi bakış*” konusunda başlattığımız seminerler zinciri ve Harran Tıp fakültesi öğrencilerinin kurduğu “*Sağlıkta Pozitif Düşünce Kulübü*”nün hastalara yönelik manevi hizmetlerine yer verilecektir. Yapılan manevi hizmetler kapsamında hastanelerdeki tanımadığımız hastalar ziyaret edilmekte, Hastalar Risalesi kitapçıkları dağıtılmakta ve refakatçilerine ümit aşılana, Bediüzzaman’ın Hastalar Risalesinden hastalığın manevî ve hikmetli yönleri anlatılmaktadır. Ayrıca, Şanlıurfa’daki Sağlık meslek lisesi öğrencilerine “*Hastalığa manevi bakış*” konulu konferanslar da verilmekte ve hastalığa pozitif bir bakış kazandırılmaya çalışılmaktadır. Yapılan bu manevi hizmetler neticesinde hastaların ilahi bir güce bağlanma, sağlığının kıymetini öğrenme, verilen nimetlerin idrakine varma, sıkıntılı hallerde sabretmeyi öğrenme, ve hastalığın arkasındaki manevi güzellikleri görebilme hasletlerinin geliştiği gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hastalık, Hastalığa pozitif bakış, Hastalar risalesi, Manevi hizmet, Şanlıurfa

SPIRITUAL SERVICES FOR PATIENTS IN ŞANLIURFA

ABSTRACT

The World Health Organization (WHO) defines health as “*a person's complete physical, social and mental well-being*”. According to this definition, “*illness is not only physical disability, it also means a deterioration in mood*”. In other words, the deterioration of the mental balance of the person is defined as a disease. According to the definition of the World Health Organization, “*Illness is not only a physical disability, it also means a deterioration in mood*”. In other words, the mental balance of the person is also defined as a disease. In this modern age, in which materialist understanding prevails, misfortunes, diseases and disasters are attributed only to a material meaning, and their spiritual wisdom and gifts are ignored. Therefore, spiritual advice is of greater importance at this time of illness, sickness, and disease sick people. It is necessary to explain the nature and cute face of the disease and to increase the perceptions about “*positive approach to diseases*”. As a matter of fact, according to our Islamic belief, “diseases are considered as a gift, a gift or a warning. In fact, with the protocol signed by the Ministry of Health and the Presidency of Religious Affairs in order to convey the spiritual aspects of the diseases, “*spiritual support teams*” started to work in many state hospitals. In this paper, the chain of seminars we started in Şanlıurfa Health Services Vocational School on “*a spiritual view of illness*” and the spiritual services of the “*Positive Thinking in Health Club*” established by the students of Harran Medical Faculty will be included. Within the scope of the spiritual services provided, unfamiliar patients in hospitals are visited, Patients Treatise booklets are distributed and hope is instilled in their attendants, and spiritual and wise aspects of the disease are explained from Bediuzzaman's Treatise on Patients. In addition, conferences on “*A spiritual view of the disease*” are given to the students of Vocational Health High School in Şanlıurfa and they are trying to gain a positive perspective on the disease. As a result of these spiritual services, it has been observed that the characteristics of the patients to attach to a divine power, to learn the value of their health, to realize the blessings given, to learn to be patient in troubled situations, and to see the spiritual beauties behind the illness have been observed.

Keywords: Illness, Positive attitude to illness, Patients tract, Spiritual service, Şanlıurfa

AFETLERİN RUH SAĞLIĞI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİYLE BAŞA ÇIKMA STRATEJİSİ OLARAK KADER İNANCİ

Dr. Öğretim Üyesi Ömer Faruk SÖYLEV, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi,
İslami İlimler Fakültesi
ofsoylev@hotmail.com

ÖZET

Afetler, insanların yaşadığı yerlerde ekonomik, fiziksel, çevresel ve insani kayıplara neden olarak sosyal yaşantıyı etkili bir şekilde durdurmak veya kesintiye uğratmak suretiyle toplumsal yaşantıyı bozan ve çoğu zaman imkanların yetersiz olması sebebiyle engellenemeyen olağanüstü olaylardır. İnsanlar bir afet yaşadıklarında olup biteni anlamlandırmaya ve olumsuzluklarla başa çıkmaya çalışırlar. Olağanüstü durumları anlamlandırma ve afetlerin ruh sağlığı üzerindeki etkileriyle baş edebilmelerinde insanların destek aldığı imkanlardan biri de dini inançlardır. Gerek insani kaynaklı gerekse doğal afetler, inançlarla ilişkilendirilerek anlamlandırılma ve izah edilmeye çalışılırken genellikle yaşananlar olaylar kader inancı ile irtibatlandırılmaktadır. Pek çok trajedi ve travmaya sebep olan afet olayının neden meydana geldiği, neden kendilerine isabet ettiği ve artık nelerin yapılması gerektiği gibi soruların cevapları aranırken öncelikle kader inancı devreye girer. Bu durum afet ve kader inancı ilişkisinin açıklanmasını ve afet mağdurlarının ruh sağlıklarını tehdit eden unsurlarla baş ederken kader inancının nasıl bir manevi destek stratejisine dönüşebileceğinin açıklanmasını gerekli kılmaktadır.

Bu bildiride afet olaylarından etkilen bireylerin yaygın olarak yaşadıkları ruhsal sorunlarla baş çıkma stratejisi olarak kader inancı bağlamında afet ve inanç arasındaki ilişki ele alınacak ve afetlerin insan psikolojisi üzerindeki etkileri açıklanarak kader inancının nasıl bir manevi destek yöntemi olabileceği hakkında bilgi verilmeye çalışılacaktır. Konuyla ilgili daha önce yapılmış olan bazı araştırma sonuçlarına atıf yapılarak genel bir kanaat oluşturulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Afet, Manevi Destek, Kader İnancı, Ruh Sağlığı, Başa Çıkma,

BELIEF IN FATE AS A STRATEGY FOR COPING WITH THE IMPACTS OF DISASTERS ON MENTAL HEALTH

ABSTRACT

Disasters are extraordinary events that disrupt social life by effectively halting or interrupting social life by causing economic, physical, environmental and humanitarian losses in places where people live and often cannot be prevented due to insufficient means. When people experience a disaster, they try to make sense of what is going on and deal with negativity. Religious beliefs are one of the possibilities that people receive support in making sense of extraordinary situations and coping with the effects of disasters on mental health. While humanitarian and natural disasters are tried to be explained and explained by associating them with beliefs, the events that are experienced are generally connected with the belief in fate. While seeking answers to questions such as why the disaster that caused many tragedies and traumas occurred, why they hit them and what needs to be done now, belief in fate comes into play. This situation makes it necessary to explain the relationship between disaster and belief in destiny, and to explain how belief in fate can turn into a spiritual support strategy while dealing with the elements that threaten the mental health of disaster victims.

In this paper, the relationship between disaster and belief will be discussed in the context of belief in fate as a strategy to cope with mental problems commonly experienced by individuals affected by disasters, and the effects of disasters on human psychology will be explained and information about what belief in fate can be a method of spiritual support will be tried. By referring to some previous research results on the subject, a general opinion will be formed.

Keywords: Disaster, Spiritual Support, Belief in Fate, Mental Health, Coping.

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“VI. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

VI. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Fatih SATIL
------------	---------------------------------------

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

11:30 - 12:30	Dr. Öğr. Üyesi Merve ALTINLI MACIC	“DEPREMZEDELERE YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK: EKİM 2020 İZMİR DEPREMİ ÖRNEĞİ”
	Hamiyet CİNGÖZ CANGÜR	“TUTUKLULARIN ISLAHINDA ŞİİR”
	Hacer ALÇALAN	“COVID 19 PANDEMİ DÖNEMİNDE MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK BAĞLAMINDA SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN MASAL ANLATICILIĞI”
	Prof. Dr. Fatih SATIL Emine AKTAŞ	“TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZLERİNDEKİ HORTİKÜLTÜREL TERAPİ BAĞÇELERİNİN BİREYLERİN İYİ OLMA HALİNE ETKİLERİ”

DEPREMZEDELERE YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK: EKİM 2020 İZMİR DEPREMİ ÖRNEĞİ

Merve ALTINLI MACİĆ, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi,
Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, Din Bilimleri Anabilim Dalı.
mervealtinlimacic@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma deprem gibi afetlerde manevi danışmanlık ve rehberliğin mahiyetini tespit etmek üzere yürütülen nitel araştırma modelinin kullanıldığı ampirik bir araştırma niteliği taşımaktadır. Çalışmanın teorik bölümünde afet durumlarından biri olan depremin insan hayatında meydana getirebildiği sarsıcı ve büyük değişimlere yer verildikten sonra dinî ve manevi kaynakların kriz ve travmalardaki rolü ele alınmaktadır. Ardından depremlerde manevi danışmanlık ve rehberliğin neliği, kapsam alanı, önemi ve sınırları anlatılmaktadır. Bunların akabinde, mevcut durumda bu uygulamanın nasıl gerçekleştirilmeye çalışıldığı, İzmir’de 30 Ekim 2020 tarihinde yaşanmış olan depremin ardından deprem bölgesinde manevi destek hizmeti veren on görevli ile yapılan mülakatlarla tespit edilmeye çalışılmaktadır. Elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edilerek katılımcıların ifadeleri ışığında sahadaki durum, ihtiyaçlar, manevi destek adına atılan adımlar değerlendirilmektedir. Manevi danışmanlık ve rehberliğin deprem gibi afetlerdeki kritik önemi, bu hizmetin en doğru şekilde sağlanabilmesi için eğitimin rolü, hizmetin geniş kitlelere ulaştırılabilmesi için tanıtımın gereği ön plana çıkan bulgular arasında bulunmaktadır. Bu çalışma ile konu üzerine gerek dünya çapında gerekse Türkiye’de oldukça kısıtlı araştırmalardan meydana gelen afetzedelerde/ depremsizelerde manevi danışmanlık ve rehberlik literatürüne katkıda bulunmak hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Manevi danışmanlık ve rehberlik, deprem, travma, din, başa çıkma

SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE FOR EARTHQUAKE SURVIVORS: OCTOBER 2020 IZMIR/TURKEY EARTHQUAKE CASE

ABSTRACT

This study is an empirical research using qualitative research model conducted to determine the nature of spiritual counselling and guidance in disasters such as earthquakes. In the theoretical part of the study, after giving place to the shocking and major changes that earthquakes can cause in human life, the role of religious and spiritual resources in crisis and traumas is discussed. Then, the nature, scope, importance and limits of spiritual counselling and guidance in earthquakes are explained. Subsequently, it is attempted to find out how this application is tried to be carried out in the current situation, through interviews with ten officials who provided spiritual support services in the earthquake zone after the earthquake in Izmir on the 30th of October 2020. The obtained data are analyzed with the descriptive analysis technique and in the light of the statements of the participants, the situation in the field, needs and steps taken for spiritual support are evaluated. The critical significance of spiritual counselling and guidance in disasters such as earthquakes, the role of education in providing this service in the most accurate way, and the necessity of publicity in order to deliver the service to large masses are among the findings that stand out. This study aims at contributing to the spiritual counselling and guidance literature which is quite limited in Turkey and worldwide.

Keywords: Spiritual counseling and guidance, earthquake, trauma, religion, coping

TUTUKLULARIN ISLAHINDA ŞİİR

Hamiyet CİNGÖZ CANGÜR, Türk Dili ve Edebiyatı.
hamiyetcc2@gmail.com

ÖZET

Edebiyatın yapıcı, sağaltıcı, umut aşılayan ve güç veren bir yönü olduğu aşikârdır. Sözün hükmüyle milyonların üstünde bu özelliklerini dünden bugüne göstermekte olan edebiyatın en yetkin alanı ise şiirdir. Şiirin sahip olduğu bu yetkinlik, varlığının başlangıcından günümüze değin şairler tarafından pek çok amaç için kullanılmıştır. Ne yazık ki şairler, şiir üzerinden gerçekleştirmek istedikleri amaçları uğruna zaman zaman bedel ödemek zorunda kalmışlardır. Bu çalışmada cezaevine giren bazı şairlerin şiirlerinden oluşturulan seçkinin tutuklulara dönük manevi danışmanlık ve rehberlikte nasıl kullanılabileceği üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Şiir, şair, cezaevi, tutuklu, manevi danışmanlık

POETRY IN THE TREATMENT OF THE PEOPLE

ABSTRACT

It is obvious that literature has a constructive, healing, hopeful and empowering aspect. Poetry is the most competent field of literature, which has been showing these features over millions from past to present. This competence of poetry has been used by poets for many purposes since the beginning of its existence. Unfortunately, poets sometimes had to pay a price for the purposes they wanted to achieve through poetry. In this study, it is emphasized how the selection of poems of some poets who were imprisoned can be used in spiritual counseling and guidance for prisoners.

Keywords: Poetry, poet, prison, prisoner, spiritual counseling

COVID 19 PANDEMİ DÖNEMİNDE MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK BAĞLAMINDA SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN MASAL ANLATICILIĞI

Hacer AKÇAALAN, Uşak Üniversitesi TDE Bölümü Halk Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Doktora Öğrencisi-Fatih Ortaokulu Türkçe Öğretmeni.
akcaalanhacer@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmamızda; Covid-19 pandemik durumu, manevi danışmanlık ve rehberlik, sosyal medya üzerinden masal anlatıcılığı arasındaki ilişki bağlamsal olarak ele alınarak: "Masallar ve masal anlatıcıları nasıl bir manevi danışmanlık ve rehberlik görevi üstlenir? Masalların iyileştirici etkisi var mıdır? Toplumlara etkileyen olağanüstü durumların zararlı ve yıkıcı etkilerinin aşılmasında masallardan nasıl yararlanılabilir? Masalların değerler eğitiminde ve değer aktarımındaki işlevi ve rolü nedir? Sosyal medya üzerinde masal anlatıcısı hangi projelerde karşımıza çıkmaktadır? Bu konuda yapılmış ve yapılagelen uygulamalar nelerdir?" sorularına cevaplar aranacaktır.

İlk olarak 2019 yılının Aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde görülen Covid-19 günümüzde tüm dünyayı etkisi altına almıştır. Sevdiklerimizle bir araya gelmek, kültür ve sanat etkinliklerine katılmak, eğitim hayatındaki sınıflarımız yerine daha çok evde vakit geçirdiğimiz; sosyal, ekonomik ve psikolojik krize dönüşen bu olağanüstü salgın sürecinde sosyal medya, bir araya gelmede veya bağlantı kurmada önemli bir araç haline gelmiştir. Çeşitli araştırmalar, Covid-19 boyunca sosyal medya kullanım süresinin salgın öncesi döneme göre dikkat çekici bir şekilde arttığını göstermektedir.

Bu tip olağanüstü durumlarda ihtiyaç gruplarına yönelik olarak manevi danışma ve rehberlik uygulamaları olağan durumlara nazaran daha da önem kazanmaktadır. Manevi bakım ve uygulamalar, sosyal hizmet uygulamalarının inanç ve din temelli bir yönü olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu uygulamalar; dini kurumlar, sivil toplum örgütleri, belediyeler vb. kamu kuruluşlarınca gerçekleştirilmektedir. Konu itibarıyla Milli Eğitim Bakanlığı ve UNESCO Türkiye Milli Komisyonu iş birliğinde, milletin ortak değerlerinin ülkeye ait motiflerle nesilden nesile aktarılması ve çocukların hayal güçlerinin geliştirilmesi amacıyla Anadolu Masalları Projesi de bu zorlu süreçte bir çeşit manevi danışmanlık ve rehberlik görevi üstlenmiştir. Salgın sürecinde projenin kesintiye uğramaması için masal öğretmenlerince masalların anlatımına yer verilen "Anadolu Masalları" adıyla Youtube kanalı kurulmuş böylece masal ortamı ve masal anlatıcılığı yeni bir boyut kazanmıştır.

Masalların manevi rehberliğinde; geleceğimizin teminatı çocuklarımızın ruhlarına, değer dünyalarına, hayal güçlerine ve umutlarına dokunularak süreci mümkün olduğunca hasarsız atlatmalarına katkıda bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Masal, Masal Anlatıcılığı, Manevi Danışmanlık, Sosyal Medya.

NARRATING TALES VIA SOCIAL MEDIA IN THE CONTEXT OF SPIRITUAL ADVISORY AND CONSELING DURING COVID-19 EPIDEMIC PERIOD

ABSTRACT

In this study, answers to following questions will be sought considering the relationship between Covid-19 epidemic situation, sipiritual advisory and counseling, telling tales via social media contextually: How do tales and narrators take on the task of spiritual advisory and counselling? Do tales have a healing effect? How can we benefit from tales to overcome the harmful and destructive effects of extraordinary situations affecting society? What is the role and function of tales in terms of values education and value transfer? What are the implementations carried out in that field?

First seen in Wuhan, China in December, 2019, Covid-19 has affected the whole World nowadays. In times of this extraordinary epidemic process, transformed in to social, economic and psychologicalcrisis, we are now spending much more time at home instead of meeting with our loved ones, joining cultural and art activities, taking classes at school. In this case social media becomes on important means to get together duration of usage of social media has increased remorkably during Covid-19 compared to the pre-epidemic period.

In times of that kind of extraordinary situations sipiritual advisory and counselling for need groups gain importance with regard to ordinary situations.

Spiritual care and practices appear as casework studies based on faith and religion. These studies are carried out by religious institutions, non-governmental organizations, municipalities and public institutions.

For the purpose of passing down the common values of the nation from generation to generation with national patterns and for developing the imagination of children, Anatolian Tales Project takes the role of spiritual advisory and counselling in this difficult period in cooperation with the Ministry of Education, UNESCO and Turkish National Commission. For the project not to be interrupted during the pandemic process a Youtube channel including telling of tales has been established in the name of “*Anatolia Tales*”, by the teachers of tales.

In the spiritual guidance of tales, it has been contributed to the souls of children, their imagination and hopes to get over the process without any damage.

Keywords: Covid19, Tale, Storytelling, Spiritual Advisory, Social Media.

TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZLERİNDEKİ HORTİKÜLTÜREL TERAPİ BAHÇELERİNİN BİREYLERİN İYİ OLMA HALİNE ETKİLERİ

Emine AKTAŞ, Salihli (Manisa) Devlet Hastanesi.
emineaktas_999@hotmail.com

Prof. Dr. Fatih SATIL, Balıkesir Üniversitesi,
Botanik Bahçesi ve Herbarium Araştırma ve Uygulama Merkezi.
fsatil@gmail.com

ÖZET

Toplum Ruh Sağlığı Merkezleri (TRSM), ağır ruhsal rahatsızlığı olan hastaların yaşadıkları ortamda takip ve tedavilerinin yapıldığı hastanelere entegre birimlerdir. Bu birimlerde ergoterapistler hastaların yaşam becerilerinde ihtiyaç, istek ve iyileşme rollerine yönelik değerlendiren Kanada Aktivite Performans Ölçümünü (COPM) kullanarak bireysel ya da grup aktiviteleri planlaması yapmaktadır. Bu aktivitelerden bir tanesi de bitki terapi bahçelerinden oluşmaktadır. Bu sayede hastaların toplumun dışına atılmadan ve dışlanmadan toplumla birlikte yaşamaları sağlanarak; yaşam kalitesini artırılması hedeflenmektedir. Bu araştırma ile, ülkemizde ki Toplum Ruh Sağlığı Merkezlerinde uygulanan bitki terapi bahçelerinin değerlendirilmesi/ incelenmesi amaçlanmıştır.

Tarama ve gözlemsel modelde bir çalışma olup; Ülkemizde bulunan 176 TRSM'nin web siteleri taranarak ve gözlemlenerek, bunlardan %31'ine ulaşılmış ve burada terapi amaçlı kullanılan bitkiler belirlenmiştir. Verilerden elde edilen bitki türleri; ağaç ve çalı ile çiçek ve sebze grubu şeklinde kategorilere ayrılmıştır. Özel gereksinimli bireylerin fiziksel ve bilişsel yetileri doğrultusunda terapi bahçelerinde bu bitkilerden hangi fonksiyonel yararlılık elde ettikleri belirlenmiştir.

Sonuç olarak; Pandemi sürecinde TRSM'lerde bitki terapi bahçelerinin daha talepli ve efektif olduğu görülmüştür. Bununla birlikte bu uygulamalarla hem hastane yükü hafifleyecek dolayısıyla ülke maliyetleri azalacak hem de bu insanların topluma kazandırılması sağlanmış olacaktır. Bitki terapi bahçelerinin TRSM'lerde olduğu gibi, hastanelerde, yaşlı bakım evlerinde, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri gibi bilhassa özel gereksinimi olan bireylerin bulunduğu mekanlarda terapi amaçlı kullanılması, ayrıca botanik ve terapi alanında yapılan projelerin devlet tarafından öncelikli alan olarak desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ergoterapi, Hortikültürel terapi bahçeleri, Toplum Ruh Sağlığı Merkezleri, Ruh sağlığı, Terapi bahçeleri

THE EFFECTS OF HORTICULTURAL THERAPY GARDENS (HTGs) IN COMMUNITY MENTAL HEALTH CENTERS ON THE RECOVERY OF INDIVIDUALS

ABSTRACT

Community Mental Health Centers (TRSM) are units where patients with severe mental illness are followed up and treated in the environment where they live. In these units; Ergotherapists plan individual or group activities for the needs, desires and healing roles in patients' life skills. The Canadian Activity Performance Measurement (COPM) is used for this assessment. One of these activities consists of Horticultural therapy gardens (HTGs). In this way, it is ensured that patients live with the society without being excluded and excluded from the society. In this way, patients will be ensured to live with the society without being excluded from the society and their quality of life will increase. In this study, it was aimed to evaluate / examine the Horticultural therapy gardens applied in Community Mental Health Centers in our country.

This study is a literature review and observational study. The websites of 176 TRSMs in our country were examined and observed, 31% of them were reached and the plants used in therapy were determined. According to the data obtained; plant species are categorized as tree and shrub, flower and vegetable group. According to the physical and cognitive abilities of individuals with special needs, it has been determined which functional benefits are obtained from these plants in therapy gardens.

As a result; During the pandemic process, it was observed that Horticultural therapy gardens in TRSMs were more demanding and effective. However, thanks to this practice, both the patient density in hospitals will be reduced and thus costs will be reduced and these people will be reintegrated into society. It is recommended to use Horticultural therapy gardens for therapy purposes in hospitals, elderly care homes, special education and rehabilitation centers, especially in places where individuals with special needs are present. In addition, projects in the field of therapy gardens are recommended to be supported by the state as a priority area.

Keywords: Community Mental Health Centers, Ergotherapy, Horticultural therapy gardens, Mental Health, Therapy gardens

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“VII. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

VII. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Ümit AKTI
-------------	--

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

11:30 - 12:30	Dr. Öğr. Üyesi İsa CEYLAN Dr. Abdullah DAĞCI	“COVID-19 SALGINI SÜRECİNDE SİGARA BAĞIMLILIĞINA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİ”
	Muhammed SÖNMEZ	“SALGIN HASTALIKLA MÜCADELE EDEN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK”
	Serap TURSUN	“DEPREMZEDELERE MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK”
	Dr. Öğr. Üyesi Ümit AKTI	“KÜTAHYA GÖÇ İDARESİNDE GÖÇMENLERE YÖNELİK YAPILAN ETKİNLİKLERİN MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ”

COVID-19 SALGINI SIRASINDA ALKOL BAĞIMLILIĞIYLA BAŞ ETMEDE MANEVİ BAKIM İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİ

Dr. Abdullah DAĞCI, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
adagci@ankara.edu.tr

Dr. İsa CEYLAN, TRT Genel Müdürlüğü
ceylanisa@gmail.com

ÖZET

Covid-19 salgını sırasında alkol kullanımını azaltmak veya önlemek için risk faktörlerini en aza indirecek ve koruyucu faktörleri en üst düzeye çıkaracak hizmetler ve programlar sunma ihtiyacı gün geçtikçe önemini artırmaktadır. Maneviyat ve din, sıklıkla bireylerin alkol ve diğer bağımlılık yapıcı maddelerin kullanımını kontrol altına almaya ve bağımlılıktan arınmaya önemli katkılar sağlayan unsurlar olarak kabul edilmektedir. Bu süreçte manevi bakım, zihinsel rahatlama sağlamak için uygun yöntemlerden biri olabilir (Fardin, 2020). Bu bağlamda dinler, ortaya çıktıkları yıllardan bugüne kadar kriz zamanlarında insanlığa manevi açıdan yardımcı olmak için davranışsal tavsiyeler vermeye çalışmışlardır.

Bu çalışmanın amacı, maneviyat fenomeni çerçevesinde alkol bağımlısı bireylerin deneyimledikleri dini ve manevi yaşantıların, kendileri için neyi ifade ettiğini ve ne anlama geldiğini araştırmaktır. Diğer yandan maneviyatın bilinçli deneyimler üzerinden ne şekilde algılanıp yorumlandığı ve bu yorumların ortak yönlerinin neler olduğunun keşfedilmesi hedeflenmiştir. Araştırmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Çalışmaya katılan bireylerin tecrübeleri, maneviyata yükledikleri işlevsel anlamlar ve öz deneyimler ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu çerçevede ifade edilen duygular ve yaşantılar yorumlayıcı fenomenolojik analiz ile çözümlenerek yorumlanmıştır. Böylelikle elde edilen bulguların özellikle COVID-19 salgını sürecinde alkol bağımlılığıyla baş etmeye çalışan bireylere yönelik verilebilecek manevi bakım süreçlerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çalışma grubu, Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi ve Eğitim Merkezi'nde (AMATEM) alkol kullanım bozukluğu tanısıyla kendilerine yatış verilen ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 5 kişiden oluşmaktadır. 10 yarı açık uçlu soruya verilen cevapların tematik analizi sonucunda *“dini ritüeller, af olgusu, yaşam sistemindeki İlahî tasarım inancı, duyguları kontrol edip yönetmek, sosyal destek almak, aile bağları, gelgitler yaşamak, tövbe deneyimi, paranormal inançlara atıflar”* başlıklı temalara ulaşılmıştır. Sonuç olarak alkol bağımlıları, uygulanan ritüellere ve paylaşılan ortak anlamlara açıkça inandıkları sürece bağımlılığı kontrol altına almada fayda görebileceklerini iletmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19 Salgını, Manevi Bakım, Alkol Bağımlılığı, Baş Etme, İhtiyaç Analizi.

DETERMINATION OF THE SPIRITUAL CARE NEEDS IN THE COPING WITH ALCOHOL ADDICTION DURING THE COVID-19 PANDEMIC

ABSTRACT

The coronavirus pandemic (COVID-19) broke out at the end of November 2019. About 1 year has passed since the first cases were seen. In an attempt to contain the pandemic, governments around the world have implemented social or physical distance measures in their search for medical measures. This situation caused millions of people to be isolated in their homes for a long time. The Government of Turkey; advised to public to stay home during the pandemic, avoid unnecessary social contact, and protect themselves and their health systems. In certain periods, he applied a ban on going out.

Ongoing restrictions and curfews in many countries have negative effects on the general population in terms of health and well-being. The prevalence rate of anxiety, depression and alcohol addiction has become worrying in the last 1 year. In addition, isolation and widespread economic losses have caused many people to be psychologically uncomfortable (such as stress and anxiety disorders). Stress is an important risk factor in the initiation and maintenance of alcohol use. Chronic alcohol use causes disorders in the immune system and problems in emotional regulation.

Another risk factor for the onset and maintenance of alcohol use and alcohol addiction is persistent impulsivity; that is, the tendency to take risks or act without adequate foresight or consideration. Impulsivity can manage alcohol consumption caused by stress or is associated with relapse in ex-addicted individuals. Thus, this isolation period can lead to an increase in alcohol use, relapse and potentially the development of alcohol dependence in individuals at risk.

In this context, in order to reduce or prevent alcohol use during the coronavirus pandemic, the need to provide services and programs that will minimize risk factors and maximize protective factors comes to light. Spirituality and religion are often regarded as important contributors to controlling the use of alcohol and other addictive substances and purification from addiction. Spiritual counselling can be one of the appropriate methods for mental relaxation. Religions have sought to give behavioural advice to spiritually help humanity in times of crisis since their emergence.

The aim of this study is; to determine what the religious and spiritual experiences of alcohol addicted individuals within the framework of spirituality phenomenon express and what they mean for them. How spirituality is perceived and interpreted through conscious experiences; it was also aimed to discover what the common aspects of these comments are. Qualitative research design was used in the research. The experiences of the individuals participating in the study, the functional meanings and self-experiences they attribute to spirituality were tried to be revealed. Emotions and experiences expressed in this framework were analysed and interpreted with interpretive phenomenological analysis. The findings thus obtained will contribute to the spiritual counselling processes that can be given to individuals who are trying to cope with alcohol addiction, especially during the COVID-19 pandemic.

The study group consists of 5 people who were admitted to the Alcohol and Substance Addiction Treatment and Training Centre (AMATEM) with a diagnosis of alcohol use disorder and volunteered to participate in the study. As a result of the thematic analysis of the answers given to 10 semi-open-ended questions, themes consisting of various factors such as “*religious rituals, forgiveness, Divine design belief in the life system, controlling and managing emotions, getting social support, family ties, living tides, repentance experience, references to paranormal beliefs*” were reached. As a result, alcohol addicts stated that they could benefit from controlling addiction as long as they clearly believed in the rituals and shared common meanings.

Keywords: COVID-19 Pandemic, Spiritual Care, Alcohol Addiction, Coping, Needs Analysis.

SALGIN HASTALIKLA MÜCADELE EDEN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Muhammed SÖNMEZ, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi
mhmmdsnmz43@gmail.com

ÖZET

Sağlık Çalışanı, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde görevlendirilen, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından belgelendirilmiş sağlık personeline denir.

Diyanet İşleri Başkanlığınca din hizmetlerine önem verilmesinin ardından çeşitli kurumlara yönelik manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine başlanmıştır. Bu kurumlardan birisi de hastanelerdir.

Yaşanan psikolojik problemler bazen patolojik içerikli olabildiği gibi bazen de manevi bir boşluktan kaynaklanabilmektedir. Nitekim tüm dünyayı etkisi altına alan covid19 salgını karşısında sağlık çalışanlarımız zaman zaman yaşadıkları psikolojik acı, stres ve krizlerle başa çıkabilmek için ruhsal çıkış yolları ararlarken manevi danışmanlık ve rehberliğe ihtiyaç duyabilmektedirler.

2003 yılındaki sars salgını sonrası yapılan çalışmalar da salgın sonrasında sağlık çalışanlarında yüksek düzeyde stres ve psikolojik sıkıntı olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu durum salgın sırasında ele alınmadığında psikolojik sorunların uzun vadede başka ve kalıcı sorunlara neden olabileceği belirtilmiştir.

Sars salgını ardından yapılan bazı çalışmalar, iş ortamında süpervizör ve ekip arkadaşlarından gelen olumlu desteğin yönergelerin ve koruyucu tedbirlerin açık ve net olmasının TSSB (Travma Sonrası Stres Bozukluğu) ve diğer psikiyatrik semptomların oranını azalttığını göstermiştir.

Sağlık çalışanları pandemi sonrası psikopatoloji gelişme riski yüksek grupta ele alınmalıdır. Travmatik deneyimlere şahit olma ve tekrar tekrar maruz kalmalarının sağlık çalışanlarında kalıcı sıkıntılara sebep olabileceği kanıtlanmıştır.

Pandemi sırasında ve sonrasında madde kullanım bozukluğu, travmatik stres, anksiyete bozukluğu gibi sorunlar yaşayan çalışanlarına yönelik manevi danışmanlık ve rehberlik programları bu alana duyulan ihtiyacı ortaya çıkarmaktadır.

Bu bildiride sağlık çalışanlarına yönelik nasıl bir tedavi uygulanması gerektiği İslam ve Batı dünyasındaki örnekler ışığında önerilerle sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Manevi danışmanlık, psikolojik problemler, sağlık çalışanı, salgın, rehberlik.

SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE FOR HEALTHCARE PROFESSIONALS COMBATING WITH OUTSTANDING DISEASES

SUMMARY

Healthcare Workers are healthcare personnel who are assigned in occupational health and safety services and certified by the Ministry of Labor and Social Security.

After the Religious Affairs Directorate gave importance to religious services, spiritual counseling and guidance services were initiated for various institutions. One of these institutions is hospitals.

The psychological problems experienced can sometimes be of pathological content, and sometimes they may arise from a spiritual void. As a matter of fact, in the face of the covid19 epidemic, which affects the whole world, our healthcare professionals may need spiritual counseling and guidance while seeking spiritual ways to cope with the psychological pain, stress and crises they experience from time to time.

Studies conducted after the sars epidemic in 2003 also revealed that there was a high level of stress and psychological distress in healthcare workers after the epidemic. It has been stated that if this situation is not addressed during the epidemic, psychological problems may cause other and permanent problems in the long term.

Following the Sars epidemic, some studies have shown that positive support from supervisors and teammates in the workplace, and clear and clear instructions and protective measures reduce the rate of PTSD (Post Traumatic Stress Disorder) and other psychiatric symptoms.

Healthcare workers should be considered in the group with high risk of developing psychopathology after the pandemic. It has been proven that witnessing traumatic experiences and their repeated exposure can cause permanent distress for healthcare workers.

Spiritual counseling and guidance programs for employees who experience problems such as substance use disorder, traumatic stress, anxiety disorder during and after the pandemic reveal the need for this area.

In this report, what kind of treatment should be applied to healthcare workers is presented with suggestions in the light of examples from Islam and the Western world.

Keywords: Spiritual counseling, psychological problems, health worker, epidemic, guidance.

DEPREMZEDELERE MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Serap TURSUN, Manevi Danışman, Diyanet İşleri Başkanlığı.
Necmettin Erbakan Üniversitesi, Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı,
Dini Danışmanlık ve Rehberlik
tursunserap9@gmail.com

ÖZET

Deprem gerçeği dünyanın oluşumundan beri süregelen rutin hayatın aniden altüst olmasına sebebiyet veren ve insanlık tarihinden beri her açıdan insan yaşamını sarsıntıya uğratan doğal afetlerden biridir. Gerek çarpık kentleşme gerekse bina yapımında kullanılan malzemelerin kontrollerinin yeterince denetlenememesi ve yer tespitinin doğru bir şekilde yapılamamasından kaynaklı yıkımlar gerçekleşmektedir. Bu beklenmedik hadise hem bedensel sorunlara hem de psikolojik travmalara neden olabilmektedir.

Deprem sonrası yaraların sarılması, kayıpların giderilmesi ve hayatın tekrar normale dönmesine katkıda sağlamak üzere kurum ve kuruluşlar ve farklı disiplinler birlikte hareket etmektedirler. Depremzedelerin fiziksel ve ruhsal sağlığının korunması ve iyileştirilmesi adına maddi-manevi ve psikolojik yardımlar sağlanmaktadır. Bu bağlamda depremzedelere sunulan önemli hizmetlerden biri de psiko-sosyal destek çalışmalarıdır. Bu çalışma, psiko-sosyal ilk yardım hizmetleri içerisinde yer alan Manevi Danışmanlık ve Rehberlik hizmetlerini incelemektedir.

Bu çalışmanın amacı 25 Ocak 2020 Elazığ depremi sonrasında depremzedelere sunulan Manevi Danışmanlık ve Rehberlik çalışmalarından bazı vaka örneklerini ve araştırmacının katılım gözlem yoluyla edindiği bilgileri ele almaktır.

Elde edilen bulgulara göre depremzedelerin temel ihtiyaçları karşılandıktan sonra Manevi Danışmanlık ve Rehberlik hizmetinin yeniden normalleşme sürecine katkı sağladığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Psiko-sosyal Destek, Manevi Danışmanlık ve Rehberlik, Travma.

SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE FOR EARTHQUAKE VICTIMS

ABSTRACT

The fact of an earthquake is one of the natural disasters that have caused the routine life that has been going on since the formation of the world to suddenly turn upside down and shake human life in all respects since the history of humanity. Both the distorted urbanization and the destruction caused by the inability to adequately control the controls of materials used in building construction and the inability to accurately determine the location are taking place. This unexpected incident can cause both physical problems and psychological trauma.

Institutions and organizations and different disciplines act together to heal wounds after an earthquake, eliminate losses and contribute to the return of life to normal again. Material-spiritual and psychological assistance is provided for the protection and improvement of the physical and mental health of the earthquake victims. In this context, one of the important services offered to earthquake victims is psycho-social support studies. This study examines the spiritual counseling and guidance services included in psycho-social first aid services.

The aim of this study is to examine some case examples from the spiritual counseling and guidance studies presented to earthquake victims after the January 25, 2020 Elazığ earthquake and the information obtained by the researcher through participation observation.

According to the findings, it is seen that after the basic needs of the earthquake victims are met, spiritual counseling and guidance services contribute to the process of re-normalization.

Keywords: Earthquake, Psycho-social Support, Spiritual Counseling and Guidance, Trauma.

KÜTAHYA GÖÇ İDARESİNDE GÖÇMENLERE YÖNELİK YAPILAN ETKİNLİKLERİN MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Ümit AKTI, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi,
Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü Din Bilimleri Anabilim Dalı.
umit.akti@dpu.edu.tr

ÖZET

Ülkemize yönelik göçler farklı sebeplerle son yıllarda hızla artmıştır. Göçün meydana getirdiği sorunlarla ilgili olarak gerek devlet, gerekse sivil toplum kuruluşlarının yaptığı çalışmalar akademik araştırmalar için yeni bir alan açmıştır. Manevi danışmanlık ve rehberlik de göçmenlere yönelik akademik araştırma alanlarından biridir. Kütahya İl Göç İdaresi Müdürlüğü göçmenlere yönelik hem rutin resmi işleri yürüten hem de göçmenlerin hayatlarını kolaylaştıracak sosyal ve kültürel etkinlikler düzenleyen resmi bir kurumdur.

Yaptığımız bu çalışmada Kütahya İl Göç İdaresi'nin diğer devlet kurumları ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte göçmenlere yönelik gerçekleştirilen etkinlikler, Manevi Danışmanlık ve Rehberlik alanı açısından değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Mülteci, Sığınmacı, Manevi Danışmanlık ve Rehberlik, Kütahya Göç İdaresi

EVALUATION OF ACTIVITIES FOR MIGRANTS IN THE MIGRATION MANAGEMENT OF KÜTAHYA PROVINCE IN THE CONTEXT OF MORAL COUNSELING AND GUIDANCE

ABSTRACT

Immigration to our country has rapidly increased in recent years due to several reasons. With regard to the problems caused by migration, the services of both the state and non-governmental organizations have opened a new field for academic research. Spiritual counselling and guidance is also one of research fields in regard to immigrants. Kütahya Migration Management is a state institution carrying out both usual official procedures and social and cultural events that facilitate immigrants' lives.

In this study we've conducted, the activities of Kütahya Immigration Management in cooperation with other state institutions and non-governmental organizations were evaluated in terms of Spiritual Counseling and Guidance.

Keywords: Immigration, Refugee, Asylum Seeker, Spiritual Care and Guidance, Kütahya Immigration Management

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“VIII. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

VIII. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Orhan GÜRSU
--------------	--------------------------------------

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

11:30 - 12:30	Dr. Öğr. Üyesi Tahsin KULA	“COVID 19’UN BİREYSEL DİNDARLIĞA ETKİLERİ”
	Sedrettin AKAN	“HAPİSHANELERDE MANEVİ BAKIM UZMANININ MESLEKİ PROFİLİ VE İŞLEYİŞ BİÇİMİ (MANEVİ BAKIM HOLLANDA MODELİ)”
	Salih KALKAN	“CEZA İNFAZ KURUMLARINDA REHABİLİTASYON UYGULAMALARI KAPSAMINDA MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİ”
	Doç. Dr. Orhan GÜRSU Salih BAYINDIR	“COVID-19 HASTALIĞINI GEÇİREN SAĞLIK ÇALIŞANLARININ BAŞA ÇIKMA SÜRECİNDE DİN VE MANEVİYAT”

COVID-19'UN BİREYSEL DİNDARLIĞA ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Tahsin KULA, Dicle Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü.
tahsinkula@hotmail.com

ÖZET

Covid-19'un dünya üzerindeki negatif etkilerini görüyor ve yaşıyoruz. İnsanlık tarihinde küresel boyutta bu kadar geniş kitleyi etkileyen olaylar yok denecek kadar azdır¹. Dünya üzerinde var olan toplumları, devletleri etkileyen covid-19'un bireysel dindarlığa etkileri araştırılacaktır. Covid-19'un etkili olduğu süre içerisinde bireyin dine bakışında ne tür değişiklikler oldu?

İnsanların genel özellikleri arasında zor durumda kaldıkları zaman dine yönelimin daha arttığı Kur'an-ı Kerim tarafından belirtilmektedir (Hud,9; İsrâ,83; Fussilet,51; Mearic, 19-21; Zümer,8; Fecr,15-16; Enbiya, 37; Rum,33; Yunus,22-23). Yukarıdaki ayetler bağlamında Covid-19'un bireysel dindarlığa etkileri araştırılacaktır.

Araştırma da bireysel dindarlığın boyutları, Smart'ın "*dinin boyutları*" sınıflandırması ile Glock ve Stark'ın "*dindarlığın boyutları*" sınıflaması dikkate alınarak daha önce kullanılan dindarlığın boyutları ölçekleri ve soru formlarından istifade edilerek değerlendirilecektir².

Anahtar Kelimeler: Bireysel dindarlık, dindarlığın boyutları, doğal afetler, sorgulama, farkındalık oluşturma.

¹ Bennett, J. M. ve Hollister, C. W. (2006). Medieval Europe: A Short History. McGraw-Hill.

² Kayıklık, Hasan (2006) Bireysel Dindarlığın Boyutları ve İnanç-Davranış Etkileşimi, İslami Araştırmalar Dergisi. Cilt: 19, Sayı: 3, 2006, Sayfa: 491-499, Tssn 1300-0373, Tek-Dav; Karacoşkun, M. Dogan (2012) Din Psikolojisi El Kitabı, Grafiker Yayınları, Ankara; Uysal, V., (1996), Din Psikolojisi Açısından Dini Tutum, Davranış ve Şahsiyet Özellikleri, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İstanbul. Hökelekli, H. (1993), Din Psikolojisi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara; Apaydın Halil (2017) Din Psikolojisi, Lisans yayıncılık, İstanbul.

THE EFFECTS OF COVID 19 ON INDIVIDUAL RELIGION

ABSTRACT

We see and experience the negative effects of Covid 19 on the world. In the history of humanity, events affecting such a wide audience on a global scale are almost nonexistent. The effects of covid 19 affecting societies and states in the world on individual religiosity will be investigated. What kinds of changes have occurred in the individual's view of religion during the time that Covid 19 was effective?

Among the general characteristics of people, it is stated by the Quran that orientation to religion increases when they are in a difficult situation (Hud, 9; İsrâ, 83; Fussilet, 51; Mearic, 19-21; Zümer, 8; Fajr, 15-16; Anbiya. , 37; Rum, 33; Yunus, 22-23). In the context of the above verses, the effects of Covid 19 on individual religiosity will be investigated.

In the research, the dimensions of individual religiosity will be evaluated by taking into account the “*dimensions of religion*” classification by Smart and the “*dimensions of religiosity*” classification by Glock and Stark, using the previously used scales of religiosity and questionnaires.

Keywords: Individual religiosity, dimensions of religiosity, natural disasters, questioning, raising awareness.

HAPİSHANELERDE MANEVİ BAKIM UZMANININ MESLEKİ PROFİLİ VE İŞLEYİŞ BİÇİMİ

Sedrettin AKAN, Vrije universiteit/Amsterdam, Manevi Bakım Uzmanı
sedrettinakan@hotmail.com

ÖZET

Manevi bir bakıcının fonksiyonu, kökenleri ve varlıkları için anlam arama sürecinde olan insanlara profesyonel, resmi ve manevi rehberlik sağlamaktır. Manevi rehber, sosyal toplantıları düzenleyerek ve yöneterek bireysel ve gruplara rehberlik ederek manevi destek sağlar. Mahkumlar, yabancı oldukları bir ortamda dini bayramları, cuma namazlarını ve grup sohbetlerini dayanak noktaları olarak görürler. Bu tür toplantılar, mahkumları geçmiş aile yaşamlarıyla bağlantı kurar ve gözü altında olma stresiyle daha iyi başa çıkabilmeleri için destek sağlar. Manevi rehber, tutuklunun rahat konuşması için tesellici vazifesi ile, gelenek ve görenekleri paylaşması ve kriz durumlarında tutukluya destek sağlaması için güvenli bir ortam sunabilir.

Anahtar Kelimeler: Manevî danışmanlık ve rehberlik, profesyonel bakım, manevi rehberlik.

THE DUTCH MODEL OF A SPIRITUAL CAREGIVER

ABSTRACT

The function of a spiritual caregiver is providing professional and official guidance to people who are in the process of seeking meaning for their origin and existence. This guidance is in the form of spiritual guidance and will provide professional consultation in ethical manner in philosophical aspects of caregiving and management.

Further the caregiver will organize and manage the social gatherings and provide guidance and support on individual basis as well as to large groups. The inmates mainly experience religious holidays and group discussions as anchor points in an alienating environment. Such gatherings make a connection to their past family life. The detainees' need for meaning cannot therefore be seen in isolation from their coping strategy: the emotional adaptation to the circumstances within the institutional walls. Giving meaning would provide support and peace, so that detainees could better cope with detention stress. Meaning helps with detention stress.

Because the spiritual caregiver does not play a role in the periodic assessment of the offender by the prison management and its staff, he can offer the detainee a safe environment for conversation, for sharing customs and traditions, and for support in crisis situations. The downside of this is that the spiritual caregiver, due to his sometimes intensive contacts with detainees, has no say in the assessment by the management.

Professional and official guidance of and caregiving and Pastoral Counselling to people in the process of seeking meaning for their existence, from and on the basis of religious and existential convictions, and professional consultation in ethical and philosophical aspects of *caregiving and management*.

Keywords: Professional and official guidance, caregiving, professional consultation, Pastoral Counselling.

CEZA İNFAZ KURUMLARINDA REHABİLİTASYON UYGULAMALARI KAPSAMINDA MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİ

Salih KALKAN, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Şaphane Meslek Yüksekokulu,
Sosyal Hizmetler Pr.
salih.kalkan@dpu.edu.tr

ÖZET

Eski bir tarihe sahip olan ceza infaz kurumları artık günümüzde suçluları kapatmaktan öte onları rehabilite ederek yeniden topluma kazandırma çabası içerisindedir. Bu amaç doğrultusundaki çalışmaların en önemlisi rehabilitasyon çalışmalarıdır. Modern ceza hukukuna göre ceza infaz kurumuna giren kişilerin işledikleri suçlardan pişmanlık duyarak, tekrar benzer suçlar işlememek üzere ıslah olmuş bir şekilde topluma tekrar geri kazandırılması amaçlanmaktadır. Manevi danışmanlık ve rehberlik hizmeti; dini konularda bilgilendirme yapmakla beraber rehberlik çalışmalarını da kapsamaktadır. Bu yüzden gerek Batı’da gerekse Ülkemizde sahada çalışan pek çok meslek elemanının tespitleri; cezaevi ortamında suç ve suçlu problemlerinin çözümünde ve suçluların rehabilitasyonunda din çok önemli bir fonksiyon icra ettiği yöndedir.

Bu çalışmada ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlülere uygulanan rehabilitasyon çalışmaları ve verilen manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin içeriği konusu üzerinde durulmuştur. Ayrıca çalışma, modern ceza hukukunun bugün geldiği noktada ceza infazının temel amaçlarından biri olan suçlu rehabilitasyonunun günümüzdeki durumunu tespit etmeye ve manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetleri ile ilgili çalışmaları saptamaya çalışmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ceza İnfaz Kurumu, Tutuklu, Hükümlü, Rehabilitasyon, Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri.

SPIRITUAL CONSULTANCY AND GUIDANCE SERVICES IN THE SCOPE OF REHABILITATION APPLICATIONS IN PENALTY EXECUTION INSTITUTIONS

Salih KALKAN, Kütahya Dumlupınar University, Şaphane Vocational School, Social
Services Pr.
salih.kalkan@dpu.edu.tr

ABSTRACT

Department of corrections have an old history and today they make an effort to rehabilitate and reintroduce them to society rather than put into them prison. The most important work towards this goal is rehabilitation studies. According to the modern criminal law, it is aimed to reintegrate the persons who are in the penal institution, regretting the crimes they have committed, in a reformed manner in order not to commit similar crimes. Spiritual counseling and guidance service; Besides providing information on religious matters, it also includes guidance activities. Therefore, the determinations of many professionals working in the field both in the West and in our country are such that religion performs a very important function in the solution of crime and criminal problems in the prison environment and in the rehabilitation of criminals.

In this study, the subject of rehabilitation works applied to prisoners and convicts in penal institutions and the content of spiritual counseling and guidance services provided are emphasized. In addition, the study has tried to determine the current situation of criminal rehabilitation, which is one of the main purposes of penal execution, and to determine the studies on spiritual counseling and guidance services.

Keywords: Penitentiary Institution, Prisoner, Convict, Rehabilitation, Spiritual Counseling and Guidance Services.

COVID-19 HASTALIĞINI GEÇİREN SAĞLIK ÇALIŞANLARININ BAŞA ÇIKMA SÜRECİNDE DİN VE MANEVİYAT

Doç. Dr. Orhan GÜRSU, Akdeniz Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi,
Din Psikolojisi ABD, Antalya
orhangursu1@gmail.com

Salih BAYINDIR, Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Manevi Danışmanı,
Akdeniz Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Din Psikolojisi ABD, Yüksek Lisans Öğrencisi
salih_bayindir@hotmail.com

ÖZET

Pandemi hastanesi olarak işlev gören Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesinde görev yapan ve aynı zamanda Covid-19 testleri pozitif çıkmış sağlık çalışanlarının bu süreçte başa çıkma aracı olarak din ya da maneviyata müracaat edip etmediklerini tespit etmek, din ve maneviyatın bu süreçte nasıl bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu araştırma, nitel araştırma modeline uygun bir durum çalışmasıdır. Araştırma covid-19 tanısı almış ve covid servisinde çalışan 17 sağlık çalışanı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veriler yarı-yapılandırılmış bir görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırma verilerinin çözümlemesinde ses kayıt cihazı ile görüntü kayıt cihazı yardımıyla elde edilen veriler çözümlenerek yazıya aktarılmıştır.

Katılımcıların büyük çoğunluğu dini pratikleri yerine getirmemekle birlikte kendilerini dindar olarak nitelendirmiştir. Salgın döneminde Covid-19 testleri pozitif çıktıktan sonra din ya da maneviyata yönelmede genel olarak artış gözlenmiş, başa çıkma aracı olarak daha çok dua'ya müracaat edilmiştir. Katılımcıların neredeyse tamamında hayatın anlamı yeniden sorgulanmış, hastalık tanısı konulduktan sonra akla daha çok ölüm düşüncesi gelmiş ve sınıllanacak yüce bir gücün olduğu düşüncesi rahatlatıcı olmuştur. Katılımcıların tamamına yakını dini pratiklerin manevi danışmanlık adı altında hastaların tedavi sürecinde kullanılmasının etkili olacağı düşüncesini dile getirmişlerdir.

Anahtar Kavramlar: Covid-19, Sağlık Çalışanları, Din, Maneviyat, Psikoloji

THE ROLE OF RELIGION AND SPIRITUALITY IN THE COPING PROCESS OF DIAGNOSED HEALTHCARE PROFESSIONALS WITH COVID-19 DISEASE

ABSTRACT

The aim of this research is to determine whether healthcare workers who work at the Antalya Training and Research Hospital, which functions as a pandemic hospital, and who have also tested positive for Covid-19, resort to religion or spirituality as a means of coping in this process; and also to find out the effect of religion and spirituality in this process.

This research is a case study suitable for a qualitative research model. The study has been conducted with 17 healthcare workers who work in the covid service and diagnosed with covid-19. Data in the study were collected with a semi-structured interview form. In the analysis of the research, the data obtained with the help of sound recorder and image recorder were analysed and written.

Although the majority of the participants did not practice religious practices, they defined themselves as religious. During the epidemic period, after the Covid-19 tests were positive, there was an increase in the tendency to religion or spirituality in general, and more prayer was applied as a coping way with the disease. The meaning of life was questioned again in almost all of the participants after the diagnosis of the disease, more thought of death came to mind and the thought that there is a supreme power to take shelter in was comforting. Almost all of the participants expressed the opinion that using religious practices in the treatment process of patients under the name of spiritual counselling might be effective.

Keywords: Covid-19, Healthcare Professionals, Religion, Spirituality, Psychology.

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“IX. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

IX. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Ali ALAŞ
------------	------------------------------------

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

13:30 - 14:30	Dr. Muhammed COŞKUN	“DEPREMZEDELERE YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ”
	Mehmet Latif BAKIŞ	“TEODİSE PROBLEMİ BAĞLAMINDA TABİAT-İNSAN-İNANÇ MÜNASEBETİ”
	Hüseyin ÖZDOĞAN	“HZ. PEYGAMBERİMİZ (S.A.V) VE MANEVİ REHBERLİK”
	Prof. Dr. Ali ALAŞ	“HELAL VE SAĞLIKLI GIDA EĞİTİMİNDE ANNENİN ROLÜ”

DEPREMZEDELERE YÖNELİK MANEVÎ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

Dr. Muhammed COŞKUN, Müdür, Diyanet İşleri Başkanlığı
Bursa Eğitim Merkezi Müdürlüğü
muhammedcoskun@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışma depremzedelere yönelik yapılabilecek manevî danışmanlık ve rehberlik faaliyetlerini konu edinmektedir. Çalışma temel olarak iki bölüme ayrılmıştır. İlk bölümde depremin dinî ve beşerî yönden nasıl anlamlandırılması ve izah edilmesi gerektiği üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda konu ontolojik yönden ele alınmakla birlikte sonuçları itibarıyla insanı ilgilendiren yönleri de konu edinilmiştir. İnsanların bu açıdan sahip oldukları bazı yanlış değerlendirmeler düzeltilmeye çalışılmıştır. İkinci bölümde ise doğrudan saha çalışmasını ilgilendiren faaliyetler dile getirilmiştir. Bu bölümde, depremde sonra özellikle ihtiyacı olan insanlara yönelik yapılabilecek manevî danışmanlık ve rehberlik alanları üzerinde durulmuştur. Bu faaliyeti yürütecek insanların ve özellikle Din Görevlilerinin depremzedelere ne gibi yardımlar sunabileceği, söz konusu yardımları sunarken nelere dikkat edecekleri ve kendilerini bu konularda nasıl hazırlanmaları gerektiği örneklerle anlatılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Manevî Danışmanlık ve Rehberlik, Din Görevlisi, Olağanüstü Hal, Deprem, Din Hizmeti

ABSTRACT

This study focuses on spiritual counseling and guidance activities that can be done for earthquake victims. The study is basically divided into two parts. In the first part, how the earthquake should be interpreted and explained in religious and human terms is emphasized. In this context, although the subject is addressed from an ontological point of view, its consequences are also related to human beings. Some wrong evaluations that people have in this respect have been tried to be corrected. In the second part, the activities directly related to fieldwork are mentioned. In this section, the areas of spiritual counseling and guidance that can be done especially for people in need after an earthquake are emphasized. What kind of assistance the people who will carry out this activity and especially Religious Officials can offer to earthquake victims, it has been tried to explain with examples what they will pay attention to while offering the

Keywords: Spiritual Counseling and Guidance, Religious Worker, Possible State, Earthquake, Religious Service

TEODİSE PROBLEMİ BAĞLAMINDA TABİAT-İNSAN-İNANÇ MÜNASEBETİ

Mehmet Latif BAKIŞ, Öğretim Görevlisi, AİÇÜ İslami İlimler Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü (Felsefe Tarihi) gsm: 0505 875 05 61 ORCID: 0000-0002-1794-7765
bakislatif@gmail.com

ÖZET

Yunancada “*Tanrı*” anlamına gelen theo ve “*adalet*” anlamına gelen dice (dayk) kavramlarının bir araya getirilerek kullanımından oluşan ve “*Tanrısal Adalet*” anlamında kullanılan theodice (teodise) meselesi, hem dinin hem de felsefe’nin en önemli problemleri arasında yer alır. Özellikle de nispeten spesifik konuları konu edinen Din Felsefesi’nin en öncelikli bir meselesi olarak karşımıza çıkan teodise meselesi; “*kötülük*” mefhumu üzerinden varlık alemine yaklaşmayı tercih edenlerin tavır alışları dolayısıyla –biraz yanlış bir kullanımla- “*Kötülük*” meselesi olarak da bilinmektedir.

Referansını David Hume’un “*Din Üstüne*” adıyla Türkçe’ye çevrilmiş olan eserinde ortaya koyduğu iddiadan alan kötülük probleminin sorgulanma şekli ve buna bağlı olarak Tanrı’nın adaletini ve varlığını şüpheli ve saçma bir olgu olarak sunma yönündeki akıl yürütmesi, ateizme kuvvetli bir zemin hazırlamış olduğu gibi; söz konusu tutum, tabiatta cereyan eden hadiselerin pessimist bir tutumla inkâra ve bunalıma da gerekçe edildiği görülmektedir. Bilhassa genç jenerasyonun zihin dünyasını, itikadını ve ruhsal yapısını önemli ölçüde meşgul eden pek çok hususiyetler içerisinde tabii afetler, Hume’un ileri sürdüğü teodise yaklaşımına göre algılanmada başı çekmektedir.

Tabiatta gerçekleşen her türlü olumsuz hadisenin doğrudan Tanrı’nın adaleti, gücü, iradesi ve mükemmelliği ile ilişkilendirilmesi; söz konusu olumsuz cereyanların insanın irade ve hürriyeti ve kader meselesi ile bağlantılanmaları; problem alanı olarak görülen, “*insanın sorumluluğu-Tanrı’nın iradesi-kader ve tabiatın mekanik işleyişi*” hususiyetlerinin bütünlüklü ve temellendirilerek anlaşılması gereğini ortaya koymaktadır.

Biz de yukarıdaki metinlerde değinilen meseleleri bu çalışmada “*temellendirme, bağlam oluşturma ve sürdürülebilir olma*” ilkelerine uygun olarak inceleyip, insan-inanç-tabiat münasebetlerine bilimsel izahat getirmeyi ve yapılan izahatları zihinsel ve ruhsal problemlerin çözümünde etkin kılmayı hedefliyoruz.

Anahtar Sözcükler: Tanrı, Teodise, Kötülük, Tabiat, Hürriyet

THE RELATIONSHIP OF NATURE-HUMAN-FAITH IN THE CONTEXT OF THE TEODISE PROBLEM

ABSTRACT

The issue of theodice (theodice), which is used in the meaning of “*Divine Justice*”, which is formed by combining the concepts of theo meaning “*God*” in Greek and dice (dyke) meaning “*justice*”, is among the most important problems of both religion and philosophy. Especially the issue of theodicy, which is a top priority issue of the Philosophy of Religion, which deals with relatively specific issues; It is also known as the “*evil*” issue –with a slightly wrong use- due to the attitude of those who prefer to approach the realm of existence through the concept of “*evil*”.

The way in which the problem of evil is questioned and the reasoning to present God's justice and existence as a doubtful and absurd fact has prepared a strong ground for my aesthetics. as are; This attitude is seen as a justification for the denial and depression of the events taking place in nature with a pessimistic attitude. Natural disasters take the lead in the perception according to the theodicy approach put forward by Hume, among the many features that particularly occupy the mental world, creed and spiritual structure of the young generation.

Associating all kinds of negative events that take place in nature directly with God's justice, power, will and perfection; the connection of these negative flows with human will and freedom and the question of fate; It reveals the need to understand the characteristics of human responsibility-God's will-destiny and the mechanical functioning of nature, which are seen as a problem area, in a holistic and grounded way.

We aim to examine the issues mentioned in the above texts in accordance with the principles of “*grounding, creating context and being sustainable*” in this study, bringing scientific explanations to human-belief-nature relations and making the explanations made effective in solving mental and spiritual problems.

Keywords: God, Theodicy, Evil, Nature, Freedom

HZ. MUHAMMED (S.A.S.) VE MANEVİ REHBERLİK

Hüseyin ÖZDOĞAN, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
huseyinozdogan58@hotmail.com

ÖZET

İnsanoğlunun dünyaya teşrifinden itibaren maddi ve manevi desteğe ihtiyaç duymuştur. Hayatın akışı içinde bu ihtiyaç azalmayıp artarak devam etmiş hatta vefatıyla maddi ihtiyaç bitse dahi manevi beklentisi devam etmiştir. Bu hayatın akışı içinde insanın bulunacağı tüm mekân ve zamanlarda endişe, korku ve hastalık gibi zorluklarla karşı karşıya kalan kadın - erkek, zengin - fakir, genç – yaşlı, köylü - şehirli her kesimden ve her yaştan insana dua ile manevi rehber ve destek olmuş diyebiliriz.

Yaradılışın gayesi ibadet ibadetin özü olan duaya büyük önem verip sadece sıkıntılı zamanlarda değil güzel zamanlarda da duayı dilinden düşürmemiştir. Kişinin tedbirlerine rağmen hasta olursa da öncelikle tıp ilminden yararlanarak ilaç ile tedavi olmayı ve akabinde de duaya sarılmayı öğretmiştir. Nitekim Hz. Aişe annemiz Peygamber Efendimiz (s.a.s.) ne zaman bir hastayı ziyaret etse ona dua ettiğini bildirmektedir. Kişinin bizzat kendisinin dua niteliğindeki ayet ve sureleri okuyarak dua edebileceği gibi başkalarından da dua isteyerek manevi destek ve şifa talebinde bulunabileceğini öğretmiş ve uygulayarak manevi rehberliğe rehberlik etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Danışmanlık, Maneviyat, Anlam, Sağlık, Hastane.

ABSTRACT

Human beings have needed material and moral support since their advent to the world. In the course of life, this need did not decrease, but continued to increase, and even if the financial need ended with his death, his moral expectation continued. We can say that people from all walks of life, men - women, rich - poor, young - old, peasant - urban, who are faced with difficulties such as anxiety, fear and illness, have been spiritual guides and support through prayer.

The purpose of creation did not give great importance to prayer, which is the essence of worship, and did not leave the language of prayer not only in troubled times but also in good times. Even if he becomes ill despite the precautions of the person, he firstly taught to be treated with medicine by using the science of medicine and then to hug prayer. As a matter of fact, Hz. Aisha states that our mother the Prophet (pbuh) prayed to a patient whenever she visited. He taught that the person himself could pray by reading the verses and chapters of prayer quality, as well as asking for spiritual support and healing from others, and he guided spiritual guidance by practicing.

Keywords: Crisis Counseling, Spirituality, Meaning, Health.

HELAL VE SAĞLIKLI GIDA EĞİTİMİNDE ANNENİN ROLÜ

Prof. Dr. Ali ALAŞ, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi,
Biyoloji Eğitimi ABD, Konya, Türkiye.
alasali@hotmail.com

ÖZET

Bir insanın en birinci ve tesirli muallimi, onun validesidir. Çünkü insanın vâlikesinden aldığı telkinler ve manevi dersler, o kişinin fitratında manevi çekirdekler hükmünde yerleşir. Karakterimizin oluşumunda beslenmemiz kadar ne ile beslendiğimiz de önemlidir. Bu nedenle helal ve sağlıklı gıdalar ile beslenme konusunda küçük yaşlarda aileden ve bilhassa annemizden alacağımız helal ve sağlıklı gıda eğitimi ile ilgili telkinler sağlıklı toplumun temellerini oluşturacaktır.

Bu çalışmada, helal ve sağlıklı gıda tüketiminin eğitim boyutuna değinilecektir. Aileden alınan terbiye çocuklar için çok önemlidir. Bu bağlamda, helal ve sağlıklı gıda tüketimi konusunda annenin rolü anlatılacaktır. Diğer taraftan, helal ve sağlıklı gıda tüketimi konusunda ailede alınan eğitim okul hayatında da verilmelidir. Bu sebeple, ders müfredatlarına sağlıklı gıda tüketimi ile ilgili kazanımların yanı sıra helal gıda tüketimi ile ilgili kazanımların da eklenmesinin zaruri olduğuna inanıyoruz.

Anahtar Kelimeler: Helal ve Sağlıklı gıda, aile, anne, eğitim, müfredat

THE ROLE OF THE MOTHER IN HALAL AND HEALTHY FOOD EDUCATION

ABSTRACT

The first and most influential teacher of a person is his/her mother. Because the suggestions and spiritual lessons that a person receives from his/her mother settle in the nature of that person as spiritual cores. In the formation of our character, what we eat is as important as our feeding. For this reason, the suggestions about halal and healthy food consumption that we will receive from the family and especially from our mother at an early ages will form the basis of a healthy society.

In this study, the educational dimension of halal and healthy food consumption will be discussed. Upbringing from the family is very important for children. Therefore, the role of the mother in halal and healthy food consumption will be explained. On the other hand, the education received in the family about halal and healthy food consumption should be given in school life as well. For this reason, it is essential to add the acquisitions related to halal and healthy food consumption to the curriculum.

Keywords: Halal and healthy food, family, mother, education, curriculum

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“X. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

X. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Şemsettin KIRIŞ
------------------	---

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
-------------	-----------------------	------------------------

13:30 - 14:30	Nurdan AYGÜN	“İŞİTME ENGELLİLERE YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK İŞİTME ENGELLİLER İÇİN HAZIRLANMIŞ NAMAZ KİTABI ÖNERİSİ”
	Dr. Ayşe ŞALLI	“TÜRKİYE’DEKİ SURİYELİ GÖÇMENLERE YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİNDE DİKKATE ALINMASI GEREKEN SOSYO-KÜLTÜREL ÖZELLİKLER: BİR ALAN ARAŞTIRMASI”
	Öğr. Gör. Salih KALKAN	“AFET VE ACİL DURUM SONRASI PSİKOSOSYAL DESTEK SÜRECİNDE MANEVİ DANIŞMANLIK UYGULAMALARI”
	Doç. Dr. Şemsettin KIRIŞ	“HZ. PEYGAMBER’İN SÜNNETİNDE MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÖRNEKLERİ”

İŞİTME ENGELLİLERE YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK İŞİTME ENGELLİLER İÇİN HAZIRLANMIŞ NAMAZ KİTABI ÖNERİSİ

Nurdan AYGÜN, Yüksek Lisans Öğrencisi, Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Disiplinler arası Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Ana Bilim Dalı
nurdanrehber@gmail.com

ÖZET

Her insanın yaşamında var olan bir takım ihtiyaç, arzu, istek ve hayallerin bireyin fizyolojik, anatomik ve psikolojik özelliklerindeki geçici veya kalıcı bir kayıp ya da işleyiş bozukluğu sebebiyle gerçekleşmemesi durumuna engellilik denir. Şüphesiz toplumda manevi rehberlik ve danışmanlığa en çok ihtiyaç hissedebilecek dezavantajlı gruplardan biri de engellilerdir. Engellenme durumu ise salgın sürecinde engelliler kadar sağlıklı bireylerin de bir sorunu haline gelmiştir. Bu süreç engellerin insan ruhunda yarattığı hasarı anlama ve Kanuni Sultan Süleyman'ın ifadesindeki bir nefes sıhhatin önemini idrak etme noktasında önemli bir fırsattır.

Nefes alma güçlüğü yaşamamıza rağmen maske takmak, mümkün olduğunca hayatı evimize sığdırmak ve zorunlu haller dışında dışarı çıkamamak, ibadetlerini yerine getirmek istese de engeli nedeniyle kısıtlanan bir bireyi daha iyi anlamak için bir sebep olmuştur. Bu çalışmada bilhassa işitme engellilere salgın süreci ve sonrasında verilecek manevi danışmanlık ve rehberlik sorununa odaklanılacaktır.

Salgın sürecinin zorluklarıyla baş edebilmede dua ve namazın sağlayabileceği manevi destekten etkin bir şekilde istifade edilebilmesi amacıyla işitme engelliler için namazın kılınışını anlatan görsellerle desteklenmiş ve sadeleştirilmiş bir mealde öğrenebilecekleri bazı kısa sure ve duaları içeren bir kitabın gerekliliği üzerinde durulacaktır. Yapılan gözlem ve görüşmeler neticesinde ezber yapmakta sıkıntı yaşadıkları tespit edilen işitme engellilere yönelik Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Türk İşaret Dili Dini Terimler Sözlüğü esas alınarak, işaret dilinin kendine has gramer yapısına uygun hazırlanmış bir namaz kitabı örneği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Manevi danışmanlık, işitme engelliler, namaz, işaret dili, salgın

SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE FOR THE DEAF PEOPLE PRAYER BOOK RECOMMENDED FOR DEAF PEOPLE

ABSTRACT

Disability is the condition in which certain needs, desires, demands and dreams that exist in every person's life do not come true due to a temporary or permanent loss or dysfunction in the physiological, anatomical and psychological characteristics of the individual. Undoubtedly, one of the most disadvantaged groups that may need spiritual guidance and counseling in the society is the disabled. Disability has become a problem of healthy individuals as well as the disabled during the pandemic process. This process is an important opportunity to understand the damage caused by obstacles to the human psyche and to realize the importance of well-being with a breath in Suleyman the Magnificent's statement.

Although we have difficulty in breathing, wearing a mask, keeping life in our home as much as possible, and not being able to go out except in compulsory circumstances, has been a reason to better understand an individual who is restricted due to his disability even if he wants to perform his prayers. In this study, the subtleties of spiritual counseling and guidance to be given to the deaf people, especially during and after the epidemic process, will be discussed.

Based on the fact that the difficulties of the pandemic process can be overcome more easily with prayer and prayer, the necessity of a book that includes some short periods and prayers that they can learn with a simplified meaning and supported with visuals explaining the prayer for the deaf people will be emphasized. An example of a prayer book prepared in accordance with the specific grammatical structure of sign language based on the Turkish Sign Language Religious Terms Dictionary of the Directorate of Religious Affairs for the deaf people who are found to have difficulty in memorizing as a result of the survey and interviews will be presented.

Keywords: Spiritual counseling, deaf, prayer, sign language, pandemic process

TÜRKİYE’DEKİ SURİYELİ GÖÇMENLERE YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİNDE DİKKATE ALINMASI GEREKEN SOSYO-KÜLTÜREL ÖZELLİKLER: BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Dr. Ayşe ŞALLI, Diyanet İşleri Başkanlığı,
Göç ve Manevi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı
aysesalli@gmail.com

ÖZET

Manevi danışmanlık ve rehberlikte danışan ile danışman arasındaki ilişkinin teorik bilgi ve donanım ekseninde işleyen terapötik, teknik bir süreçten ibaret olduğunu söylemek mümkün değildir. Çünkü söz konusu sürecin hem danışan hem de danışman açısından verimliliğini belirleyen temel unsurlardan biri de danışanın içerisinde bulunduğu sosyo-kültürel yapı, değerler sistemi ve algı örüntüleri hakkında danışılanın bilgi sahibi olmasıdır.

2011 yılı nisan ayında Suriyeli göçmenlerin ülkemize gelmesiyle birlikte pek çok ortak paydalar bulunmasına rağmen küçümsenemeyecek farklılıkları da barındıran bir kültürel karşılaşma ve tanışma süreci başlamıştır. Suriye kaynaklı göçmen nüfusa yönelik manevi danışmanlık ve rehberliği bu durumun yansımalarından bağımsız değerlendirmek mümkün değildir. Bu bildiride Suriyeli göçmenlerin sosyo-kültürel özellikleri üzerinde durularak danışma sürecinin verimliliğine katkı sağlanması amaçlanmıştır. Bu bağlamda öncelikle manevi danışmanlık ve rehberlikte danışmanın, danışan hakkında bilgi sahibi olmasının önemi üzerinde durulmaktadır. Ardından Diyanet İşleri Başkanlığı taşra teşkilatında hem yerleşim yerleri hem de ‘geçici barınma merkezleri’nde bulunan göçmenlere yönelik hizmetlerde aktif olarak görev yapan 47 personelin katılımıyla yapılan alan araştırması verileri ele alınmaktadır. Söz konusu araştırmada yarı yapılandırılmış mülakat formu kullanılmış ve görüşmelerin ses kaydı yapılmıştır. Bu kayıtların çözümlenerek analiz edilmesi suretiyle verilere ulaşılmıştır. Bu veriler sosyo-kültürel özellikler kapsamında aile yapısı, dini hayat, gündelik hayat pratiklerinden örnekler ve savaşın-göçün olumsuz etkileri ve dini başa çıkma olmak üzere dört ana başlık ekseninde ele alınarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göçmenler, Manevi Danışma, Rehberlik, Göçmen Kültürü, Suriyeli Göçmenler

CONSIDERATION OF SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE SERVICES FOR THE SYRIAN IN IMMIGRANTS IN TURKEY SHOULD SOCIO-CULTURAL PROPERTIES: A FIELD RESEARCH

ABSTRACT

It is not possible to say that the relationship between the client and the consultant in spiritual counseling and guidance consists of a therapeutic, technical process that works on the basis of theoretical knowledge and equipment. Because one of the main factors determining the efficiency of the process in terms of both the client and the consultant, is the knowledge of the consultant about the socio-cultural structure, value system and perception patterns in which the client is.

With the arrival of Syrian immigrants to our country in April 2011, a cultural encounter and acquaintance process, which includes differences that cannot be underestimated, started despite many common grounds. It is not possible to evaluate spiritual counseling and guidance for the immigrant population originating from Syria independently from the reflections of this situation. In this statement, it is aimed to contribute to the efficiency of the consultation process by emphasizing the socio-cultural characteristics of Syrian migrants. In this context, the importance of spiritual counseling and guidance consultant having knowledge about the client is emphasized. Then, the field research data of the Presidency of Religious Affairs with the participation of 47 personnel actively working in the services for immigrants in both settlements and 'temporary accommodation centers are discussed. In the research in question, a semi-structured interview form was used and the interviews were recorded. The data were reached by examining and analyzing these records. These data are evaluated within the scope of socio-cultural characteristics under four main headings: 'family structure', 'religious life', 'daily life practices' and 'negative effects of war-migration and coping' within the scope of socio-cultural characteristics.

Keywords: Immigrants, Spiritual Counseling, Guidance, Immigrant Culture, Syrian Immigrants.

AFET VE ACİL DURUM SONRASI PSİKOSOSYAL DESTEK SÜRECİNDE MANEVİ DANIŞMANLIK UYGULAMALARI

Öğr. Gör. Salih KALKAN, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi,
Şaphane Meslek Yüksekokulu, Sosyal Hizmetler Pr., Kütahya
salih.kalkan@dpu.edu.tr

ÖZET

İnsanoğlunun hayatının birçok evresinde doğal afet ve beklenmedik olay olarak nitelendirilebilecek ve bireyin kendisinin, ailesinin ve toplumun hayatını olumsuz olarak etkileyebilecek deprem, sel, felaket, yangın, kaza, savaş, terör vb. birçok olayla karşılaşması hayatın kaçınılmaz gerçeklerindendir. Bu gerçeklikle karşılaşan bireyin, olay karşısında ortaya koyduğu birçok psikolojik ve sosyolojik tepkiler, tutum ve davranışlar bulunmaktadır. Korku, endişe, öfke, suçluluk, güvensizlik, gelecekle alakalı karamsarlık, yas, manevi üzüntü vb. birçok tepkisel durum bunlardan birkaçıdır. Bu durumlar karşısında meslek elemanları müracaatçının yaşadığı sorunlarla baş etmesinde kendisine destek olması gerekmektedir. Bu destek mekanizmalarından biri de manevi destektir.

Afetlerde psikososyal destek, afet sonrasında ortaya çıkabilecek psikolojik uyumsuzlukların önlenmesi, aile ve toplum düzeyinde ilişkilerin yeniden kurulması, etkilenenlerin ‘normal’ yaşamlarına geri dönmesi sürecinde kendi kapasitelerini fark etmeleri ve güçlenmelerinin sağlanması, toplumda gelecekte ortaya çıkması muhtemel afet ve acil durumlarla başa çıkma/iyileşme/toparlanma becerilerinin artırılması ve yardım çalışanlarının desteklenmesini içeren çok disiplinli hizmetler bütünüdür. Afet sonrası süreçte, bilhassa akut dönemde, manevi/dini destek büyük bir önem arz etmektedir. Afet sonrasında yürütülecek kaynakların ve ihtiyaçların belirlenmesi ve psikolojik ilk yardım çalışmalarında afet mağdurlarının travmayı atlatabilmeleri ve afet öncesi işlevselliklerine geri dönebilmeleri için büyük önem arz etmektedir. Bu sunumda, başarılı uygulama tecrübelerinden yola çıkılarak, kurumların afet sonrası psikososyal destek sürecinin acil yardım ve iyileştirme-geliştirme safhalarında manevi/dini inanç sistemlerini nasıl entegre edebilecekleri ve afet sonrası destek hizmet içi eğitimlerde manevi desteğin nasıl kullanılabileceğine yönelik neler yapılabileceği tartışılacaktır. Deprem gibi doğal afetler ve maden kazaları gibi durumlardan örnekler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Afet ve acil durum, psikososyal destek, afet, manevi danışmanlık, iyileştirme.

SPIRITUAL COUNSELING APPLICATIONS IN PSYCHOSOCIAL SUPPORT PROCESS AFTER DISASTER AND EMERGENCY

ABSTRACT

Earthquakes, floods, disasters, fires, accidents, wars, terrorism, etc., which can be described as natural disasters and unexpected events in many stages of human life and that can negatively affect the life of the individual, family and society. encountering many events is one of the inevitable facts of life. There are many psychological and sociological reactions, attitudes and behaviors of the individual who is confronted with this reality. Fear, anxiety, anger, guilt, insecurity, pessimism about the future, mourning, spiritual sadness, etc. many reactive situations are some of them. In these situations, professional staff should support the client in coping with the problems he / she is experiencing. One of these support mechanisms is moral support.

Psychosocial support in disasters, prevention of psychological incompatibilities that may arise after disasters, re-establishing family and community-level relations, ensuring that the affected people become aware of their own capacities and become empowered during the process of returning to their 'normal' lives, coping with / recovering from possible disasters and emergencies in the future / It is a multidisciplinary set of services that includes increasing recovery skills and supporting aid workers. In the post-disaster period, especially in the acute period, spiritual / religious support is of great importance. Identifying the resources and needs to be carried out after a disaster and psychological first aid activities are of great importance for the victims of disaster to overcome the trauma and return to their pre-disaster functionality. In this presentation, based on their successful implementation experiences, it will be discussed how institutions can integrate spiritual / religious belief systems in the emergency aid and recovery-development stages of the post-disaster psychosocial support process, and how to use spiritual support in post-disaster support in-service trainings. Examples of natural disasters such as earthquakes and mining accidents will be presented.

Keywords: Disaster and emergency, psychosocial support, disaster, spiritual counseling, improvement.

HZ. PEYGAMBER'İN SÜNNETİNDE MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÖRNEKLERİ

Doç. Dr. Şemsettin KIRIŞ

ÖZET

İnsanların deprem, sel, savaş, göç gibi olağanüstü durumlarda karşılaşılan zorlukla başa çıkma kabiliyetleri topluma yönelik uygulanacak rehberlikle yakından ilgilidir. Olağanüstü durumun insanlarda bıraktığı sarsıntının hafifletilmesi tek başına yeterli olmamakta insanlara nasıl davranacaklarına dair de yol gösterici olmak gerekmektedir. Hadis musannefâtında bu rehberliğin ipuçlarını taşıyan yeterli malzeme bulunmaktadır. Konulu hadis literatürü meğâzî, istiskâ, küsüf, husuf gibi olağan dışı olaylara yer verilen bölümlerle doludur. Olağan durumlar ve olağanüstü durumların iç içe olduğu, acıların sevinçlerle yoğunlaştırılmış bir sıklıkla gerçekleştiği bir zaman dilimi olarak asr-ı saâdet dönemi içtimâî hayatı, içinde bulunduğumuz çağ insanı açısından da durup düşünecek ibret ve tefekkür sahneleri taşır. Müslümanlar kendi tarihlerini kendileri yazmakla kalmamış bu tarihin ve yaşanan siyasi, iktisadi ve sosyal olayların, yaşanan kültürün kayıtlarını tutarak çağlar sonrasında okunacak, üzerinde düşünülecek kalıcı vesikalar bırakmışlardır. Sîret-i Nebeviyye savaş, hicret dini ve Kur'an'ı talim için gönderilenlerin topluca katledilmesi gibi olağanüstü olayların, can ve mal kayıplarının yaşandığı bir dönemdir. Bu çalışmada Hz. Peygamber'in olağanüstü durumlarda sergilediği ve ashâbı tarafından da dikkatle not edilen çarpıcı örneklerle yer verilmiştir. Hz. Peygamber terbiyesinde yaşanan olaylara ve vahye şahitlik eden sahâbe-i kiramın günümüzle kıyaslanamayacak kadar her duruma hazır olduğu rahatlıkla söylenebilir. Olaylar planlandığı ve beklendiği şekilde gerçekleşmediği durumlarda Hz. Peygamber'in tutumunun temel hususiyetleri nelerdi sorusunun cevabı günümüz insanı için de değer taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Manevi Danışmanlık, Sünnet, Hadis, Olağanüstü Durumlar, Müslüman.

HZ. EXAMPLES OF SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE IN THE SUNNAH OF THE PROPHET

ABSTRACT

The ability of people to cope with the difficulties encountered in extraordinary situations such as earthquake, flood, war, migration is closely related to the guidance to be applied to the society. It is not enough to alleviate the shock caused by the extraordinary situation alone, it is also necessary to guide people about how to behave. There is enough material in the hadith to bear the clues of this guidance. The hadith literature on themes is full of chapters that include extraordinary events such as meğâzî, istiskâ, küsf, and husuf. As a time period in which ordinary situations and extraordinary situations are intertwined and pains are intensified with joys, The period of "asr-ı saâdet" carries inspirational and thoughtful scenes that will stop and reflect for the people of our age. Muslims did not only write their own histories, but also kept the records of this history and the political, economic and social events and the culture experienced, leaving permanent documents to be read and pondered over the ages. The "*Sîra al- Nabawiyya*" is a period when extraordinary events such as war, the religion of hijrah and the mass murder of those sent for training in the Qur'an, and loss of life and property. In this study, Hz. Striking examples exhibited by the Prophet in extraordinary circumstances and noted carefully by his companions are included. Hz. It can be easily said that my Companions, who witnessed the events and revelation of the prophet's upbringing, were ready for any situation incomparable with today's. When events did not happen as planned and expected, Hz. The answer to the question of what the main characteristics of the Prophet's attitude were is also valuable for today's people.

Keywords: Spiritual Counseling, Sunnah, Hadith, Extraordinary Situations, Muslim.

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“XI. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

XI. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Zeynep SAĞIR
------------	---

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

13:30 - 14:30	Fatma ACAR	“OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA (COVID 19) MEDYA ÜZERİNDEN HASTA VE UMUTSUZLUKLA BAŞA ÇIKMADA MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK”
	Dr. İdris GÖRMEZ	“İNSANIN MANEVİ BAKIMA OLAN İHTİYACI”
	Dr. Öğr. Üyesi Musa TURŞAK	“KUR’AN’DA İMTİHAN KAVRAMI VE GÜNLÜK HAYATA YANSIMALARI”
	Dr. Öğr. Üyesi Zeynep SAĞIR	“KRİZ ZAMANLARINDA DİN/MANEVİYAT: GÖÇ-DEPREM-PANDEMİ EKSENİNDE ARAŞTIRMA BULGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ”

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA (COVID 19) MEDYA ÜZERİNDEN HASTALARIN UMUTSUZLUKLARIYLA BAŞA ÇIKMADA MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Fatma ACAR, Dumlupınar Üniversitesi,
Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Tezsiz Yüksek Lisans.
fatma.acar@ogr.dpu.edu.tr

ÖZET

Din ve sağlık hizmetleri birbirleri için önemli olan iki alandır. Geçmişe baktığımızda din ve sağlık alanları aynı kişiler tarafından yapıldığı üzere günümüzde farklı kişiler tarafından organize edilmektedir. İnsan hastalandığında manevi yönden boşluğa düşüp hastalığı ile ilgili “*Neden Ben?*” sorusuna cevap arayabilir. İşte bu noktada manevi danışmanlar devreye girerek hastanın içinde bulunduğu durumun anlamlandırılmasına yardımcı olurlar. Bu durum hastanın iyileşmesine olumlu yönde bir katkı sağlar. Nitekim moral ve motivasyonun hastalığın iyileşmesinde olumlu yönde etkili olduğu tıbben de kanıtlanmıştır. Maneviyat, insanın içinde gerçekleşen hemen hemen her bireyde planlı ya da plansız var olan bir durumdur. Türk toplumuna bakıldığında toplumun büyük bir kısmında maneviyat din temellidir. Bu açıdan bakıldığında hastanın tedavi aşamasında tıbbi tedaviyle birlikte manevi tedavi de iyileştirme sürecini olumlu yönde etkileyecektir. Tam da bu noktada manevi danışmanlar devreye girecektir. Ve böylece sağlık hizmetleri daha iyi işleyecektir. Tüm dünyada etkili olan Koronavirüs (COVID-19) salgını insanları olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Pandemi sürecinde Koronavirüs (COVID-19) tedavisi gören hastaların yanına doktorların bile girmesi çok zor iken bu hastalara talep halinde moral ve destek sağlamak için dini anlamda online olarak manevi danışmanlık ve rehberlik çalışmaları yapılabilir. Aynı çalışma hasta yakınlarına da yapılabilir.

Anahtar Sözcükler: Din, sağlık, manevi danışmanlık, online, hasta, covid19

SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE IN COOPING WITH PATIENT'S HAPPINESS ON THE MEDIA IN EXTRAORDINARY CONDITIONS (COVID 19)

ABSTRACT

Religious and health services are two important areas for each other. When we look at the past, the fields of religion and health are organized by different people today as they were done by the same people. When a person gets sick, he falls into a spiritual void and says "Why Me?" Can search for an answer to the question. At this point, spiritual counselors step in and help make sense of the patient's situation. This situation makes a positive contribution to the recovery of the patient. As a matter of fact, it has been proven medically that morale and motivation have a positive effect on the recovery of the disease. Spirituality is a planned or unplanned situation in almost every individual that occurs in human beings. When looking at the Turkish society, spirituality in most of the society is based on religion. From this point of view, in the treatment phase of the patient, along with medical treatment, spiritual treatment will positively affect the healing process. At this point, spiritual counselors will come into play. And so healthcare will work better. The coronavirus (COVID-19) epidemic, which is effective all over the world, can negatively affect people. During the pandemic process, it is very difficult for even doctors to enter patients who receive coronavirus (COVID-19) treatment, while spiritual counseling and guidance can be done online in religious terms to provide morale and support to these patients on demand. The same study can be done to relatives of patients.

Keywords: Religion, health, spiritual counseling, until, covid19

İNSANIN MANEVÎ BAKIMA OLAN İHTİYACI

Hastalar Risalesi İle Bir Gencin Uyanışının Manevi Bakıma Yansıması ve Psikolojik Bir Tahlili

Dr. İdris GÖRMEZ, Gazi Üniversitesi/Kırşehir
idrisgormez@hotmail.com

ÖZET

Manevî bakım insanın fitratının gereğidir. İnsan fitratında, zayıflık, acizlik, iktidarsızlık olduğu için, merhametli, kudretli, kendisinden yardım alacağı, kendisine dayanacağı sonsuz ilim, irade ve kudret sahibi birisine her zaman muhtaçtır.

“Evet, fitraten daimî bir hayat ve ebedî yaşamak isteyen ve hadsiz emelleri ve nihayetsiz elem-leri bulunan bîçare insana, elbette o hayat-ı ebediyenin üssü'l- esası ve anahtarı olan iman-ı billâh ve mârifetullah ve vesilelerinden başka olan şeyler ve kemâlâtlar o insana nisbeten aşağıdır. Belki çoğunun kıymetleri yoktur”.

Demek ki insanın fitratı, yani yaratılıştan gelen en önemli vasfı, ebedî yaşama arzusunun olması, hadsiz emelleri ve arzularının bulunması ve sonsuz elem ve sıkıntıların olmasıdır. Bu fitrattaki bir insanın bütün arzularını yerine getirecek birisine dayanmaya ve bütün düşmanlarından onu koruyacak birisine sığınmaya ihtiyacı vardır. Bu ihtiyacın karşılanması da, insanın her türlü arzularını bilecek ve onları yerine getirmeye gücü ve kudreti yetecek ve her türlü düşmanını bilip onlardan koruyacak, sonsuz ilim, irade, kudret ve merhamet sahibi birisini tanımakla, O'na inanmakla ve O'na ibadet etmekle mümkündür.

Manevî bakıma sadece hastaların değil, herkesin ihtiyacı vardır.

Bütün dünyada manevî bakıma ihtiyacı olanların, genelde hastalar, yaşlılar, engelliler ve bir takım sebeplerden dolayı psikolojisi bozulmuş fertlerin ve ailelerin tedavisi şeklinde anlaşılmış ve ona göre terapi uygulama alanları tespit edilmiştir.

Hâlbuki insanın doğumdan itibaren ölünceye kadar maddî bakıma ihtiyacı olduğu gibi, manevî bakıma da ihtiyacı vardır. Nasıl ki doğumdan itibaren bir takım hastalıklara karşı koruyucu aşılar yapılıyorsa, aynı şekilde manevî aşılar hükmünde olan manevî değerlerin bilinmesi ve devamlı yaşanılması gerekir. Çünkü insanın fitri yapısı ve yaratılışı bunu gerektirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Manevi bakım, inanç, mektup, manevi aşı, irade.

ABSTRACT

Spiritual care is a necessity of human nature. Human being is always in need of someone who has endless knowledge will and power on which he receive help since he has since in his creation he has weakness inability and impotence.

Yes, in his creation, to the poor person who wants to live a permanent and eternal life who has endless ambitions and endless pains, surely, belief in Allah and knowledge of Allah, which is the basic principle and key of that eternal life and the things which are other than means of Allah all maturity are relatively inferior to that person. So, human's nature, that is, the most important qualification of man, which comes from his creation, is the desire to live eternally, having unlimited ambitions, and desires and having endless causes and troubles. A man in this nature needs shelter who relies on someone who will fulfill all his desires and who will protect him from all his enemies.

Meeting these needs also is only possible to believe him, to worship him to know someone who knows his all kinds of wishes and has the power to fulfill these wishes, knows all his enemies and protects from all his enemies, who has endless knowledge, power, will and mercy.

Spiritual care is what anyone needs, not just patients. All over the world, it has been understood as the treatment of people who need spiritual care generally patients, the elderly, the disabled, individual's whose psychology is impaired because of a number of reasons, and their families, and therapy applications have been determined accordingly. However, man needs spiritual care as well as material care from birth to death, as protective vaccines are made against some diseases from birth, in the same way it is necessary to know and constantly perform spiritual values which are like spiritual vaccines, because man's nature and his creation requires that.

Keywords: Spiritual care, belief, letter, spiritual vaccine, will.

KUR'AN'DA İMTİHAN KAVRAMI VE GÜNLÜK HAYATA YANSIMALARI

Dr. Öğr. Üyesi Musa TURŞAK, Bitlis Eren Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
mtursak @beu.edu.tr

ÖZET

Bu incelemenin amacı, insanın misafir olarak bulunduğu kısacık dünya hayatında karşılaştığı can sıkıcı durumlar karşısında nasıl davranması gerektiğini araştırmaktır. Dolayısıyla bu istisnai zaman dilimlerinde olumsuz olarak etkilenen insanların psikolojik desteğe ve hayata tutunmaları için dinî rehberliğe ihtiyaçları bulunmaktadır. Bu bağlamda yetkili ve işin ehli olan din uzmanlarının yapacakları çalışmaların önemini toplumun dikkatine sunmak bu çalışmanın asıl gayesini oluşturmaktadır.

İmtihan, sabır, şükür vb. kavramların genellikle sıkıntılı durumlarda sık sık tekrar edildiğine şahit olmaktadır. Bunlardan imtihan kavramı, yanlış yolda değil, doğru yolda yürürken karşılaşılan sıkıntılara verilen ilk tepkidir. İyi ile kötüyü, doğru ile yanlış birbirinden ayırt edebilsin diye çeşitli yeteneklerle donatılan insan, çoğu zaman kendi hatalarından kaynaklanan, bireysel ve toplumsal hayatı derinden etkileyen sıkıntılara sebep olmaktadır. Ancak toplumda, işi kadere havale ederek sorumluluktan kaçanların sayılarının azımsanmayacak kadar çok olduğu müşahade edilmektedir. Dolayısıyla bu konuda yaşanan kavram kargaşası başta olmak üzere doğru olarak bilinen yanlışlar ve hurafeleri Kur'an ve sahih hadislerdeki doğru bilgiler ışığında düzeltmek bu çalışmanın bir başka gayesini oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Tefsir, Rehberlik, İmtihan, Sabır

THE CONCEPT OF İMTİHAN IN THE QUR'AN AND ITS REFLECTIONS TO DAILY

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate how people should behave in the face of annoying situations in their short world life as a guest. Therefore, people who are negatively affected during these exceptional periods of time need psychological support and religious guidance to cling to life. In this context, it is the main purpose of this study to bring the importance of the work of the authorized and competent religious experts to the attention of the society.

Examination, patience, hallelujah etc. we witness that concepts are often repeated in troubled situations. Of these, the concept of testing is not the wrong way but the first reaction to the difficulties encountered while going the right way. Equipped with various abilities so that he can distinguish between good and bad, right and wrong, he often causes troubles that are caused by his own mistakes and that affect individual and social life deeply. However, in the society, it is observed that the number of those who escaped from responsibility by transferring the work to fate is too high. Therefore, correcting the misconceptions and superstitions known as correct, especially the confusion of concepts experienced in this subject, in the light of the correct information in the Quran and sound hadiths constitutes another purpose of this study.

Keywords: Quran, Tafsir, Guidance, Test, Patience.

KRİZ ZAMANLARINDA DİN/MANEVİYAT: GÖÇ-DEPREM-PANDEMİ EKSENİNDE ARAŞTIRMA BULGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep SAĞIR

ÖZET

Dünyada pek çok kriz meydana gelmektedir. Bu krizler bünyesinde travmatik hadiseler bulundurmaktadır. Özellikle Türkiye açısından son dönemler değerlendirildiğinde Irak ve Suriye’de yaşanan savaş nedeniyle milyonlarca insanın zorunlu olarak göç etmesi, Elazığ ve İzmir depremleri ile COVID-19 salgını gibi insan hayatını felç eden büyük krizlere şahitlik edilmektedir. Bu krizler, meydana geliş açısından farklılıklar arz etsede; krizlerin temelde ortak yıkıcı etkisinin bireylerin anlam dünyalarına yönelik gerçekleştiği aşikârdır. Yaşamı bu denli derinden etkileyen ve adeta kriz yılları olarak tecrübe ettiğimiz bu olayların bir diğer zorluğu da tek tek bireyler üzerinde değil, daha büyük kitleleri ilgilendirmesi nedeniyle. Bu olumsuz yaşam olaylarının üstesinden gelmek için klasik yöntemlerin ötesinde yeni bir takım psiko-sosyal girişimlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu girişimlerden biri Manevi Danışmanlık ve Rehberlik’tir (MDR). Bu çalışmada MDR’nin söz konusu krizlerde çözümün bir parçası olarak sahadaki yeri araştırma bulgularıyla değerlendirilmektedir. Kriz zamanlarında zedelenen anlamın onarılmasında toplumsal hafızada yer alan din/maneviyat unsurlarının kritik etkiye sahip olduğu araştırma verileriyle sunulmaktadır. Sonuç olarak burada, MDR’nin kriz zamanlarında hangi konularda katkılarının olabileceği, alanda mevcut MDR personeli ile ilgili gözlemler ve beklentilerin neler olduğu yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Zorunlu Göç, Deprem, Kriz Zamanları, Maneviyat, Din.

RELIGION / SPIRITUALITY IN TIMES OF CRISIS: EVALUATION OF RESEARCH FINDINGS ON THE AXIS OF MIGRATION-EARTHQUAKE-PANDEMIC

PhD Doctor Zeynep SAĞIR

The world experiences a number of crises every day. These crises contain traumatic events. Particularly, from the point of recent times of Turkey, it has been observed that millions of people have immigrated obligatorily due to the way in Syria and Iraq, earthquakes happened in Elazığ and İzmir along with the Covid-19 pandemic have led to great crisis bringing about paralysing human life. Although these crises differ in their occurrence; It is obvious that the common destructive effect of crises on the basis of individuals' meaning worlds. Another difficulty of these events, which affect life so profoundly and that we have experienced as crisis years, is because they concern larger masses, not individuals. In order to overcome these negative life events, a number of new psycho-social interventions are needed beyond classical methods. One of these initiatives is Spiritual Counselling and Guidance (MCG). In this study, the place of MCG in the field as a part of the solution in these crises is evaluated with the research findings. It is presented with the research data that the religion / spirituality elements in the social memory have a critical effect in the restoration of the meaning damaged in times of crisis. As a result, it is included in the paper that in which issues MCG can contribute in times of crisis, what the observations and expectations of the existing MCG personnel are in the field.

Keywords: Forced Migration, Earthquake, Times of Crisis, Spirituality, Religion.

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“XII. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

XII. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Muhammed KIZILGEÇİT
-------------	--

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

13:30 - 14:30	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Fatih AY, Ali AKKAYA	“COVID-19 NEDENİYLE YAKINLARINI KAYBEDENLERİN YAS SÜRECİNİ ANLAMLANDIRMALARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA”
	Merve ERDOĞAN YILDIZ	“COVID-19’UN RUH SAĞLIĞINA ETKİLERİ VE TEDAVİ YÖNTEMLERİ”
	Aysun ÖGCEM	“YETİŞTİRME YURTLARINDA KALAN ÇOCUKLARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİĞİN ÖNEMİ”
	Doç. Dr. Muhammed KIZILGEÇİT, Doç. Dr. İsmail SEÇER, Dr. Öğr. Üyesi Murat YILDIRIM, Dr. Öğr. Üyesi Fuat KARABULUT, Dr. Abdullah DAĞCI, Dr. N. Yasemin ANGIN, M. Enes VURAL, Nurun Nisa BAYRAM, Murat ÇİNİCİ	“COVID-19 SÜRECİNDE YAŞLILARDA RUH SAĞLIĞI VE DİNİ BAŞA ÇIKMA UYGULAMALI BİR MODEL GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİLİLİĞİNİN TEST EDİLMESİNİN TANITIMI”

COVID-19 NEDENİYLE YAKINLARINI KAYBEDENLERİN YAS SÜRECİNİ ANLAMLANDIRMALARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Fatih AY - Akdeniz Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Din Eğitimi Anabilim Dalı
mustafafatihay@gmail.com

Ali AKKAYA - Diyanet İşleri Başkanlığı İzmir İl Müftülüğü Din Hizmetleri Uzmanı
akkaya413@windowslive.com

ÖZET

Manevi danışmanlık ve rehberlik, bireyin hayatında gerçekleşen ölüm, engellilik, hükümlülük, afet ve salgın hastalık gibi ani değişimlerle gelen kriz durumlarında, hayatlarına yeni bir anlam verebilmede onlara eşlik etmeyi ve yaşadıkları durumla baş edebilmelerine yardımcı olmayı ifade eder. Covid-19 salgını halen sürmekte olan bir pandemi olarak yaklaşık bir yıldır sürmekte ve bu süreçte dünyada ve ülkemizde can kayıpları yaşanmaktadır. İnsan hayatında nadir bir şekilde rastlanan salgın dönemlerinde, yaşanan kayıpların da diğer zamanlardan daha farklı anlamlandırıldığı düşünülmektedir. Dolayısıyla salgın dönemlerinde yakınlarını kaybedenlerin yas sürecinin kendine özgü olduğu nedeniyle bu dönemlerde yürütülecek manevi danışmanlık ve rehberlik uygulamalarının da kendine özgü olması beklenmektedir. Bu çerçevede bildirinin amacı; Covid-19 salgınında yakınlarını kaybedenlerin yas sürecini nasıl anlamlandırdıklarını Worden'in (2001) yas sürecini etkileyen yedi temel faktör olarak belirlediği (1- Ölen kişinin kimliği, 2- Ölen kişi ile ilişkinin doğası, 3- Ölüm biçimi, 4- Geçmiş kayıpların varlığı, 5- Kişilik özellikleri, 6- Sosyal destek, 7- Yas sürecinde oluşan sıkıntılar) hususları merkeze alarak incelemektir. Nitel araştırma yaklaşımlarından fenomenolojik araştırma olarak tasarlanan bildiri için verilerin, Covid-19 nedeniyle yakınlarını kaybedenler ile yapılacak yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Sonuç olarak pandemi süreci yeni bir yas sürecini ortaya çıkarmaktadır, alınacak tedbir, uygulanacak manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin de bu durumu dikkate alması gerekmektedir. İnsanların dini vecibeleri yerine getirememesi, taziye geleneğini işletememesi, yakınları bile olsa temas ederek birbirine destek olmaktan mahrum olması gibi hususların manevi danışmanlık süreçlerinde dikkate alınması önerilmektedir.

Anahtar Kavramlar: Covid-19, Yas Süreci, Kayıp, Manevi Danışmanlık, Anlamlandırma.

A STUDY ON THE MEANING OF GRIEF PROCESS BY THOSE WHO LOST THEIR RELATIVES DUE TO COVID-19

ABSTRACT

Spiritual counseling and guidance means accompanying them in giving a new meaning to their lives and helping them to cope with the situation in which they live in crisis situations that come with sudden changes such as death, disability, convictions, disasters and epidemics. The Covid-19 epidemic has been going on for about a year as a pandemic that is still ongoing, and there are losses of lives in the world and in our country in this process. It is thought that in epidemic periods, which are rarely encountered in human life, the losses experienced are also interpreted differently than at other times. Therefore, due to the peculiarity of the mourning process of those who lost their relatives during the epidemic periods, it is expected that the spiritual counseling and guidance practices to be carried out during these periods will also be unique. In this context, the purpose of the paper is; How those who lost their relatives in the Covid-19 epidemic made sense of the mourning process were determined by Worden (2001) as seven basic factors affecting the mourning process (1- The identity of the deceased, 2- The nature of the relationship with the deceased, 3- The form of death, 4- The presence of past losses, 5- Personality traits, 6- Social support, 7- Difficulties that occur during the grieving process by focusing on the issues. The data for the paper, which was designed as a phenomenological research, one of the qualitative research approaches, was collected through semi-structured interviews with those who lost their relatives due to Covid-19. As a result, the pandemic process reveals a new mourning process, the precaution to be taken, the spiritual counseling and guidance services to be applied should also take this situation into consideration. It is recommended that the issues such as the inability of people to fulfill their religious obligations, the tradition of condolence, and the deprivation of supporting each other by contacting even their relatives should be taken into account in spiritual counseling processes.

Keywords: Covid-19, Grief Process, Loss, Spiritual Counseling, Meaning

COVID-19'UN RUH SAĞLIĞINA ETKİLERİ VE TEDAVİ YÖNTEMLERİ

Merve ERDOĞAN YILDIZ, Yüksek Lisans Öğrencisi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi,
Lisans Üstü Eğitim Enstitüsü, Disiplinlerarası Manevi Danışmanlık ve
Rehberlik Anabilim Dalı
merveerdogan34@gmail.com

ÖZET

Dünyayı etkisi altına alan yeni tip korona virüs insanların üzerinde çeşitli etkiler oluşturmaktadır. Bu etkiler her geçen gün artmaya devam etmektedir. En çok etkilenen kesimlerden biri de Covid-19 pozitif olup hastalığın seyri ağır ilerleyen bireylerdir. Nefes darlığı, güçsüzlük gibi farklı fizyolojik ve biyolojik zorluklarla mücadele ederken bunların yanında bir de ruhsal sorunlar meydana gelmektedir.

Salgının başlangıcından günümüze kadar olan süreçte yaşanan hasta kayıpları bireyde ölüm korkusunu ortaya çıkarmaktadır. Tedavideki bilinmezlikler ise gelecek kaygısına sebep olmaktadır. Tüm sağlık ekibinin özel koruyucu kıyafetler giymesi, iletişim ve ilgi azlığı yalnızlık hissini oluşturmaktadır. Bireyin, aile üyelerine bu hastalığı bulaştırmış olma ihtimali kaygıyı meydana getirmektedir. Yine hastalığın sebep olduğu güçsüzlük nedeniyle kendi ihtiyaçlarını gideremiyor olmasının verdiği acizlik duygusu ve benzeri daha birçok ruhsal problemler bireyde ortaya çıkmaktadır.

Tedavisi bitip Covid-19 testi negatif olan bireyler ise uzun süre bu hastalığın bıraktığı etkilerle mücadele etmektedirler. Hastanede uzun süre tedavi gördükten sonra taburcu olan bireyler normal hayata adapte olmakta güçlük çekmektedirler.

Bu sebeple hastalık sürecinde bireylerde oluşan ruhsal problemlerin çözümünde manevi danışmanlık ve rehberliğe ihtiyaç duyulduğu görülmüştür. Bu bildiride ruhsal problemler yaşayan hastalara nasıl bir tedavi uygulanması gerektiği hakkında İslam alimlerinin görüşleri ışığında öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Manevi danışmanlık, ruh sağlığı, Covid-19, salgın, tedavi yöntemleri

EFFECTS OF COVID-19 ON MENTAL HEALTH AND TREATMENT METHODS

ABSTRACT

The new type of corona virus that affects the world has various effects on people. These effects continue to increase day by day. One of the most affected segments are individuals who are Covid-19 positive and the course of the disease progresses slowly. While struggling with different physiological and biological difficulties such as shortness of breath and weakness, there are also mental problems. Individuals whose treatment is over and the

Patient losses experienced in the period from the beginning of the epidemic to the present reveal the fear of death in the individual. Uncertainties in treatment cause future anxiety. Wearing special protective clothing of the entire healthcare team, lack of communication and interest create a feeling of loneliness. The possibility that the individual has infected family members with this disease creates anxiety. Again, the feeling of helplessness caused by the inability to meet their own needs due to the weakness caused by the disease and many other psychological problems arise in the individual.

Covid-19 test is negative are struggling with the effects of this disease for a long time. Individuals who are discharged after being treated in the hospital for a long time have difficulties in adapting to normal life.

For this reason, it has been observed that pastoral care and counselling are needed in solving the mental problems that occur in individuals during the disease process. In this paper, suggestions will be presented on how to treat patients with mental problems in the light of the views of Islamic scholars.

Keywords: Pastoral care and counselling, mental health, Covid-19, epidemic, treatment methods

YETİŞTİRME YURTLARINDA KALAN ÇOCUKLARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİĞİN ÖNEMİ

Aysun ÖGCEM, KDPÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Manevi Rehberlik ve Danışmanlık
Yüksek Lisans Öğrencisi,
aysun.2001@hotmail.com

ÖZET

Manevi Danışmanlık ve Rehberlik bünyesinde tanımlanan dezavantajlı gruplardan birisi de Yetiştirme Yurtlarında kalan çocuklardır. Devlet koruması altında bulunan çocukların kaldığı yurtlar “*sevgi evleri*” biçiminde de ifade edilmektedir. Bu çocukların hemen her birisinin kendilerine özgü hayat hikâyeleri ve problemleri bulunmaktadır. Çocukların sevgi evlerinde kalmalarının farklı nedenleri vardır. Bir kısmı anne ve babasının her ikisini, bir kısmı ise anne veya babasından birisini kaybetmiş olmaları sebebiyle devletin koruması altında barınmaktadır. Diğer bir kısmının ise anne ve babaları hayatta olmakla birlikte; aile içi şiddet, cinsel istismar veya çeşitli fiziki veya psikolojik şiddete maruz kalmak gibi gerekçelerle devlet korumasına alınmışlardır. Sevgi evlerinde bulunmalarının sebebi her ne olursa olsun, bu çocukların anlaşılmaya ve desteklenmeye çok şiddetli bir biçimde ihtiyaçları vardır. Öyle ki bu çocuklar için Manevi Danışmanlık ve Rehberlik alanında dezavantajlı gruplar içerisinde desteğe en fazla ihtiyacı olan grup şeklinde bir değerlendirme yapmak yerinde olacaktır. Devlet koruması altında olan çocukların yaşadıkları travmaları atlatabilmeleri, kendilerine ve diğer insanlara karşı yeniden güven duymaları için onların maddi ve manevi olarak yeniden inşa edilmeleri gerekmektedir. Bu bağlamda uygulanacak manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetleri çocukların çok daha kısa sürede toparlanmalarına ve kendileriyle ilgili meseleleri çözme noktasında inisiyatif almalarına yardımcı olacaktır. Dolayısıyla hem değerler noktasında belli bir bilince sahip olmaları, hem dini ve milli duygularının gelişip pekişmesi açısından bu rehberliğin pedagojik formasyon açısından tam ve alanında uzman kişilerce verilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu çalışmada devletin koruması altında olan çocuklarla birebir yapılan görüşmeler neticesinde elde edilen bilgilerden hareketle öncelikle hangi konularda manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetine ihtiyaçları olduğu ortaya konulmaya çalışılacaktır. Ardından hal-i hazırda bu evlere yönelik ne tür çalışmaların yapılmakta olduğu, bu çalışmaların eksik ve güçlü yönlerinin neler olduğu ve nihayet bu çalışmalara ilave olarak başka ne tür şeylerin yapılabileceği üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Rehberlik, Danışma, Çocuk Evleri, Değerler Eğitimi, Manevi Bakım.

THE IMPORTANCE OF SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE FOR CHILDREN STAYING IN ORPHANAGES

ABSTRACT

One of the disadvantaged groups defined within the ‘Spiritual Counseling and Guidance’ is the children that are staying in Orphanages. Most of them, who are under the protection of the state, stay on campuses can be expressed as “*Children’s Shelters*”. Almost each of these children and young people has their own unique life stories and problems. When the reasons for children to stay on these places under the auspices of the state are investigated, it will be realized that are many different reasons behind this. Some due to losing both of their parents and some of them due to losing either of their parents are under the protection of the state. Although the parents of some other children are alive; they have been taken under state protection for reasons such as domestic violence, sexual abuse or being subjected to various physical or psychological violence. However, for whatever reason, these children are in dire need of being understood and getting support in an individual sense. For children in this group, it would be appropriate to assess the form of a group that most needs support in disadvantaged groups in the field of Spiritual Counseling and Guidance. Looking at the services provided so far in the field of ‘Spiritual Counseling and Guidance’, it will be seen how valuable and appropriate this activity is for Children’s Shelters. In order for children to overcome their traumas and to gain confidence in themselves and other people, their material and spiritual world needs to restore. Therefore, it is essential that they have a certain consciousness at the point of values and that this guidance be given by people who are experts in the field in terms of pedagogical formation in terms of developing and strengthening their religious and national feelings. Based on the information obtained as a result of one-on-one interviews with children, it will be revealed on which subjects they need ‘Spiritual Counselling and Guidance Services’ firstly. In this context, it will be focused on what kind of work is being done for these houses, what are the missing and strengths of these studies, and finally what other things can be done in addition to these studies.

Keywords: Guiding, Guidance, Children’s Shelters, Values Education, Spiritual Care.

COVID-19 SÜRECİNDE YAŞLILARDA RUH SAĞLIĞI VE DİNİ BAŞA ÇIKMA UYGULAMALI BİR MODEL GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİLİLİĞİNİN TEST EDİLMESİNİN TANITIMI

Doç. Dr. Muhammed KIZILGEÇİT

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Felsefe ve Din Bilimleri
mkizilgecit@atauni.edu.tr

Doç. Dr. İsmail SEÇER

Atatürk Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/PDR Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Murat YILDIRIM

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Psikoloji Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Fuat KARABULUT

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslam Bilimleri Anabilimler
Fuat.karabulut@atauni.edu.tr

Dr. Abdullah DAĞCI

Ankara Üniversitesi/İlahiyat Fakültesi/Felsefe ve Din Bilimleri
adagci@ankara.edu.tr

Dr. N. Yasemin ANGIN

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Felsefe ve Din Bilimleri
naksiyeyasemin@gmail.com

Araştırma Görevlisi M. Enes VURAL

RTEÜ/İlahiyat Fakültesi/Felsefe ve Din Bilimleri
Muhammet.vural@erdogan.edu.tr

Araştırma Görevlisi Nurun Nisa BAYRAM

Atatürk Üniversitesi/İlahiyat Fakültesi/Felsefe ve Din Bilimleri
Nurunnisa.kilit@atauni.edu.tr

Doktora Öğrencisi Murat ÇİNİCİ

Atatürk Üniversitesi/İlahiyat Fakültesi/Felsefe ve Din Bilimleri
Murat.cinici12@ogr.atauni.edu.tr

ÖZET

Koronavirüs (Covid-19) salgını, insanların günlük yaşamında birçok değişikliği beraberinde getirmektedir. İnsanları evde kalmak zoruna bırakarak sosyal çevresinden uzaklaşmalarına neden olan küresel ölçekli bu pandemik durum, sosyal varlık olan insanda psiko-sosyal uyum sorunları ortaya çıkarmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı ise Koronavirüs (Covid-19) salgın sürecinde bireylerin yalnızlık düzeyi, umutsuzluk düzeyi, hayatta anlam ve kader algılarını betimleyerek bu ekseninde bir dini başa çıkma MODELi geliştirmek ve geliştirilen MODEL'in uygulanmasıyla bireylerin koronavirüs (Covid-19) sürecinde yaşadıkları olumsuzluklarla başa çıkma yöntemlerini dini argümanlarla açıklamaktır. Koronavirüs (Covid-19) sürecini yaşayan bireylerin yalnızlık düzeyleri, umutsuzluk algıları, hayatın anlamı niteliği dini başa çıkma yönü ve kader algıları bazı sosyodemografik değişkenlere göre araştırılacaktır. Bunun için betimsel desen tercih edilecektir. Ancak söz konusu olgunun değişkenlerle olan ilişkisi hakkında bilgi sahibi olmak tek başına bu yöntemle mümkün olmadığından araştırmanın nicel boyutu, betimsel desenin yanında ilişkisel desenle de kurgulanacaktır. Araştırma, belirtildiği üzere birinci aşamada betimsel ve ilişkisel araştırma deseni ve ikinci aşamasında ise deneysel bir araştırma deseni ile yürütülecektir. Araştırmanın popülasyonun yaklaşık bin (1000) kişiden oluşması hedeflenmektedir. Bu katılımcıların seçiminde rastgele örneklem seçimi kullanılacaktır. Bu bağlamda alan uzmanları tarafından hazırlanan, ölçekleri, anket sorularını ve demografik bilgileri içeren bir anket formu ilgili örnekleme uygulanacaktır. Araştırmanın deneysel kısmı ise 30 yaşlı katılımcıdan oluşacaktır. Katılımcıların seçiminde rastgele örneklem seçimi kullanılacaktır. Sözü edilen çalışma grubunda deney (n=15) ve kontrol grubu (n=15) olmak üzere iki grup yer alacaktır. İlgili her iki gruba ön test uygulanacaktır. Son test uygulamasında deney grubundaki yaşlı bireylerin uygulanan “*dini başa çıkma destek modeli*” sonrasında yalnızlık, umutsuzluk, hayatın anlamı ve kader algıları standardize testlerle ölçülerek kontrol grubuyla (salt anket uygulanan bireyler) karşılaştırılacak ve dini başa çıkma modelinin koronavirüs Covid-19 salgın sürecine (yaşlı bireyleri) etkisi tespit edilecektir. Son test uygulaması durum analizinde kullanılan bazı ölçeklerin tekrarıyla gerçekleştirilecektir. Bu özellikleriyle araştırma ön test- son test kontrol gruplu; bağımsız değişken sayısına göre ise tek faktörlü deney desendir. Araştırma aynı zamanda kontrollü bir prospektif müdahale çalışmasıdır. Elde edilen veriler neticesinde, Koronavirüs (Covid-19) sürecini yaşayan bireylerin yalnızlık düzeyleri, umutsuzluk algıları, hayatın anlamı niteliği dini başa çıkma yönü ve kader algılarının ölçülmesiyle psikolojik duyu durumları tespit edilen spesifik bir gruba destek sunulması, bu süreçte uygulama örneği bulunmayan bir çalışmadır. Ayrıca oluşturulmaya çalışılan modelle depresyon ve salgın gibi afet durumlarında bireysel dini destek niteliğinin oluşturulması da hem hâlihazırdaki salgınla baş etmede hem de daha sonra olası afet durumları için somut bir uygulama örneği olma açısından önem ve örneklik arz edecektir.

Anahtar Kelimeler: Korona (COVID-19) Salgını, Dini Başa Çıkma, Yalnızlık, Umutsuzluk, Hayatın Anlamı ve Kader Algısı, Uygulamalı Bir Model

RELIGIOUS COPING WITH THE COVID-19 PROCESS: DEVELOPING AN APPLIED MODEL IN THE CONTEXT OF LONELINESS, HOPELESSNESS, THE MEANING OF LIFE AND THE PERCEPTION OF FATE; AND TESTING ITS EFFECTIVENESS

ABSTRACT

The coronavirus (Covid-19) pandemic, which the whole world is exposed to, brings with it many changes in people's daily life. This global-scale pandemic situation that leads people to stay away from their social environment by having to stay at home causes psycho-social adjustment problems in the human beings. To fight against this pandemic coronavirus, medications can provide medical treatment while religious belief can help the individual cope with this process psychologically. Religious arguments for these needs of individuals can help both protect the health of individuals and restore balance. This study aims to develop a 'religious coping' based model advice and testing for one of the risk groups in a pandemic environment in Turkey and the world, the elderly. The main purpose of the study is to develop a religious coping model by describing the level of loneliness, despair level, perception of meaning and fate in life during the pandemic process; and using the application of the developed model, to explain how individuals cope with the negative experienced in this process with religious arguments.

The level of loneliness, perception of hopelessness, meaning of life, religious coping direction and fate perceptions of individuals who have experienced the coronavirus (Covid-19) process are going to be investigated according to some socio-demographic variables. For this purpose, descriptive pattern was preferred. However, since it is not possible to obtain data about the relationship between this phenomenon and the variables, the quantitative dimension of the research will be constructed with a relational pattern as well as a descriptive pattern. The research will be carried out with a descriptive and relational research pattern in the first stage and an experimental research pattern in the second stage. The population of the study consists of 880 people. Random sample selection was used in the selection of these participants. In this context, a questionnaire form including scales, questionnaires and demographic information was prepared by the field experts and then applied to a sample group. The qualitative working group of this study will consist of 20 elderly participants for the first interview and 50 for the

implementation part. Random sample selection will be used in the selection of these participants. In the study group, there will be two different application groups: experiment ($n = 25$) and control group ($n = 25$). At this stage, the experimental and control groups will be formed by random assignment method from the individuals who have been surveyed. A pre-test will be applied. In the posttest application, after the "religious coping support model" of the elderly individuals in the experimental group, loneliness, hopelessness, the meaning of life and fate perceptions will be measured with standardized tests and compared with the control group (individuals who have been questioned only) and the effect of the religious coping model on coronavirus Covid-19 pandemic process (elderly individuals) will be determined. The posttest application will be performed by repeating some scales used in the situation analysis. With these features, the research pattern includes pretest-posttest with control group as well as a single factor experiment according to the number of independent variables. The research is also a controlled prospective intervention study. The opportunity to make a little contribution to the people of our country, and especially to our older adults, in this difficult process is what makes the project the most meaningful for the project team.

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“XIII. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

XIII. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Abdulkakim BEKİ
--------------	--

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

13:30 - 14:30	Aysun CUMHUR	“COVİD HASTALARINA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK”
	Dr. Rukiye KARAKÖSE	“SALGIN ZAMANINDA YAŞLILARA YÖNELİK MANEVİ DESTEK HİZMETLERİ”
	Dr. Öğr. Üyesi İsa CEYLAN Dr. Abdullah DAĞCI	“COVID-19 SALGINI SIRASINDA ALKOL BAĞIMLILIĞIYLA BAŞ ETMEDE MANEVİYAT FENOMENİ ÜZERİNE NİTEL BİR İNCELEME”
	Dr. Öğr. Üyesi Abdulkakim BEKİ	“SOSYAL HİZMET UYGULAMALARINDA PANDEMİ VE MANEVİ DESTEK”

COVID HASTALARINA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK

Dr. Aysun CUMHUR, Diyanet İşleri Başkanlığı
aaysunozkan@gmail.com

ÖZET

Koronavirüs (Covid 19) dünya çapında etkisi devam eden, henüz net olarak tanımlanabilmiş bir tedavisi olmayan ve aşı çalışmaları devam eden bir salgın hastalıktır. Bilindiği üzere ülkemizde hastanelerde manevi danışmanlık ve rehberlik uygulamaları 2015 yılında başlamış, hali hazırda devam etmektedir. Dünyayı etkisi altına alan bu salgın hastalık sürecinde Covid 19 hastalarına yönelik manevi danışmanlık ve rehberlik uygulamaları söz konusu olduğunda Covid 19 hastalarının yaşadığı süreci anlamak ve manevi gereksinimlerini analiz edebilmek, onlara yönelik manevi danışmanlık ve rehberlik uygulamalarının içeriğini şekillendirmeye katkı sağlayacaktır. Bu amaçla araştırmada; Covid 19 hastalarının hastalığı değerlendirme süreci ile manevi ihtiyaçları tespit ve analiz edilerek onlara yönelik manevi danışmanlık ve rehberlik uygulamalarının kapsam ve sınırlarını belirlemeye katkı sağlamak hedeflenmiştir. Ayrıca çalışmada Covid 19 sürecini yaşamış olan katılımcıların yaşadıkları hastalık döneminde manevi danışmanlık gereksinimi hissedip hissetmedikleri ve hastanede manevi danışmanın bulunmasına yönelik düşünceleri değerlendirilmiştir.

Covid 19 hastalarının yaşadığı süreci anlamak ve manevi gereksinimlerini analiz edebilmenin temel amaç olduğu araştırmada, Covid 19 pozitif tanısı alarak izolasyon ve tedavi süreci yaşayan kişilerle mülakat yapılmıştır. Mülakatlara ek olarak bizzat bu hastalığı yaşamış olma ile hem mesleki hem de bireysel olarak Covid 19 tanılı hastalarla iletişim halinde olmanın sağladığı imkanla katılımcı gözlem tekniğiyle veri sağlanmıştır.

Covid 19 hastaları hastalıkları ile ilk karşılaştıklarında yoğun olarak şaşkınlık, çaresizlik, korku ve kaygı duyguları yaşamaktadır. Covid 19 tanısıyla yüzleşip tedavi sürecinin başlamasıyla hastada yalnızlık, kişisel kontrolünü kaybetme, bilinmezlik, kaygı, tecrit edilmiş olma, damgalanma duyguları hakim olmaktadır. Covid 19 hastalarının manevi ihtiyaçları ise hastalığı-bulaş ve tedavi sürecini anlamlandırma, ibadet ve duaya ek olarak sosyal destek olarak sıralanabilir. Covid 19 hastaları yaşadıkları süreçte özellikle izolasyon sürecinde yaşanan yalnızlık nedeniyle kendilerine eşlik edilmesi ve destek olunmasını istemelerine bağlı olarak manevi danışmanlık gereksinimi duymaktadır. Bu doğrultuda Covid 19 hastaları manevi danışmanın hastanede bulunmasının olumlu olacağına dair görüşlerini paylaşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Covid 19 hastalığı, Covid 19 hastaları, manevi danışmanlık ve rehberlik, anlam, manevi ihtiyaç

SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE FOR COVID PATIENTS

ABSTRACT

Coronavirus (COVID-19) is an epidemic disease that continues to affect the world and does not have a clearly defined treatment or vaccine. As it is known, spiritual counseling and guidance practices in hospitals in our country started in 2015 and are currently ongoing. When it comes to spiritual counseling and guidance practices for covid patients during this epidemic, which affects the world, understanding the process experienced by covid patients and analyzing their spiritual needs will contribute to shaping the content of spiritual counseling and guidance practices for them. For this purpose, in the research; With the disease evaluation process, it is aimed to contribute to determining the scope and limits of spiritual counseling and guidance practices for covid patients by identifying and analyzing their spiritual needs.

In the study, where the main goal is to understand the process of Covid patients and to analyze their spiritual needs, in addition to interviewing people who have experienced isolation and treatment process with a positive diagnosis of covid, the participant, with the opportunity of having this disease personally and communicating with patients diagnosed with Covid, both professionally and individually. It is aimed to provide data with the observation technique.

Covid patients experience intense feelings of surprise, helplessness, sadness and guilt when they first encounter their disease. With the confrontation with the diagnosis of Covid and the start of the treatment process, the patient is faced with the tension caused by loss of personal control, weakness, unknown, anxiety, worthlessness, isolation, stigmatization, stripping of their roles and identities in the society, or the change or suspension of this identity, even temporarily. In cases where the treatment of the patient continues in the hospital, in addition to these situations, various feelings and thoughts such as loneliness, isolation, death anxiety and fear are experienced. The spiritual needs of Covid patients can be listed as making sense of the disease (infection) and treatment process, feeling that this disease does not diminish the value of this disease as an individual, regain control of his life, coping with death anxiety and fear, feeling hope and social support.

Keywords: Covid disease, covid patients, spiritual counseling and guidance, meaning, spiritual need

SALGIN ZAMANINDA YAŞLILARA YÖNELİK MANEVİ DESTEK HİZMETLERİ

Rukiye KARAKÖSE, Klinik Psikolog, Sosyal Hizmet PHD
rukiyekarakose@gmail.com

ÖZET

Pandemi gibi çok geniş coğrafyaları etkileyen afetler söz konusu olduğunda, bireyler her ne kadar benzer zorluklar (hastalık, yakınlarını kaybetme, sosyal izolasyon, işsizlik vb.) yaşasalar da verecekleri tepkiler ve kullanacakları baş etme mekanizmaları yaş, sosyoekonomik durum ve bireysel psikolojik dayanıklılık düzeyi gibi özelliklerden oldukça fazla etkilenecektir.

Özellikle yaşlılar, salgın gibi olağanüstü durumlarda manevi destek, manevi danışmanlık ve manevi sosyal hizmet uygulamaları ile desteklenmesi gereken kırılgan bir gruptur.

Yaşlılarda manevi destek ihtiyacının, özellikle yaşlılığa bağlı bilişsel gerilemeler, toplumsal saygınlığın yitirilmesine yönelik tehditler ve kayıplara bağlı yaşanacak yas süreci olmak üzere üç temel alanla ilişkili olarak ortaya çıkacağı; manevi danışmanlık ve rehberlik uzmanlarının bu üç temel alanla ilişkili problemlerle başa çıkma konusunda yaşlı bireyi desteklemesi gerektiği belirtilmektedir (Kaya-Göktepe, 2017: 239).

“Sosyal çalışma disiplini ve mesleğinde maneviyata duyarlı müdahaleler de son 20 yıldır artan şekilde ilgi çekmektedir. Bu ilgi son yıllarda ülkemize de yansımıştır. Maneviyata duyarlı müdahalelerin, hizmet alanları güçlendirme, değişme ve gelişmesini sağlamadaki olumlu etkileri batı ülkelerinde çeşitli araştırmalarla kanıtlanmıştır.”

“Bu müdahalelerin, hizmet alıcıların yararına olarak ülkemizde de verimli ve etkin bir şekilde uygulanabilmesi için, doğru tanımlanması, teorik temellerinin ve uygulamada dikkat edilecek noktaların bilinmesi gerekmektedir” (Yeşilkayalı, 2016: 227). Uygulama düzeyinde ise ülkemizde henüz sistemli bir manevi sosyal hizmet çalışması yapılmamaktadır.

Afetlerin tamamen engellenmesinin mümkün olmadığı hatırdta tutularak, yaşlı nüfusa yönelik koruyucu ruh sağlığı çalışmaları kapsamında manevi destek hizmetlerinin yapılandırılarak yaygınlaştırılması ve gerektiğinde uygulanması, ilgili kurum ve kuruluşlarca ivedilikle gündeme alınmalıdır.

SPIRITUAL SUPPORT SERVICES FOR THE ELDERLY DURING THE EPIDEMIC

ABSTRACT

In the case of disasters that affect wide areas of the world, such as pandemics, individuals may experience similar difficulties (illness, loss of relatives, social isolation, unemployment, etc.). However, their reactions and coping mechanisms will vary according to their age, socio-economic status and individuals' resilience levels.

The elderly are an especially vulnerable group that should be supported with spiritual counseling, spiritual support and spiritual social work practices in situations such as epidemics.

It has been argued that the need for spiritual support for the elderly will arise in relation to three main areas, namely the cognitive regressions due to old age, threats to loss of social dignity and the mourning process due to losses; and spiritual counseling and guidance experts should support the elderly persons in coping with the problems related to these three main areas (Kaya-Göktepe, 2017: 239).

There has been an increasing interest in spirituality-sensitive interventions in social work, both as academic discipline and as a profession, over the last 20 years. This interest has also been reflected in our country in recent years. The positive effects of spirituality sensitive interventions in creating strengthening, transformative and developmental effects in the service areas have been proven in various studies in western countries.

In order to implement these interventions in a way that is efficient and effective for the clients in our country, the interventions must be defined correctly and their theoretical foundations and the main tenets of their application must be better understood." (Yeşilkayalı, 2016: 227). At the application level, there is not yet any systematic spiritual social work activity in our country. Keeping in mind that it is not possible to prevent disasters completely, configuration and proliferation of spiritual support services within the scope of preventive mental health activities for the elderly should be put on the agenda by relevant institutions and organizations.

COVID-19 SALGINI SIRASINDA ALKOL BAĞIMLILIĞIYLA BAŞ ETMEDE MANEVİ BAKIM İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİ

Dr. Abdullah DAĞCI, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
adagci@ankara.edu.tr

Dr. İsa CEYLAN, TRT Genel Müdürlüğü
ceylanisa@gmail.com

ÖZET

Covid-19 salgını sırasında alkol kullanımını azaltmak veya önlemek için risk faktörlerini en aza indirecek ve koruyucu faktörleri en üst düzeye çıkaracak hizmetler ve programlar sunma ihtiyacı gün geçtikçe önemini artırmaktadır. Maneviyat ve din, sıklıkla bireylerin alkol ve diğer bağımlılık yapıcı maddelerin kullanımını kontrol altına almaya ve bağımlılıktan arınmaya önemli katkılar sağlayan unsurlar olarak kabul edilmektedir. Bu süreçte manevi bakım, zihinsel rahatlama sağlamak için uygun yöntemlerden biri olabilir (Fardin, 2020). Bu bağlamda dinler, ortaya çıktıkları yıllardan bugüne kadar kriz zamanlarında insanlığa manevi açıdan yardımcı olmak için davranışsal tavsiyeler vermeye çalışmışlardır.

Bu çalışmanın amacı, maneviyat fenomeni çerçevesinde alkol bağımlısı bireylerin deneyimledikleri dini ve manevi yaşantıların, kendileri için neyi ifade ettiğini ve ne anlama geldiğini araştırmaktır. Diğer yandan maneviyatın bilinçli deneyimler üzerinden ne şekilde algılanıp yorumlandığı ve bu yorumların ortak yönlerinin neler olduğunun keşfedilmesi hedeflenmiştir. Araştırmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Çalışmaya katılan bireylerin tecrübeleri, maneviyata yükledikleri işlevsel anlamlar ve öz deneyimler ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu çerçevede ifade edilen duygular ve yaşantılar yorumlayıcı fenomenolojik analiz ile çözümlenerek yorumlanmıştır. Böylelikle elde edilen bulguların özellikle COVID-19 salgını sürecinde alkol bağımlılığıyla baş etmeye çalışan bireylere yönelik verilebilecek manevi bakım süreçlerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çalışma grubu, Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi ve Eğitim Merkezi'nde (AMATEM) alkol kullanım bozukluğu tanısıyla kendilerine yatış verilen ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 5 kişiden oluşmaktadır. 10 yarı açık uçlu soruya verilen cevapların tematik analizi sonucunda “dini ritüeller, af olgusu, yaşam sistemindeki İlahî tasarım inancı, duyguları kontrol edip yönetmek, sosyal destek almak, aile bağları, gelgitler yaşamak, tövbe deneyimi, paranormal inançlara atıflar” başlıklı temalara ulaşılmıştır. Sonuç olarak alkol bağımlıları, uygulanan ritüellere ve paylaşılan ortak anlamlara açıkça inandıkları sürece bağımlılığı kontrol altına almada fayda görebileceklerini iletmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19 Salgını, Manevi Bakım, Alkol Bağımlılığı, Baş Etme, İhtiyaç Analizi.

DETERMINATION OF THE SPIRITUAL CARE NEEDS IN THE COPING WITH ALCOHOL ADDICTION DURING THE COVID-19 PANDEMIC

ABSTRACT

The coronavirus pandemic (COVID-19) broke out at the end of November 2019. About 1 year has passed since the first cases were seen. In an attempt to contain the pandemic, governments around the world have implemented social or physical distance measures in their search for medical measures. This situation caused millions of people to be isolated in their homes for a long time. The Government of Turkey; advised to public to stay home during the pandemic, avoid unnecessary social contact, and protect themselves and their health systems. In certain periods, he applied a ban on going out.

Ongoing restrictions and curfews in many countries have negative effects on the general population in terms of health and well-being. The prevalence rate of anxiety, depression and alcohol addiction has become worrying in the last 1 year. In addition, isolation and widespread economic losses have caused many people to be psychologically uncomfortable (such as stress and anxiety disorders). Stress is an important risk factor in the initiation and maintenance of alcohol use. Chronic alcohol use causes disorders in the immune system and problems in emotional regulation.

Another risk factor for the onset and maintenance of alcohol use and alcohol addiction is persistent impulsivity; that is, the tendency to take risks or act without adequate foresight or consideration. Impulsivity can manage alcohol consumption caused by stress or is associated with relapse in ex-addicted individuals. Thus, this isolation period can lead to an increase in alcohol use, relapse and potentially the development of alcohol dependence in individuals at risk.

In this context, in order to reduce or prevent alcohol use during the coronavirus pandemic, the need to provide services and programs that will minimize risk factors and maximize protective factors comes to light. Spirituality and religion are often regarded as important contributors to controlling the use of alcohol and other addictive substances and purification from addiction. Spiritual counselling can be one of the appropriate methods for mental relaxation. Religions have sought to give behavioural advice to spiritually help humanity in times of crisis since their emergence.

The aim of this study is; to determine what the religious and spiritual experiences of alcohol addicted individuals within the framework of spirituality phenomenon express and what they mean for them. How spirituality is perceived and interpreted through conscious experiences; it was also aimed to discover what the common aspects of these comments are. Qualitative research design was used in the research. The experiences of the individuals participating in the study, the functional meanings and self-experiences they attribute to spirituality were tried to be revealed. Emotions and experiences expressed in this framework were analysed and interpreted with interpretive phenomenological analysis. The findings thus obtained will contribute to the spiritual counselling processes that can be given to individuals who are trying to cope with alcohol addiction, especially during the COVID-19 pandemic.

The study group consists of 5 people who were admitted to the Alcohol and Substance Addiction Treatment and Training Centre (AMATEM) with a diagnosis of alcohol use disorder and volunteered to participate in the study. As a result of the thematic analysis of the answers given to 10 semi-open-ended questions, themes consisting of various factors such as “religious rituals, forgiveness, Divine design belief in the life system, controlling and managing emotions, getting social support, family ties, living tides, repentance experience, references to paranormal beliefs” were reached. As a result, alcohol addicts stated that they could benefit from controlling addiction as long as they clearly believed in the rituals and shared common meanings.

Keywords: COVID-19 Pandemic, Spiritual Care, Alcohol Addiction, Coping, Needs Analysis.

SOSYAL HİZMET UYGULAMALARINDA PANDEMİ VE MANEVİ DESTEK

Dr. Öğr. Üyesi Abdulhakim BEKİ, Üsküdar Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü Öğretim Üyesi

ÖZET

Sosyal hizmet mesleği birey, grup, toplum ve toplulukların biyolojik, psikolojik, sosyal ve manevi/spritüel/tinsel yönden desteklenmesine ve güçlendirilmesine yönelik, koruyucu, önleyici, tedavi edici ve rehabilite edici hizmetleri sunan bir meslek ve disiplindir. Bu hizmetleri gerçekleştirirken **holistik-bütüncül** bir bakış açısı ve **multidisipliner** bir yaklaşımla ele alınması gerektiği sosyal hizmet disiplinin üzerinde durduğu en temel hususlardan biridir. Sosyal hizmet mesleği ve disiplinin en temel makro kuramlarından biri olan **“güçlendirme kuramı”** ile insanların maddi, manevi ve sosyal yoksunluklarının giderilmesini sağlama bu mesleğin en temel uygulama alanlarından biridir. Bunu ifade eden Anayasamızın amir hükümlerinde **“tüm vatandaşların maddi, manevi ve sosyal yoksunluklarının giderilmesi”** hükmüne dayanan ve bu çerçevede hazırlanan 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununda bireylerin **“maddi, manevi ve sosyal yoksunluklarının giderilmesi”** maddesi, 5395 sayılı çocuk koruma kanunu ile 633 sayılı KHK ile kurulan Aile Çalışma Ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının kuruluş kanununda da aynı ifadelerle **“tüm dezavantajlı kesimlerin maddi ve manevi yoksunluklarının giderilmesi”** ifadeleri hukuki bir dayanak olarak sosyal hizmet uygulamalarında ana mihenk noktasıdır. İnsan, «bio-psiko-sosyal ve manevi bir varlıktır». İnsanın biyolojik, psikolojik, sosyal ve manevi anlamda ihtiyaçları vardır. Sosyal hizmet disiplini ve mesleği de insanın bu ihtiyaçları noktasında koruyucu, önleyici, tedavi edici ve rehabilite edici çalışmalar yapar. Bu kapsamda, koronavirüs gibi sosyal sorunlarla karşılaşan birey, aile, grup, topluluk ve toplumlara güçlendirme ilkesi çerçevesinde destek sağlar. Bu destekler biyolojik, psikolojik, sosyal ve manevi desteklerdir. Tüm bu çalışmaları holistik bir bakış açısı ile gerçekleştirir. Bu çalışmada biyolojik, psikolojik ve sosyal olarak desteklenen bireylere manevi destek noktasında nasıl destekleneceği ile ilgili bir bakış açısı ortaya konmaya çalışılmaktadır. Bu kapsamda 14 günlük izolasyon ve 14 maddelik bio-psiko ve sosyal desteğin yanında 14 maddede de manevi destek unsurları ele alınmaktadır. Bunlar sırası ile; . 1. Allah’a İman (Tevhid), 2. İmtihan Bilinci, 3. Şifayı Allah’tan Beklemek 4. Tefükkür, Tevekkül, Teslimiyet, 5. Allah’tan Ümit Kesmeden Tövbe ve İstiğfar Etmek, 6. Sabır ve Sabır İçinde Şükür, 7. Hastalık İle Başa çıkma Bilinci, 8. İbadet, Sabır ve Namaz, 9. Dua, 10. Kur’an’a Yönelmek, 11. Ölüm Bilinci, 12. Musibeti Bir Öğretmen, Nasihatçı ve Bir Yol Gösterici Olarak Görmek, 13. Hayatın Anlam ve Amacını Yakalayabilmek, 14. Diğergamlık

ABSTRACT

Social work profession is a profession and discipline that provides protective, preventive, curative and rehabilitative services aimed at supporting and strengthening individuals, groups, communities and communities in biological, psychological, social and spiritual / spiritual / spiritual aspects. It is one of the most fundamental aspects of the social work discipline that it should be handled with a holistic-holistic perspective and a multidisciplinary approach while performing these services. The elimination of the material, spiritual and social deprivations of people with the “*empowerment theory*”, which is one of the most basic macro theories of the social work profession and discipline, is one of the most basic application areas of this profession. In the Social Services Law numbered 2828, which is based on the provision of “*eliminating the material, moral and social deprivations of all citizens*” in the governing provisions of our Constitution expressing this, the article “*eliminating the material, spiritual and social deprivations of individuals*” is in the founding law of the Ministry of Family, Labor and Social Services, the expressions “*eliminating the material and moral deprivations of all disadvantaged groups*” are the main reference points in social service practices as a legal basis.

Human, is a “*bio-psycho-social and spiritual being*”. Human has biological, psychological, social and spiritual needs. Social work discipline and profession also carries out protective, preventive, therapeutic and rehabilitative activities for these needs of people. In this context, it provides support within the framework of the principle of empowerment to individuals, families, groups, communities and societies facing social problems such as coronavirus. These supports are biological, psychological, social and spiritual supports. It carries out all these works with a holistic perspective. In this study, it is tried to present a perspective on how to support individuals who are biologically, psychologically and socially supported at the point of moral support. In this context, besides 14-day isolation and 14-item bio-psycho and social support, spiritual support elements are also discussed in 14 items. These are respectively; 1. Belief In Allah (Tawhid), 2. Imtihan Consciousness, 3. Expecting Healing From Allah 4. Acknowledgment, Representation, Delivery, 5. Regarding And Honoring From Allah, 6. Thanks With Patience And Patience, 7. Awareness Of Coping With The Disease, 8. Worship, Patience And Prayer, 9. Prayer, 10. Directing To The Qur, 11. Death Awareness, 12. Seeing The Musibet As A Teacher, National Hishatter And A Guidance, 13. Capturing The Meaning And Purpose Of Life, 14. Digroup.

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“XIV. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

XIV. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Dr. Selçuk ESKİÇUBUK
-------------	--------------------------------------

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

13:30 - 14:30	Mehmet PEHLİVAN	“SALGIN ZAMANLARINDA YAŞLILARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİ”
	Dr. Büşra KUTLUAY ÇELİK	“ASR-I SAÂDET’TE SALGIN HASTALIKLAR VE TOPLUM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: HZ. PEYGAMBER’İN ALDIĞI TEDBİRLER ÜZERİNE SOSYOLOJİK BİR DEĞERLENDİRME”
	Nilüfer MUTLU	“ZORUNLU GÖÇTE MANEVİ DANIŞMANLIK: AHISKALI TÜRKLER ÖRNEĞİ, ÇARPICI SONUÇLARI VE İLGİNÇ FARKLARI”
	Dr. Selçuk ESKİÇUBUK	“OLAĞANÜSTÜ TIBBİ DURUMLARDA HEKİMLERİN HASTA VE ÇEVRESİNE DAVRANIŞLARI NASIL OLMALIDIR?”

SALGIN ZAMANLARINDA YAŞLILARA YÖNELİK MANEVİ DANIŞMANLIK ve REHBERLİK HİZMETLERİ

Mehmet PEHLİVAN , S.D.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri A.B.D.
Din Sosyolojisi, Afyonkarahisar İl Müftülüğü Din Hizmetleri Uzmanı.
m.pehlivan97@hotmail.com

ÖZET

İnsan dediğimiz varlık, hayatı boyunca çeşitli yaşamsal evrelerden geçmektedir. Bu evreler, doğumla başlamakta; bebeklik, çocukluk, ergenlik, genç yetişkinlik, yetişkinlik ve yaşlılık dönemleri şeklinde devam etmektedir. Bu süreçte insanın, hayatın anlam ve amacını kavrayabilmesi, dünyaya niçin geldiğini, ödev ve sorumluluklarının neler olduğunu bilmesi, kişiyi manevi anlamda canlı tutan önemli noktalardan bir tanesidir. İnsanoğlu var olduğu sürece, maddi yardıma ihtiyaç duyduğu gibi şüphesiz ki manevi desteğe de ihtiyaç duymaktadır. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de bilhassa son yıllarda bireyi ve toplumu anlama açısından manevi danışmanlık hizmetleri önem kazanmaktadır. Manevi danışmanlık hizmetinin götürüldüğü bir kesim de yaşlılarımızdır. Bu çalışmamızda, salgın döneminde yaşlılara yönelik yapılan manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerini, yaşlıların manevi ihtiyaçlarını, maneviyat ile ilgili kuramsal yaklaşımları, yaşlı refahı, hastalık ve manevi destek gibi konuları ele alacağız.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Manevi Danışmanlık, Salgın, Din, Maneviyat.

SPIRITUAL CONSULTANCY AND GUIDANCE SERVICES FOR THE ELDERLY IN TIME OF OUTSTANDS

ABSTRACT

The being we call human goes through various vital stages throughout its life. These stages start with birth; It continues in infancy, childhood, adolescence, young adulthood, adulthood and old age. In this process, being able to comprehend the meaning and purpose of life, to know why he came to the world, what his duties and responsibilities are, is one of the important points that keep a person alive in a spiritual sense. As long as human beings exist, they undoubtedly need moral support as well as financial aid. As in the world, spiritual counseling services have gained importance in our country, especially in recent years, in terms of understanding the individual and society. Another segment where spiritual counseling service is provided is our elderly. In this study, we will discuss issues such as spiritual counseling and guidance services for the elderly during the epidemic, spiritual needs of the elderly, theoretical approaches to spirituality, elderly welfare, illness and spiritual support.

Keywords: Old Age, Spiritual Counseling, Epidemic, Religion, Spirituality.

ASR-I SAÂDET'TE SALGIN HASTALIKLAR VE TOPLUM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: HZ. PEYGAMBER'İN ALDIĞI TEDBİRLER ÜZERİNE SOSYOLOJİK BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Büşra KUTLUAY ÇELİK, Öğretmen, Kartal Hasan Ferruh Özgen Anadolu Lisesi,
İstanbul
busra_kutluay@hotmail.com

ÖZET

İnsanlık tarihinin ilk zamanlarından bu yana toplumlar pek çok salgın hastalıkla yüz yüze gelmiş, çok sayıda can kaybı vermekle kalmayıp hem manen hem de madden zarara uğramışlardır. İslâm tarihi kaynaklarının verdiği bilgilere göre Asr-ı Saâdet'te de veba/tâun, humma/sıtma, cüzzam gibi salgın hastalıklar ortaya çıkmış, Allah'ın elçisi ve Medine site devletinin lideri olarak Hz. Peygamber, Müslüman toplumu bu hastalıklardan korumak ve bunlarla mücadele etmek için birtakım sıhhî, sosyal ve siyasî tedbirler almıştır. Koruyucu hekimlik, karantina, temizlik, bulaşıcı hastalıklar konusunda toplumu bilgilendirme, bağışıklık sistemini güçlendirme, sahîh bir kader ve tevekkül anlayışını ikame etme, bazı kısıtlamalar getirme bu tedbirlerden bazılarıdır.

Biz bu çalışmamızda Asr-ı saâdet'te salgın hastalıkların toplum üzerindeki etkisini inceleyecek, bir resûl olduğu kadar aynı zamanda bir devlet başkanı olan Resûl-i Ekrem'in davranış tarzı üzerinde duracağız. Çalışmamız Hz. Peygamber dönemi salgın hastalıklarla ve bunların sosyolojik tahlili ile sınırlıdır.

Anahtar Kelimeler: Salgın hastalık, Karantina, Hıfzıssıhha, Hz. Peygamber, Sosyoloji

EPIDEMIC DISEASES AND THEIR EFFECTS ON SOCIETY IN AL-ASR AL-SAĀDAH: A SOCIOLOGICAL ASSESSMENT ON THE MEASURES TAKEN BY THE PROPHET MUHAMMAD

ABSTRACT

Since the earliest days of human history, societies have faced many epidemic diseases, not only suffered a great number of losses, but also suffered both moral and material damage. According to the information given by the sources on the history of Islam, epidemic diseases such as plague/taun, fever/malaria, leprosy appeared in al-Asr al-Saādah, as the messenger of Allah and the leader of the city state of Madina, The Prophet took some social, sanitary and political measures to protect the Muslim community from these diseases and to combat them. Preventive medicine (hıfz al-Sihha), quarantine, cleaning, informing the public about infectious diseases, strengthening the immune system, substituting a genuine understanding of fate/destiny (qadar) and trust, imposing some restrictions and raising awareness are some of these measures. In this study, we will examine the effect of epidemic diseases on society in al-Asr al-Saādah, and method of the Messenger of Allah as a head of state and leader of his ummah. Our study is limited to epidemics and their sociological analysis in al-Asr al-Saādah.

Keywords: Epidemic, quarantine, hygiene, the prophet Muhammad, sociology.

ZORUNLU GÖÇTE MANEVİ DANIŞMANLIK: AHISKALI TÜRKLER ÖRNEĞİ, ÇARPICI SONUÇLARI VE İLGİNÇ FARKLARI

Nilüfer MUTLU, Bursa Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, YÖK
100/2000 Doktora öğrencisi,
711542006@ogr.uludag.edu.tr

ÖZET

Dünya genelinde yaşanan ekonomik, siyasi ve toplumsal kırılmaların artması, bilimin ve teknolojinin hızla gelişmesi insanları aynı anda birçok problemlerle karşılaşmasına neden olmaktadır. Yaşam şartları ve çevresel zorluklar ile başa çıkmak, acılarını hafifletmek veya yaşadıklarını anlamlandırmak için göçmenler daha değişik yollara başvurmuşlardır. Bu çözümlerden biri de psikoloji ve din biliminin kesiştiği noktada ortaya çıkan manevi danışmanlık olmuştur. Manevi danışmanlık, uzmanlar tarafından danışanların stres veya kaygı ile başa çıkamalarında sağlanan danışmanlık türüdür. Diğer bir ifadeyle insanların yaşam şartları ve zorluklarıyla baş etme, umutsuzluk gibi olumsuz duygulara neden olan durumlarda verilen destek formudur.

Bu çalışmanın amacı, eskiden günümüze zorunlu göçler yaşamış Ahıskalı Türklerin göç süreci ve sonrasında hangi manevi danışmanlık yöntemlerinden faydalandıkları, sahip oldukları manevi değerlerin tespit edilmesi, topluma yansımaları ve doğurduğu sonuçların incelenmesidir. Etnik bilinç, milli kimlik, aidiyet, vatan, vatansızlık, azınlık gibi hususları manevi danışmanlık bağlamında ele alarak araştırmak bizi önemli tespitlere götürecektir. Bu verilerin elde edilmesinde mülakat yöntemi kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan sorular, Bursa ilinin değişik semtlerinde ikamet eden Ahıskalı Türklerle sorularak gerçekleştirilmiştir.

Türkiye’de Ahıskalı Türklerini ele alan birçok çalışma vardır. Fakat zorunlu göç yaşamış geleneksel bir toplum olan Ahıskalı Türklerinin dini – manevi danışmanlık boyutu ile ilgili çalışma yapılmamıştır. Böyle bir çalışmanın ilk kez yapıyor olması bu konunun önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Manevi Danışmanlık ve Rehberlik, Ahıskalı Türkler, Zorunlu Göç, Grup dayanışması, Bursa.

SPIRITUAL GUIDANCE IN FORCED MIGRATION: CASE OF MESKHETIAN TURKS, STRIKING RESULTS AND INTERESTING DISTINCTNESS ABOUT THEM

ABSTRACT

The worldwide increase in economic, political and social breakdowns and the rapid development of science and technology have led people to encounter many problems at the same time. Immigrants tried to find more different ways to cope with living conditions and environmental stresses, to ease their distress, or to make sense of their experiences. One of these methods has been spiritual guidance which becomes evident at the intersection point of psychology and theology. Spiritual guidance is a kind of guidance provided by specialists to help clients cope with stress or anxiety. In other words, it is the form of support given in situations leading to negative feelings such as struggling with living conditions and challenges, and hopelessness.

The aim of this study is to determine which spiritual guidance methods used by the Meskhetian Turks, who experienced forced migration from past to present, during and after the migration process, and to examine its reflection on the society and the consequences. Examining issues such as ethnic consciousness, national identity, belonging, homeland, statelessness, minority in the context of spiritual counseling will lead us to important detections. The interview method was used to obtain these data. The questions prepared by the researcher were asked to the Meskhetian Turks residing in different districts in the province of Bursa.

There are many studies addressing Meskhetian Turks in Turkey. However, no study has been conducted on the religious-spiritual guidance of the Meskhetian Turks, which is a traditional society that has lived through forced migration. The fact that such a study has been conducted for the first time emphasizes the value of this topic.

Keywords: Spiritual Counseling and Guidance, Meskhetian Turks, Forced Migration, Group Cohesion, Bursa

OLAĞANÜSTÜ TIBBİ DURUMLARDA HEKİMLERİN HASTA VE ÇEVRESİNE DAVRANIŞLARI NASIL OLMALIDIR?

Uz.Dr.Selçuk ESKİÇUBUK, Şanlıurfa SSK hastanesi,2.Genel Cerrahi kliniğinden emekli,
drselesk@gmail.com

ÖZET

Günümüzde manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetleri için birçok Üniversitemizde Yüksek Lisans programları düzenlenmektedir. İlgili fakültelerin ilahiyat, İslami ilimler, psikoloji, psikolojik danışma ve rehberlik bölümlerinden mezun olanlar bu programlara başvurabiliyorlar.

Olağan durumlarda manevi danışmanlık hizmetleri bu konuda eğitim almış kişiler tarafından verilir. Ama mesleki hayatları olağanüstü durumlarla karşılaşmaya her an müsait olan hekimler; hasta ve çevresine nasıl davranacakları konusunda klinik stajlarında veya uzmanlık eğitimleri esnasında Psikiyatri kliniklerinde özel bir eğitim almazlar. Bu nedenle hekimler sahada öfke ve saldırganlık gibi davranışlarla karşılaştıklarında nasıl davranacaklarını bilmemektedir. Böyle olumsuz olaylara kamuda çok sık muhatap olan doktorlar bu nedenle mesleğini devam ettirmek için daha az sorunlu olan özel sektörde çalışmayı tercih edebilmektedir.

Uzman olmak isteyen doktorlar bu nedenlerle hasta ile acil müdahalenin az olduğu veya olmadığı uzmanlık dallarını tercih etmektedir. Uzman doktorların bir kısmı acil tedavinin olmadığı üst ihtisas dallarına yönelmektedir. Veya bazıları da kamudan erkenden emekli olup işyeri hekimi olarak çalışmayı tercih etmektedir. Bu nedenlerle acilen olağanüstü tıbbi durumları yönetebilmek için doktorlara gerekli eğitimler verilmelidir.

Bu çalışmada olağanüstü tıbbi durumlar hakkında eğitim almadan göreve başlayan ve 35 yıl genel cerrahi uzmanı olarak görev yapan bir hekimin başından geçen olaylar, bunlara karşı kişisel yöntemleriyle aldığı sonuçlar anlatılmıştır. Yaşanan bu deneyimler hekimlerin mesleğe atılmadan önce böyle durumlar için eğitim almalarının ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

HOW SHOULD PHYSICIANS REACT TO THE PATIENT AND SURROUNDINGS IN EXTRAORDINARY MEDICAL CONDITIONS?

ABSTRACT

Nowadays, graduate programs are established in many of our universities for spiritual counseling and guidance services. Graduates from the departments of theology, Islamic sciences, psychology, psychological counseling, and guidance of the relevant faculties can apply to these programs.

Normally, spiritual counseling services are provided by people who have been trained in this area. But physicians-whose professional lives are always subject to face extraordinary situations-do not receive special training in psychiatry clinics during their clinical internship or specialty training on how to interact with the patient and their environment under these circumstances. Therefore, physicians do not know how to behave when confronted with behaviors such as anger and aggression in a real-life situation. Doctors, who are frequently exposed to such adverse events in the public sector, may therefore prefer to work for the less problematic private sector to continue their profession. Doctors who want to become specialists prefer specialties with little or no emergency intervention with the patient. Some specialists prefer higher specialization branches where there is no emergency treatment while others retire early from the public sector and prefer to work as a workplace doctor. For these reasons, necessary training should be given to physicians to be able to manage emergency medical situations urgently.

In this study, true events witnessed by a physician who started working without training on extraordinary medical conditions, and worked as a general surgery specialist for 35 years; and his efforts to manage these situations with his personal methods were explained. These experiences show the importance of necessary extraordinary situation training for physicians, early in their career.

Keywords: extraordinary, medical, condition, spiritual, education

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“XV. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

XV. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Recep Orhan ÖZEL
------------	---

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

15:00 - 16:00	Abdurrahman ÜNALAN	“MANEVİ DANIŞMAN ADAYI İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN GÖÇMENLERE YÖNELİK TUTUMUNU ÖLÇME VE MANEVİ DANIŞMANLIK ALGI DÜZEYLERİNİN YETERLİLİĞİ ÜZERİNE BİR İNCELEME; KSÜ ÖRNEĞİ”
	Saadettin OKUR	“AİLEDE MANEVİ REHBERLİĞİN ÖNEMİ”
	Dr. Abdullah DAĞCI Dr. Öğr. Üyesi İsa CEYLAN	“COVID-19 SÜRECİNDE MANEVİ BİR GEREKSİNİM OLARAK SABIR: HUZUREVİ YAŞLILARI ÜZERİNDE BİR ALAN ARAŞTIRMASI”
	Ünal KIYAR	“BAKARA 2/155-157 ÂYETLERİ BAĞLAMINDA KUR’ÂN’DA MUSİBET-SABIR İLİŞKİSİ VE PANDEMİ SÜRECİNDE MANEVİ DANIŞMAYA ETKİSİ”

MANEVİ DANIŞMAN ADAYI İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN GÖÇMENLERE YÖNELİK TUTUMUNU ÖLÇME VE MANEVİ DANIŞMANLIK ALGI DÜZEYLERİNİN YETERLİLİĞİ ÜZERİNE BİR İNCELEME; KSU ÖRNEĞİ

Abdurrahman ÜNALAN, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler
Enstitüsü, Din Psikolojisi Yüksek Lisans Öğrencisi, Kahramanmaraş
unalanabdurrahman@gmail.com

ÖZET

İyileştirme, sosyalleşme ve uyum faaliyeti olarak büyük önem taşıyan Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Ülkemizde Diyanet İşleri Başkanlığı ve Sağlık Bakanlığı arasında imzalanan protokol sonucu son zamanlarda sıkça gündemde yer almakla beraber birçok çalışmanın da konusu olmuştur. Aynı şekilde son yıllarda gündemi sıkça meşgul eden bir diğer konu da göçmen konusudur. Özellikle Suriye’de çıkan savaş sonucu ülkemize göç eden Suriyeli vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde yerli halkın farklı yargıları ile sürekli gündemlerinde yer edinmektedir. Bu çalışmamız Manevi Danışman ve Rehberlik adayı İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin göçmenlere yönelik tutumunu ölçme ve manevi danışmanlık algı düzeylerinin yeterliliği üzerine bir inceleme yapmayı hedeflemektedir. Göçmen konusunun güncelliği ve önemi bakımından özellikle sığınmacıların çok olduğu şehirlerden biri olan Kahramanmaraş’ta bu çalışmanın yapılması gerekli görülmektedir.

Manevi Danışmanlık ve Rehberlik konusu ile ilgili yapılan çalışmalar, gazete-dergi metinleri, konu ile ilgili haberler ve bu fikre karşı görüşlerin savunduğu tezler incelenip Manevi Danışmanlık ve Rehberlik hizmetinin nasıl olması, hangi disiplinler arası iş birliği yapılması konularının da çalışmamızda yer alması hedeflenmiştir. İlgili disiplinlerden olan ilahiyat dünyasının maneviyat ve manevi danışmanlık ve rehberlik tanımı, manevi danışmanlık hakkında ne kadar bilgi sahibi olduklarının, manevi danışmanlık hizmetinin hangi disiplin tarafından verilmesi gerektiği hakkındaki düşüncelerinin de araştırmamız çerçevesinde tespit edilmesi beklenmektedir.

Verilerin toplanması için Manevi Danışman ve Rehber adayı İlahiyat Fakültesi öğrencileri içerisinden tesadüfi yöntemlerle seçilmiş 200 öğrenciye “*Manevi Danışmanlık Algısı Ölçeği*”, “*Tehdit Algısı Ölçeği*”, “*Sosyal Temas Ölçeği*”, “*Dış Gruba Yönelik Duygular Ölçeği*” ve “*Kişisel Bilgi Formu*” uygulanacak ve SPSS programı ile analiz edilecektir. Ayrıca bu bağlamda İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin lisans döneminde aldığı dersler bağlamında Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Algılarının Yeterlilik Düzeylerinin Ölçülmesi de Hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Algı, göçmen, ilahiyat fakültesi, manevi danışmanlık, Suriye

ABSTRACT

Spiritual Counseling and Guidance, which is of great importance as improvement, socialization and adaptation activities, has been on the agenda of many studies recently as a result of the protocol signed between the Presidency of Religious Affairs and the Ministry of Health. Likewise, another issue that has frequently occupied the agenda in recent years is the issue of immigrants. Especially in regions where Syrian citizens who migrated to our country as a result of the war in Syria live, it is constantly on the agenda with the different judgments of the local people.

This study aimed to evaluate the attitude of the students of the Faculty of Theology, who are Spiritual Counselor and Guidance candidates, towards immigrants and to examine the adequacy of their spiritual perception levels. In terms of the actuality and importance of the immigrant issue, it is deemed necessary to make construction in Kahramanmaraş, which is one of the cities with a lot of refugees.

It is aimed to include studies on the subject of Spiritual Counseling and Guidance, newspaper-magazine texts, news on the subject and theses defended by the views opposing this idea, how the Spiritual Counseling and Guidance service should be, and which interdisciplinary cooperation will be included. In order to think in comparison with the discipline of spiritual counseling service, how much they know about spiritual counseling and guidance, the definition of spirituality and spiritual counseling and guidance of the related disciplines, it is necessary to do research on our research.

In order to collect the data, the Spiritual Counselor and Guide candidate will be given the "Spiritual Counseling Perception Scale", "Threat Perception Scale", "Social Contact Scale", "Emotions Scale for the Outer Group" and "Personal Information Form" will be applied to 200 students, not by random methods. and analysis with SPSS program. It is also aimed to measure the Proficiency Levels of the Perceptions of Spiritual Counseling and Guidance in the context of the undergraduate courses of the students of the Faculty of Theology.

Keywords: Spiritual Counseling, Syria, Faculty of Theology, Scale, Perception,

AİLEDE MANEVİ REHBERLİĞİN ÖNEMİ

Sadettin OKUR, Din Hizmetleri Uzmanı
okursadettin@hotmail.com

ÖZET

Bu bildiride “*Ailede Manevi Rehberliğin Önemi*” konusu incelenmiştir. Ülkemizde son zamanlarda ailelerde meydana gelen şiddetli geçimsizlik, boşanma ve cinnet gibi aile bireylerini ve toplumu ciddi manada sarsan aile problemlerini ele alınarak, aile bireyleri arasındaki ilişkilerin manevi olarak sağlıklı bir şekilde nasıl yürütüleceği noktasında çözüm ve tavsiyelerde bulunulmuştur. Ayrıca aile bireyleri arasındaki duygusal, manevi bağların kurulup güçlendirilmesi ve aile bireylerine dini bilgi ve hassasiyet kazandırılmasının önemine değinilmiştir. Sonuç olarak ailedeki bireylere verilecek olan manevi rehberliğin önemli olduğu ortaya konmuştur. Ayrıca aileye yönelik manevi çalışmaların hem uzman görevli ve hem de büro hizmetleri açısından eksiklikler tespit edilmiştir. Buna ek olarak ailelere yönelik manevi rehberlik hizmetlerin daha verimli olması noktasında da önerilerde bulunulmuştur.

Bu bildiri giriş ve üç bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde bildirinin konusu, önemi, amacı ve kapsamı üzerinde durulmuştur. Birinci bölümde “*Aile*” ve “*Manevi Rehberlik*” kavramlarının ve bunlarla yakından alakalı olan kavramsal tanımlara yer verilerek, konunun daha iyi anlaşılması öngörülmüştür. İkinci bölümde, aile içi bireylerinin arasındaki ilişki ve iletişim manevi değerler ve manevi rehberlik noktasında değerlendirilmiştir. Üçüncü ve son bölümde de Ülkemizde aileye yönelik manevi rehberlik hizmetleri üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kavramlar: Aile, Evlilik, Dini-Manevi Rehberlik

THE IMPORTANCE OF SPIRITUAL GUIDANCE IN THE FAMILY

ABSTRACT

In this notice, “*The importance of spiritual guidance in the family*” was examined. In the study, the family related problems such as violent incompatibility, divorce and insanity which have recently occurred and have affected the society seriously have been discussed. The solutions and recommendations have been made on how the relations between family members are carried out spiritually in a healthy way. Furthermore, emotional and spiritual ties between family members, and the importance of giving religious information to family members is mentioned. As a result, it is revealed that the spiritual guidance to the family members is important. Moreover, the lack of both professional staff and office services for spiritual studies towards the family have been addressed. In addition, the proposals regarding the productivity of spiritual guidance services for families have been made.

The notice is composed of three parts. In the introduction, the subject of the notice, emphasis, purpose and scope are addressed. In the first part, the concepts of “*Family*” and “*Spiritual Guidance*”, and related conceptual definitions with a better understanding of the subject is mentioned. In the second chapter, the relationship and communication between family members is evaluated. In the third and last chapter, spiritual guidance services for the family in the country are emphasized.

Keywords: Family, Marriage, Spiritual Guidance.

COVID-19 SÜRECİNDE MANEVİ BİR GEREKSİNİM OLARAK SABIR: HUZUREVİ YAŞLILARI ÜZERİNDE BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Dr. Abdullah DAĞCI, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
adagci@ankara.edu.tr

Dr. İsa CEYLAN, TRT Genel Müdürlüğü, Ankara
ceylanisa@gmail.com

ÖZET

Araştırmanın amacı Covid-19 sürecinde huzurevinde izole olmak zorunda kalan yaşlıların sabır ile ilişkili tutum ve düşüncelerini ortaya çıkarmaktır. Araştırma Sinop Huzurevindeki 13 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Yapılandırılmamış görüşme soruları, telefonla gerçekleştirilen ikili görüşmeler aracılığıyla sorulmuştur. Bu sorulardan bazıları şunlardır: *“Kendinizi sabırlı biri olarak görür müsünüz? Sabırlı olduğunuzu söyleyen bir kişi, sizce Covid-19 sürecinde neler yapmalıdır? Sizce yaşlı insanlar daha mı sabırlı olurlar? Yaşadığınız sıkıntılara karşı sabırlı olduğunuzu düşünür müsünüz? Covid-19 sürecinde sabırlı davrandığınızı düşünür müsünüz?”* Bu soruların yanında görüşmenin akışına göre Covid-19 konusundan uzaklaşmadan belli başlı sorular yöneltilmiş ve verdikleri cevapları ayrıntılandırmalarını sağlamak için katılımcılara ‘niçin’ sondaj sorusu sorulmuştur.

İkili görüşmeler yoluyla katılımcılardan elde edilen verileri değerlendirme aşamasında içerik analizi kullanılmış ve bu analiz neticesinde yaşlıların Covid-19 sürecinde sabırlı olmadıklarına dair çok sayıda ifadeye ulaşılmıştır. Alanyazındaki ilgili araştırmaların sonuçları, ikili görüşmelerden elde edilen veriler ve alan uzmanlarının görüşleri göz önünde bulundurularak; katılımcıların sabır ile ilgili ifadelerinin temelde sekiz kategoride değerlendirilebileceğine karar verilmiştir. Bu kategoriler şunlardır: Sükûneti koruyamama, dayanma gücü eksikliği, kendini güçlü hissetmeme, şikâyetle bulunma, yalnız kalmayı kabullenmeme, cezalandırıldığını düşünme, olumsuz yaşam olaylarını yaşlılık ile ilişkilendirme ve hastalık sürecinin zor geçmesinden dolayı yakınlarını suçlama. Diğer yandan yapılan ikili görüşmeler neticesinde huzurevi yaşlılarının Covid-19 sürecinde sabır konusunda manevi bakım gereksinimleri olduğuna ulaşılmıştır. Covid-19 sürecinde sabır ile ilgili sunulacak manevi bakımın içeriklerinde sabır-tahammül ayrımı, azim-hırs ayrımı, öfke-sabır ilişkisi, hikmet-sabır ilişkisi, amaç-sabır ilişkisi ve dini baş etme-sabır ilişkisi ele alınabilir. Ayrıca Eyüp Peygamber’in hayat hikayesi paylaşılarak sabrın somutlaştırılması sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Manevi gereksinimler, Manevi bakım, Sabır, Yaşlılık, Huzurevi.

PATIENCE AS A SPIRITUAL NEED IN THE COVID-19 PROCESS: A FIELD STUDY ON NURSING HOME RESIDENTS

ABSTRACT

The aim of the study is to reveal the attitudes and thoughts of the elderly who have to be isolated in the nursing home during the Covid-19 process. The research was conducted on 13 participants in Sinop Nursing Home. Unstructured interview questions were asked through bilateral interviews over the phone. Some of these questions are: *“Would you consider yourself as a patient person? A person accepting himself/herself as patient, what should he/she do in the Covid-19 process? Do you think the elders are more patient? Do you think you are patient with the troubles when you are in? Do you think you are patient during the Covid-19 process?”* In addition to those questions, according to the conversation flow, certain questions were asked without moving away from the subject of Covid-19 and the 'why' question was asked to the participants so as to elaborate their answers.

Content analysis was used to evaluate the data obtained from the participants through bilateral interviews, and as a result of this analysis, many statements relating with the elders were gathered that they are not patient during the Covid-19 process. Considering the results of the relevant researches in the literature, the data obtained from the bilateral interviews and the opinions of the field experts; it was decided that the participants' expressions about patience could be evaluated under three categories. These categories are: not keeping calm, lack of endurance, not feeling strong, complaining, not accepting to be alone, thinking of being punished, associating negative life events with old age and blaming relatives for the difficult period of illness. Besides, as a result of bilateral meetings, it was found that nursing home elders have spiritual care needs in terms of patience during the Covid-19 process. In the contents of the spiritual care to be offered regarding patience in the Covid-19 process, it can be handled that patience-endurance distinction, perseverance-ambition distinction, anger-patience relationship, wisdom-patience relationship, purpose-patience relationship and religious coping-patience relationship. In addition, patience can be concretized by sharing the life story of the Prophet Eyüp.

Keywords: Spiritual needs, Spiritual care, Patience, Old age, Nursing home.

BAKARA 2/155-157 ÂYETLERİ BAĞLAMINDA KUR'ÂN'DA MUSİBET-SABIR İLİŞKİSİ VE PANDEMİ SÜRECİNDE MANEVÎ DANIŞMAYA ETKİSİ

Ünal KIYAR, Yüksek Lisans Öğrencisi, Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Tefsir Bilim Dalı
saretefsir@gmail.com

ÖZET

İlk insan ve Peygamber olan Hz. Âdem'in yaşadığı imtihanlar ilahi hitapta açıkça belirtilmiştir. Buradan hareketle imtihan gerçeğinin insanlığın yaradılışı kadar kadim bir geçmişe sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bundan dolayı imtihan gerçeği musibetleri beraberinde getirmiş ve bu musibetler farklı şekillerde tecrübe edilmiştir. Allah-u Teâlâ, ilahi hitabında bu musibetlerin vecihlerine değinmekle birlikte yapılması gerekenleri ve kurallara uyulduğu zaman kazanılacak mükâfatı açıkça ifade etmiş ve Hz. Peygamber de asr-ı saadet toplum yapısının birtakım musibet ve imtihanlardan geçiş sürecinde bu musibetler karşısında verilmesi gereken tepkiyi yaşamıyla bizatihi açıklamıştır. Daha sonraki süreçlerde başta salgın hastalıklar ve doğal afetler olmak üzere belli musibetlere maruz kalan İslam toplumu, bu musibetler karşısında vereceği tepkiyi Kur'ân'ın yüce hükümleri ve Nebvî yöntem bağlamında tesis etmiştir. Günümüzde gelindiği zaman aynı şekilde birçok musibetle karşılaşmaktadır. Doğal afetlerin, terör olaylarının vs. derinden etkilediği dünya toplumu ve İslam âleminde son dönemde varlığını gösteren Covid-19 isimli salgın hastalık da derin etkiler meydana getirmiştir. Tüm dünya, salgınla mücadele etmek için maddi bir seferberlik başlatmışken Kur'ânî ve Nebvî hakikatlerden beslenen manevi dayanışma, danışma, rehberlik vb. yöntemlerin etkisi daha fazla hissedilir olmuştur. Bu yüzden doğal olarak en temel kaynağımız olan yüce Kur'ân'ın musibetler karşısında bizlere telkin ettiği davranış biçimleri üzerinde tefekkür etmenin önemi daha da çok artmıştır. İşte biz, bu çalışmamızda Bakara 2/155-157 âyetlerinden hareketle Kur'ân'ın musibet-sabır ilişkisine yaklaşımını inceleyip özellikle pandemi sürecinde manevî danışmaya ve rehberliğe işaret edeceği hakikatler üzerinde durma gayretinde olacağız.

Anahtar Kelimeler: Bakara, Musibet, Sabır, Salgın Hastalık, Pandemi.

CALAMİTY- PATIENCE RELATIONSHIP IN THE QUR'AN IN THE CONTEXT OF AL- BAQARAH 2/155-157 VERSES AND EFFECT ON MORAL CONSULTATION DURING THE PANDEMIC PROCESS

ABSTRACT

The trials of the Prophet Hz. Adam, the first man and prophet, were clearly stated in the divine address. From here, it is understood that the reality of testing has an ancient past as much as the creation of humanity. the reality of the test brought with it the scourges and these scourges were experienced in different ways. In his divine address, Allah Taâlâ addressed the vestiges of these scourges, but clearly explained what had to be done and the reward to be earned when the rules were followed, and the Hz. Prophet explained with his life the reaction that should be given in the face of these scourges during the transition of the era of happiness

community structure from some scourges and trials. In the following processes, the Islamic society, which was exposed to certain scourges, especially epidemics and natural disasters, established its reaction to these scourges in the context of the supreme provisions of the Qur'an and the Nebevî method. Today, many scourge are encountered in the same way. The recent outbreak of Covid-19, which has recently been affected by natural disasters, terrorist incidents, etc., has also had profound effects in the world community and the Islamic world. While the whole world has launched a material mobilization to fight the epidemic, the impact of spiritual solidarity, counseling, guidance, etc. that feed on Qur'anian and Nebevî truths has been more palpable. Therefore, naturally, the importance of contem loan sharking over the ways in which our most basic source, the great Quran, has been insuring us in the face of scourges has increased even more. In this study, we will examine the Qur'an's approach to the scourge-patience relationship based on the verses of al-Baqara 2/155-157 and try to dwell on the truths that it will point to spiritual consultation and guidance, especially in the pandemic process.

Keywords: Bakara, Musibet, Sabır, Salgın Hastalık, Pandemi.

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA MANEVİ DANIŞMANLIK
VE REHBERLİK SEMPOZYUMU

“XVI. OTURUM”

19 Aralık 2020 - Cumartesi

XVI. OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Şadi EREN
-------------	-------------------------------------

SAAT	BİLDİRİ SAHİBİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
------	----------------	-----------------

15:00 - 16:00	Yasin TOPRAK	“MANEVİYAT, İLİŞKİ İHTİYACI, YAŞAMIN ANLAMI VE COVID 19 KORKUSU ARASINDAKİ İLİŞKİ”
	Doç. Dr. Muhammed KIZILGEÇİT, Murat ÇİNCİ, Emrullah AKÇA, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇAKMAK	“SAHADA ÇALIŞANLARIN (DİYANET, MEB, EMNİYET VE SAĞLIK) SALGINDA SÜRECİNDEKİ COVID-19 KORKUSU, ŞÜKÜR VE DİNDARLIK YÖNELİM DURUMLARI”
	Muhammed ZORLU, Dr. Öğr. Üyesi Abdulhakim BEKİ	“SOSYAL HİZMET ANLAYIŞIYLA TAZİYE KÜLTÜRÜNÜN YAS SÜRECİNDEKİ ETKİSİ”
	Emine AKTAŞ Prof. Dr. Hasan AKAN	“HASTANELERDE SAĞLIKTA KALİTE STANDARTLARI AÇISINDAN, MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİĞE YÖNELİK İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ”

MANEVİYAT, İLİŞKİ İHTİYACI, YAŞAMIN ANLAMİ VE COVID 19 KORKUSU ARASINDAKİ İLİŞKİ

Yasin TOPRAK, Uzman Psikolojik Danışman, Milli Eğitim Bakanlığı, Necmettin Erbakan
Üniversitesi Din psikolojisi Doktora Öğrencisi, Konya
yasintoprakpdr@gmail.com

ÖZET

Araştırmanın amacı: İlk olarak Çin’de görülen COVID-19 vakalarının yayılması ve artan olumsuz etkisi sebebiyle Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 11 Martta bu salgını, pandemi (küresel salgın) olarak tanımlamıştır. Covid 19 salgını insanların yaşamını olumsuz bir şekilde etkilemiş, korkularının artmasına yol açmıştır. Çünkü insanlar sosyal medya ortamlarında sürekli ölüm haberleri ile karşılaşmakta, devamlı uyarılara maruz kalmakta, kısıtlamalar yaşamakta, sosyal ilişkileri azalmakta, iş, sosyal ve manevi ortamlardan uzak kalmaktadır. Pandemi sürecinde ölüm, engellenmişlik, belirsizlik ve izolasyon gibi durumlar Covid 19’a ilişkin korkunun artmasının yanında yaşamın anlamına dair sorgulamalara da yol açabilmektedir. Pandemi gibi zorlu yaşam olayları sırasında yaşanan sıkıntılar ve korkuyla mücadele etmede yaşam anlamının varlığı, bireyin yaşamını güçlendirmektedir. Bu sebeple ister normal zamanlarda isterse pandemi gibi zorlu yaşam olaylarında olsun, bireyin yaşamına anlam katan özelliklerin farkına varması, yaşamını devam ettirme noktasında direncini artıracakı söylenebilir. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı Covid 19 korkusunu azaltma ve yaşamın anlamını artırma noktasında maneviyat, ilişki ihtiyacı, yaşamın anlamı ve Covid 19 korkusu değişkenleri arasındaki ilişkileri incelemektir.

Araştırmanın Yöntemi: Bu araştırmanın yöntemi nicel araştırma yöntemidir. Değişkenler arasındaki ilişkileri incelemek için korelasyon analizinden faydalanılmıştır. Çalışma grubunun seçiminde uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Örnekleme ulaşmak için Google formda oluşturulan anket formu internet ortamlarında insanlara paylaşılmıştır. Çalışmanın grubu 18-71 yaş aralığında, yaş ortalaması 34.96 olan 309 kişiden oluşmaktadır.

Bulgular: Araştırmanın bulgularına göre maneviyat, ilişki ihtiyacının doyurulması ve yaşamın anlamı Covid 19 korkusu ile negatif ilişkilidir. Ayrıca maneviyat, ilişki ihtiyacının doyurulması ve yaşamın anlamı değişkenlerinin birbiri arasında pozitif ilişkiler bulunmuştur.

Sonuç: Bulgulara göre Covid 19 korkusunun azalmasında yaşamın anlamını artıran maneviyatın ve ilişki ihtiyacının doyurulmasının önemli olduğu söylenebilir. Dolayısıyla zorlu yaşam olaylarında Kutsal ve diğer insanlarla doyurucu bağlantılar kurmak, yaşamın anlamı hakkındaki algıları güçlendirmede ve Covid 19 ile ilgili korkuların azalmasında etkili olabilir ve bu sonuçların danışmanlık hizmetlerine, farkındalık çalışmalarına, yapılacak araştırmalara ve çeşitli alanyazına (psikoloji, psikolojik danışmanlık, manevi danışmanlık vs.) katkıda bulunabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kavramlar: Covid 19 korkusu, pandemi, maneviyat, yaşamın anlamı, ilişki ihtiyacı

THE RELATIONSHIP BETWEEN SPIRITUALITY, THE NEED FOR RELATIONSHIP, THE MEANING OF LIFE AND THE FEAR OF COVID-19

ABSTRACT

The purpose of the research: The World Health Organization (WHO) defined this epidemic as a pandemic (global epidemic) on March 11 due to the spread and increasing negative impact of COVID-19 cases first seen in China. The Covid 19 pandemic negatively affected people's lives, caused their fears to increase. Because people are constantly faced with death news in social media environments, they are constantly exposed to warnings, they experience restrictions, their social relations decrease, they stay away from work, social and spiritual environments. During the pandemic process, situations such as death, obstruction, uncertainty and isolation can lead to questions about the meaning of life as well as increasing fear of Covid 19. The difficulties experienced during difficult life events such as the pandemic and the existence of a meaning in struggle with fear strengthen the life of the individual. For this reason, in normal times and especially in difficult life events such as pandemics can be said that the awareness of the features that add meaning to the individual's life will increase his resistance at the point of continuing his life. In this regard, the purpose of this study is to examine the relationships between the variables of spirituality, relationship need, meaning of life and fear of Covid 19 in reducing the fear of Covid 19 and increasing the meaning of life.

Method of the Research: The method of this research is quantitative research method. Correlation analysis was used to examine the relationships between variables. Appropriate sampling method was used in the selection of the study group. In order to reach the sample, the questionnaire form created in Google form was shared with people on the internet. The study group consists of 309 people between the ages of 18-71 with an average age of 34.96.

Findings: According to the findings of the study, spirituality, satisfaction of the need for relationship and the meaning of life are negatively related to the fear of Covid 19. In addition, positive correlations were found between the variables of spirituality, satisfaction of relationship needs and meaning of life.

Conclusion: According to the findings, it can be said that spirituality and satisfaction of the need for relationship that increases the meaning of life is important in decreasing the fear of Covid 19. Therefore, establishing satisfactory connections with Sacred and other people in difficult life events can be effective in strengthening perceptions about the meaning of life and decreasing fears about Covid 19, and these results can be directed to counseling services, awareness studies, research and various literature (psychology, psychological counseling, spiritual counseling, etc.)

Keywords: Covid 19 fear, pandemic, spirituality, meaning of life, need for relationship

VEFA VE SAĞLIK ÇALIŞANLARININ COVID-19 KORKUSU VE DİNDARLIK YÖNELİM DURUMLARI

Doç. Dr. Muhammed KIZILGEÇİT, Atatürk Üniversitesi,
İlahiyat Fakültesi, Din Psikolojisi Ana Bilim Dalı
mkizilgecit@atauni.edu.tr

Doktora Öğrencisi Murat ÇİNİCİ, Atatürk Üniversitesi,
İlahiyat Fakültesi, Din Psikolojisi Ana Bilim Dalı
murat.cinici12@ogr.atauni.edu.tr

Doktora Öğrencisi Emrullah AKÇA Atatürk Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi, Din Psikolojisi Ana Bilim Dalı

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇAKMAK, Atatürk Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi, Din Psikolojisi Ana Bilim Dalı

ÖZET

Araştırmanın amacı, 2020 yılı Covid-19 salgını döneminde sahada çalışanların Koronavirüs (Covid-19) korkusu ve dini yönelim düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Betimsel tarama modelinin kullanılmış olduğu bu araştırmanın evreni 2020 yılının Mart-Temuz aylarında VEFA çalışmalarında görev alan Diyanet İşleri Başkanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sağlık Bakanlığı personeli oluşturmaktadır. Çalışma grubu, 77'si bayan ve 203'ü erkek olmak üzere toplam 280 kişiden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama araçları olarak, Kişisel Bilgi Formu, Koronavirüs (Covid-19) Korku Ölçeği ve Dinî Yönelim Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS for Windows 22.0 istatistik paket programıyla analiz edilmiştir. Sürekli değişken ile süreksiz değişkenler arasındaki ilişkinin tespitinde T-testi ve ANOVA; normal dağılım göstermeyen gruplarda üç veya daha fazla sayıda grubun ortalamaları arasındaki farklılığın anlamlılığını ölçmek amacıyla Kruskal-Wallis-H testi kullanılmıştır. Analiz sonuçları, örneklemin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalıştığı kurum, gelir durumu, dindarlık algısı Covid-19 hastasıyla karşılaşma, Covid-19'a karşı önlem alma ve yakınları için endişelenme değişkenleri ile Koronavirüs (Covid-19) korkusu ve dini yönelim değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkilerin varlığını ortaya koymuştur. Buna karşın eğitim, kronik bir hastalığa sahip olma ve zararlı bir alışkanlık durumu değişkenlerinin Koronavirüs (Covid-19) korkusu değişkeni ve dini yönelim değişkenleriyle anlamlı bir ilişkisinin olmadığı tespit edilmiştir. Salgın sürecinde alanda çalışanlar hakkında hazırlanan bu çalışma, ilk çalışma olma niteliğindedir.

Anahtar Kelimeler: Vefa Grubu Çalışanları, Sağlık çalışanları, Koronavirüs (Covid-19), korku, dini yönelim

THE FEAR of COVID-19 AND RELIGIOUS ORIENTATION SITUATIONS OF VEFA / FIDELITY AND HEALTH (RELIGIOUS AFFAIRS, NATIONAL EDUCATION, SECURITY FORCES) EMPLOYEES

ABSTRACT

The aim of the study is to examine the relationship between the fear of coronavirus (Covid-19), and religious orientation levels of those working in the field during the Covid-19 outbreak of 2020. The working group of this study, in which the descriptive scanning model was used, consists of the personnel of the Directorate of Religious Affairs, the Ministry of National Education, the General Directorate of Security and the Ministry of Health, who took part in VEFA activities in March-July 2020. The working group consists of totally 280 people, 77 of whom are women and 203 of whom are men. Personal Information Form, Coronavirus (Covid-19) Fear Scale, and Religious Orientation Scale were used as data collection tools in the study. The data obtained were analyzed with SPSS for Windows 22.0 statistical package program. T-test and ANOVA to determine the relationship between continuous variables and discontinuous variables and the Kruskal-Wallis-H test to measure the significance of the difference between the means of three or more groups in groups that did not show normal distribution were used. The analysis results revealed the existence of statistically meaningful relationships between variables of the sample's gender, age, marital status, institution of work, income status, perception of religiosity, meeting with the Covid-19 patient, taking precautions against Covid-19 and worrying about relatives and variables of the fear of Covid-19, and religious orientation. However, it was determined that the variables of having a chronic illness and a harmful habit state do not have a significant relationship with the variables of the fear of coronavirus (Covid-19) variable, gratitude and religious orientation variables. This study, prepared about the people working in the field during the epidemic, is the first one.

Keywords: Vefa Group Employees, Coronavirus (Covid-19), Fear, Religious Orientation

SOSYAL HİZMET ANLAYIŞIYLA TAZİYE KÜLTÜRÜNÜN YAS SÜRECİNDEKİ ETKİSİ

Muhammed ZORLU, Sağlık Bakanlığı, Uzman Sosyal Çalışmacı
muhammed.zorlu@saglik.gov.tr

Dr.Öğr.Üyesi Abdulkhakim BEKİ, Üsküdar Üniversitesi,
abdulkhakim.beki@uskudar.edu.tr

ÖZET

İnsanların hayatta var olmasıyla birlikte yaşamlarında önemli kayıplar yaşayarak ölümle yüzleşmişlerdir. Sevilen birinin ölümü, bireyde sonuç olarak ortaya çıkan yas tepkilerini çözümleme ve yas süreci ile baş etme aşamasında birçok sorun oluşturabilmektedir. Bu sorun ile baş etme süreçlerinden biri olan taziye kültürünün varlığı yaşanan kaybın olumsuzluğuna yönelik oldukça olumlu etkiler sunabilmektedir.

Yas süreci bireyden bireye çeşitlilik gösterdiği kadar kültürden kültüre de değişiklik gösterebilen bir süreçtir. Taziyeye olan duyguların ifade edilmesinde görüşülen kişilerin büyük çoğunluğu taziyenin olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Taziyeeye karşı ruhsal açıdan yaslı bireye iyi geldiği ve taziye kültürünün varlığından memnun olduklarını ifade etmişlerdir. Taziye olmalı diyenler taziyenin yas sürecinin sağlıklı yaşanmasında oldukça işlevsel bir etkisi olduğu vurgulanmıştır. Taziyelerin kurulmadan önceki ruh hallerinin genellikle çok üzüntülü bir hal taşıdığını ancak taziye ortamları sayesinde taziye zamanı ve/veya taziye sonrasında oluşan yeni durumu kabullenmenin daha sağlıklı yaşandığı ve taziyesiz bir hayatı düşünemeyeceklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Taziye, Sosyal Hizmet, Kültür, Yas, Maneviyat

THE EFFECT OF TRAIT CULTURE WITH SOCIAL SERVICE APPROACH ON LEGACY PROCESS

ABSTRACT

They face death by experiencing significant losses in their lives with the existence of people in life. The death of a loved one can create many problems at the stage of solving the mourning reactions that result in the individual and coping with the mourning process. The presence of the condolence culture, which is one of the processes of coping with this problem, can offer very positive effects on the negativity of the loss experienced.

Mourning process varies from individual to individual as well as from culture to culture. The majority of the interviewees expressed the need for condolence. They expressed their satisfaction with the existence of a culture of condolence and that they were good for the mentally grieving individual. It should be emphasized that the condolence should be quite functional. They stated that the moods of the condolences before the establishment were generally very sad, but the condolence period and / or condolence after the condolence were more healthy and they could not think of a new life.

Keywords: Condolence, Social Work, Culture, Mourning, Spirit

HASTANELERDE SAĞLIKTA KALİTE STANDARTLARI AÇISINDAN, MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİĞE YÖNELİK İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Emine AKTAŞ, Salihli Devlet Hastanesi, Acil Sağlık Hizmetleri
emineaktas_999@hotmail.com

Hasan AKAN, Harran Üniversitesi, Biyoloji Bölümü
hasanakan1972@gmail.com

ÖZET

Ülkemizde sağlıkta kalite çalışmaları 2003 yılında Sağlıkta Dönüşüm Programı ile gündeme gelmiş ve bu kapsamda sağlıkta kalite çalışmaları başlamıştır. Hasta ve çalışan güvenliğinin ve memnuniyetinin sağlanması amacıyla 17 yıllık sürenin ardından tüm dünyaya örnek teşkil edecek bir sağlıkta kalite sistemine sahip olduğumuzu söylenebilmektedir. Sistemimizin temel yapı taşlarını; merkez ve taşra teşkilatı kurumsal yapısı, sağlık hizmet kalitesini ölçme ve izlemeye yönelik Sağlıkta Kalite Standartları (SKS), SKS göstergeleri ve sağlıkta kalite değerlendirmeleri ile Türkiye Klinik Kalite Programı oluşturmaktadır. Tanımladığımız kalite sistemi kapsamında birçok hizmet alanı için standart setleri geliştirilmiş ve bu setler aracılığı ile sağlıkta kalite değerlendirmeleri gerçekleştirilmiştir. Kalitenin, sürekli gelişmeye, değişime ve yeniliğe açık bir kavram olmasından dolayı geliştirilen her set üzerinde güncel gelişmeler, ulusal ve uluslararası uygulamalar doğrultusunda revizyon çalışmaları yapılmakta, gelişen ve değişen dünyada en kaliteli sağlık hizmetini sunma çabası devam etmektedir. Bu çalışma ile hastanelerde, manevi danışmanlık ve rehberliğe yönelik, sağlıkta kalite standartları açısından iyi uygulama örnekleri incelenmiştir.

Araştırma verileri Sağlık Bakanlığının Haziran 2020 yılında revize ettiği “Sağlıkta Kalite Standartları sürüm-6 seti” olarak yayınladığı kriterlerin 01-20.11.2020 tarihlerinde incelenmesi yoluyla gerçekleştirilmiştir. SKS Hastane (Sürüm 6) seti, ülkemizde hizmet veren tüm kamu ve özel hastaneleri kapsayan yapı, süreç ve sonuç odaklı standart ve göstergeleri içermektedir. Bulgular 5 boyut ve 46 bölüm üzerine temellendirilmiş olup, birinci boyutta kurumsal hizmetler, ikinci boyutta hasta ve çalışan odaklı hizmetler, üçüncü boyutta sağlık hizmetleri, dördüncü

boyutta destek hizmetler, beşinci boyutta gösterge yönetimi için işlevsel düzenlemeler ele alınmıştır. Bu bağlamda, her şartlarda ve her bireyde sağlık hizmetinin kaliteli sunumu ile hizmetin erişilebilirliği arasında ışıktan tutan sağlıkta kalite standartlarına değinilmiş ve manevi danışmanlık ve rehberliğe yönelik iyi uygulama örnekleri çıkarılmıştır.

Sonuç olarak hastane sağlıkta kalite standartlarında, manevi danışmanlık ve rehberliğe ilişkin sadece belirli standartlarda yasal düzenlemelerin bulunduğu, buna bağlı olarak hastanelerin iyi uygulamalar geliştirdiği fakat sunulan sağlık hizmetinin her alanına yönelik ilgili standartların bulunmadığı belirlenmiştir. Her bireyin hayatını sağlıklı bir şekilde sürdürebilmesini teminat altına alan sağlık hakkı, herkesin mümkün olan maksimum seviyede standartlara sahip olması, düzenlemelerin tekrar yapılandırılması ve standartların yeniden revize edilmesi durumunda manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin daha kapsamlı ele alınması öneri olarak sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hastaneler, manevi destek, danışmanlık, kalite standartları, iyi uygulamalar

EXAMPLES OF GOOD PRACTICE FOR SPIRITUAL COUNSELING AND GUIDANCE IN TERMS OF HEALTH QUALITY STANDARDS IN HOSPITALS

ABSTRACT

Quality studies in health in our country came to the agenda in 2003 with the Health Transformation Program and quality studies in health started in this context. It can be said that we have a quality system in health that will serve as an example to the whole world after 17 years in order to ensure patient and employee safety and satisfaction. Basic building blocks of our system; the corporate structure of the central and provincial organization, Health Quality Standards for measuring and monitoring health service quality (SKS), SKS indicators and health quality assessments constitute the Clinical Quality Program of Turkey. Standard sets for many service areas have been developed within the scope of the quality system we have defined and health quality assessments have been carried out through these sets. Due to the fact that quality is a concept open to continuous development, change and innovation, revision works are carried out on each set in line with current developments, national and international practices, and efforts to provide the highest quality health service in the developing and changing world continue. In this study, examples of good practice in hospitals for spiritual counseling and guidance in terms of quality standards in health were examined.

The research data was carried out by examining the criteria published by the Ministry of Health in June 2020 as “quality standards in Health version-6 set” on 01-20.11.2020. SKS Hospital (version 6) Set includes structure, process and result-oriented standards and indicators covering all public and private hospitals serving in our country. 46 Chapter 5 findings and size is based on corporate services in the first dimension, the second dimension in patient and employee-oriented services in the third dimension, health services, support services in the fourth dimension the fifth dimension the indicator in the regulations for the management of the functional is discussed. In this context, quality standards in health, which shed light on the quality delivery of health care in all conditions and in each individual and the accessibility of the service, were mentioned and examples of good practice for spiritual counseling and guidance were drawn up.

As a result, it has been determined that there are only certain standards of legal regulations in the hospital health quality standards, spiritual counseling and guidance, and that hospitals have developed good practices, but there are no relevant standards for all areas of the health service offered. Guaranteeing each person the right to health to sustain a healthy way of life, everyone that have the maximum possible level of standards, the regulations and standards be revised again if the reconstruction of spiritual counseling and guidance services to a more comprehensive consideration is offered as suggestion.

Keywords: Hospitals, moral support, counseling, quality standards, good practices

